

מוֹסֵר סוֹרֵרָה

שַׁעֲקַם פִּיר

The taming of the shrew

נעתק מלשון אנגלי

על ידי

יה"ל-ע"ד

ברדימשוב

בדפוס של חיים יעקב שעפטיל

שנת תרנ"ג לפ"ק

УКРОЩЕНІЕ СВОЕНРАВНОЙ

ШЕКСПИРА

Переводено съ Англійскаго

ЭДЪВИНДОМЪ

БЕРДИЧЕВЪ

Лито-типографія Я. Г. Шефтеля

1892

дозволено Цензурою Кіевъ 22 Января 1892 г.

שמות המשחקים .

משחקים במבוא

שר

שֵׁלָה רוקע פחים

בעלת-בית-יין, נער משרת,

חבר משחקים. צִידִים ועבדים .

צלפחד איש עשיר ב פ ד ב ה .

ברזלי זקן איש פֶּזָה .

חפר בן ברזלי, אוהב את צלה .

פריץ איש ברונה, אוהב את חגלה .

גמר { משחרי יד צלה .
גוני }

נעל

ציבא { עבדי חפר .

הידד

יקטן { עבדי פריץ .

מורה

חגלה הסוררה

צלה { בנות צלפחד .

אלמנה

חייט, רובל, עבדים ומשרתים את צלפחד ואת פריץ .

המחזה יתראה ב פ ד ב ה ובכית השדה אשר לפריץ .

מבוא השחוק

חזיון א .

על פתח בית-היין בפֿשרון .
בעלת-בית-היין ושלה באים .

שלה על אַמוֹנְתִי אַנְכִי אַחֲקֶךָ . . .

פונדקית חלק טוב ושמן, הוי נבל !

שלה נבקה אתך, נבלה . לא יקרא נבל לבני
הישלנים, שאלי קורות הימים, הלא עם
ריקוד המניח באנו אל ארץ . קבן יהיו
דברך מעטים, הם, סם !

פונדקית ואין את נפשך לשלם את גזק הבקבוקים
אשר שברת ?

שלה אף לא גרה אחת, אל תבהלי, לכי שכבי
במפתך הקרה ויחם קך .

פונדקית ידעתי דרך, עמדי, אלכה לקחת את
שליש-השופט .

שלה חֲצִי, שְׁלִישׁ אוֹ רֵבַע הַשּׁוֹפֵט. אַחַת לִי, אֲנֹכִי
 אֶעֱנֶנּוּ בַּמִּשְׁפָּט, וְלֹא אֲמוֹשׁ מִזֶּה אֶף בְּמֵלֶאֱ-
 שַׁעַר, טוֹב רוּיָן נָעַר אֶל הַשּׁוֹפֵט, מִתּוֹן,
 מִתּוֹן. (נופל ארצה נרדם)

קול מחצצרים. יֵשׁ אַחַד בָּא מְצִידוֹ וְאֵתוֹ אַחֲזֵת עַבְדּוֹ.

הַשֵּׁר צִיד, עַל כָּל־בֵּי יָשִׁים עֵינַי, הַזְהַרְתִּיךָ,
 רֵאֵה הֶעָלֹז שָׁם עֵיף וְחֹסֵר אוֹנִים,
 אֲסוֹר אֶת הֶעָנָן עִם הַכְּלָבָה פִּי-תַפֵּת
 הַאִינָה רוֹאֶה אֶת כֶּסֶף אֵצֶל הַגְּדֻרָת
 נִרְתַּע מִפְּנֵי הַצָּנָה, לֹא אֲחַטְנוּ
 לוֹ עֲשָׂרִים אֶלֶף כֶּסֶף עֲבוּרוֹ יִשְׁקַל.

הַצִּיד הַרְאֵנוּ לֹא נוֹפֵל מִפְּנֵי הַנּוֹבֵחַ, אֲדַמָּה
 קוֹלוֹ כְּנַחֲשׁ יִלְךְ, בַּיּוֹם פְּעֻמִּים
 יִרִיחַ אֶת צִידוֹ מִטַּבּוֹר הָאָרֶץ,
 הַאֲמִינָה אֲדוֹנִי, הוּא הַכְּלָב הַטּוֹב
 בְּכָל בְּלָבִי אֲדוֹנִי.

הַשֵּׁר בְּהַמּוֹת אֶתְּהָ עִמָּדִי,
 לוֹ קָד בְּרַגְלָיו הָיָה הַכְּלָב הַדְּהָרִים,
 עֲשָׂרִים כֶּסֶף לֹא נִתְּתִי כְּפָרְהוּ.

תֵּן לָהֶם הַבְּרִיָּה, כֹּל מִחֲסוּרֵימוֹ
מֵלֵא, וְהָיוּ נְכוֹנִים לְצִיד מֶחָר.

הציד הראשון טוב אדוני.

השר מי זה, מת או שכור? ראה הישאף רוח?

הציד השני עוד נשמת רוח חיים באפיו אדוני,
לולא היתה נפשו בוערה מיין,
שנת גבורים לא ישן פה בקרה.

השר הוי בן-שחין! בַּחֲזִיר יַעַר פֶּה סְרוּחַ,
מְרָאָה הַמּוֹת הָהָ! מַה מוֹרָאָה וְנִגְאָלָה!
עַל הַמְרוּהָ הִלּוּ, בַּחֲנִנְתִּי אֶכּוּנֵן:
אֶל מִטָּה כְּבוֹדָה שְׂאֵת אוֹתוֹ נִבְחָנָה.
לְבוֹשׁ חֲמוּדוֹת וְצִמְדִּים עַל יָדָי.
מֵלֵא כָּר מְגֹד לְפָנָיו עָרוֹךְ הַשְּׂלֶחָן
סְבִיבָיו בְּהֶדֶר מְשֻׁרְתָיו עֲמִדִּים צְפוּפִים
אִישׁ אִישׁ עַל תְּפֻקִּידוֹ בְּפִתְחוֹ שְׂמֹרוֹת עֵינָיו.
אִם לֹא לְנַפְשׁוֹ יִבְחַשׁ הַחֲלָכָה הַזֶּה?
הציד הראשון האמינה לי אדוני, לא ידע נפשו.
הציד השני מה זר ומוזר יהיה בעיניו בהקיצו.

הַשֵּׁר כְּחֹלֶם נְעִימָזַת אִז כְּעָף עַל רְעִיזֵן הַכֵּל .
 לְמַעַן אֶת הַשְּׁחֹזֵק כְּמִין חֶמֶר תְּבַצִּיעוּ .
 סָבְבוּ הַדְּבָר וּדְעוּ אִשֶּׁר לִפְנֵיכֶם :
 אֶל חֲדָרֵי חֲדָר-הַצְּעֻעֻעִים שְׂאוּהוּ
 בַּבֹּרִית רֵאשׁוּ הַמָּאוֹס כַּבְּסוּ ,
 מִר אֶהְלִים וְקַנְמוֹן קִטְרוּ הַחֲדָר ,
 לְהִקַּת נוֹגְנִים בְּקוֹמוֹ עָלָיו יִשְׁמְרוּ ,
 לְשֵׂאת קוֹל מִנְגִּינָה נְעִימָה וְעֵרְבָה ,
 וְהִנֵּה פִיו אֵךְ יוֹצִיא , מְהֵרָה עֲמוֹד הַכֵּן ,
 בְּאוֹתוֹת יִרְאֵת-רוֹמְמוֹת וְגִדְל עֲנוּהַ
 אֶמֹר "יִצְוֶה הוֹד כְּבוֹדוֹ, שׁוֹמֵעַ עֲבָדְךָ"
 אֲגַרְטֵל הַכֶּסֶף יִגִּישׁ אֶחָד לִפְנֵי
 מְלוֹא מִי-שׁוֹשֵׁן וּפְרָחִים עַל שְׂפִיתָהוּ ,
 מִשְׁנֵהוּ יִגִּישׁ סֶפֶל מַיִם חַיִּים ,
 וְהַשְּׂרִישִׁי , אֶת מִטְפַּחַת הַיָּדִים ,
 "הַחֲפֵץ אֲדוֹנִי לְהִקֵּר יָדָיו" יֹאמֵר ,
 וּבְעֵרְךָ הַבְּגָדִים יַעֲמוֹד אֶחָד הַכֵּן ,
 מֵה יִבְחַר לְלְבוֹשׁ הַיּוֹם , יִשְׁאַלְהוּ ,
 וְשֵׁנִי , פִּרְשֵׁת כְּלָבִיו וְסוֹסִיו לֹו יִסְפֵּר
 וְאִיךָ לְמַחְלָתוֹ הַגְּבִירָה תִּתְיַפֵּחַ ,
 הַיּוֹתוֹ מִכֶּה-יֵרַח הוֹכִיחוּ לְדַעַת ,

אם יאמר שהיא-הוא – אמור „חלום חלמת
 אך שר וגדול אתה, אתה ולא אתר“
 בזאת עשו, היטב הדבר כלכלו,
 הצחוק יהיה לנו לשחוק מטיב לב
 אם בכשרון ודעת אותו תנהגו.

הציד הראשון יהי נא לב אדוני סמוך ובטוח
 כי נדע לשנות טעמנו, וידמה
 על פרחו, כי הוא זה אשר נגידנו.

השר לאט קחנו, השפיהו בערש,
 איש איש על משמרתו היו כלכם נכונים
 אך ינער השכור תנוכה מעפעפיו.

(העבדים נושאים את שלה, קול חצוצרה נשמע)

חישו וראו מה זה קול החצוצרה? (משרת יוצא)
 אחד מהשרים הוא בלי כל תפונה
 הנפש פה יבוא מעמל הדקדק (המשרת שב)
 ומה? מי הוא זה?

העבד חבר משחקים, אדוני, חפצים לשרתו.

השר צוה ויבואו (המשחקים באים)

בְּרוּךְ בּוֹאֵכֶם !

המשחקים תודות להדרת כבודך .

השר ויש את נפשכם השאר פה הדילה?

המשחקים בכל נפשנו, אם חפץ בנו הארון.

השר בכל לבי, הצעיר הזה אכירה,

זה פעם, ראיתך מצחק במחזה

בתור בנו בכורו של עתיר-נכסים, בהשכל

ורב פשרון, הרך העלמה מצאת,

מה שם השחוק שכחתי, אך אזכרה

איך במוחי במואמן הכל הצגת.

המשחק שם השחוק. סושה"

השר בן השכלת הצחוק,

עתה אל יעת מובה באתם הפעם,

ערוך מחזה בביתנו רבה התכונה,

וכיד חכמתכם היה תהיו לי לעזר.

שר אחד אתי סר וזעף כל ימיו

בשחוק משחקים חפץ לראות הדילה,

אֵךְ אֶפְוֹנָה, אִם בְּעֲלֵי נֶפֶשׁ אַתֶּם
 כָּלוּז אֲרוּחְכֶם, פֶּן בְּרֵאוֹתְכֶם זָר מַעֲשֵׂהוּ
 — כִּי סוּד־מִשְׁחָקִים, עַד כֹּה, לֹא רָאִתָּה עֵינֹו—
 יִמְלֵא שְׁחֹזק פִּיכֶם, וַיִּחְשׁוּב לוֹ לְעֶלְבוֹן,
 צְחֹזק קָל עַל פְּנֵיכֶם אִם יְהִי
 וְרִנּוֹ וְקִצְפּוֹ וַאֲיִן נַחַת.

המשחק הַרְגֵעַ, נִדְעַ תֵּת רֶסֶן לְרוּחֵנוּ,
 יְהִי מָה, זָר וּמוֹזָר מֵאִין כְּמוֹהוּ.

הַשֵּׁר אַתָּה יֵלֵךְ, מִהֲרָה אֹתָם אֵל הַמְּלָצָר,
 בְּכַבּוֹד הַרְאֵנִי וּנְאוֹת פְּנֵיהֶם קַבְּלוּ,
 מִכָּל טוֹב בֵּיתִי מְאוֹמָה מֵהֶם אֵל תִּבְלָאוּ,
 (הַעֲבֹד יוֹצֵא עִם הַמִּשְׁחָקִים)
 וְאַתָּה, רוּץ אֵל תַּלְמֵי נְעָרֵי וְצִוְהוּ,
 לְלַבּוֹשׁ שְׂמֵלוֹת אִשָּׁה וְנִתּוֹן תְּמַרוֹקִיהָ
 בְּזֶה אֵל הַשְּׂכּוֹר יָבוֹא הָאֱהָלָה.
 גִּזְעַר, גְּבֻרַת יִקְרָאוּ, וּבְשִׁמִּי
 לוֹ אֲמוֹר, כִּי חֵן וְחֶסֶד יִמְצָא לְפָנָי,
 אִם אֵת דַּרְכֵי הָעֲלָמוֹת יִדַע לְחַקוֹת,
 כְּמוֹ אִשָּׁה עִם אֱלוֹף נְעוּרֶיהָ יִתְהַלֵּךְ
 עִם הַשְּׂכּוֹר לְדַבֵּר אֶתוֹ שְׂפַת חֲלָקוֹת.

"מה יצוה אדוני, אמור מה חפצך?
 במה אוכל אקדם, ארצה פניך,
 ובמה להבת אהבתי אראך?
 אליו יתחנן, ובעתרת נשיקות
 ודמעות שלישי יפול על צוארניו,
 דמעות-גיל, בראותה בעל נעוריה
 שב ורפא לו, אחרי שבע שנות עמל
 שראתהו שפל-אנשים, ריק ופוחז,
 משתחיה לאגורה, פושע על פת לחם.
 שערי-דמעות אל הנער אם נעולים,
 נתח בצל כרוך בסודר לו תנו
 ותהומות עיניו כגל יבקעו,
 עוישה, חוישה למהר הדבר לעשותו
 מאימה לא יעדר, וחכה למצותי, (העבד יוצא)
 ידעתיו את הנער מאין כמוהו
 אמן להשתנות ולחקות העלמות
 בקולן, בתנועותיהן, ובכל תמונה,
 מאוד תכל נפשי ראות מהרה המחזה,
 איך יקרא הנער, בעלי, לשכור,
 מהתפרץ בשחוק כי יתאפקו
 עבדי, את הכפרי האילי הזה

בְּהֶעֱרִיצָם, עָלַי הוּא לְהַדְרִיכָם בְּעֵצָתִי .
 אֶךְ רוּחַ שְׁחֹזק וְלַעֲג עֲלִימוֹ כִּי יַחְלוֹף .
 לְמַעַן , לֹא תִפְרֹץ וְתִעְבֹּר כָּל גְּבוּל וְחוֹף ,
 אֶךְ אָעִיף עֵינַי בְּמוֹ כְּלִיל תַּחְלוֹף . (כולם יוצאים)

חזיון ב' .

חדר-מטות בבית השר. שְׁלָה בא הולך רומה, סביביו משרתיו,
 אלה נושאים בגדי חפיש ואלה מזרק, ספל וכל כלי יד, והשר.

שְׁלָה בְּשֵׁם הַבַּעַל הָבוּ לִי כַד שִׁכָר .

הַעֲבַד הַרְאֵשׁוֹן יוֹאֵל נָא אֲדוֹנָי וַיִּשֶׁתָּ כּוֹס יַיִן-חָמֵר .

הַעֲבַד הַשֵּׁנִי יוֹאֵל נָא אֲדוֹנָי לְמַעַן מִהַמְּגִדוֹת הָאֵלֶּה .

הַעֲבַד הַשְּׁלִישִׁי אֵיזָה מִמַּעֲלִים יַעֲטָה אֲדוֹנָי הַיּוֹם ?

שְׁלָה אֵל תִּקְרָאוּ לִי לֹא אֲדוֹן וְלֹא הוֹדוּ, יַיִן-חָמֵר
 לֹא בָא אֵלַי פִּי עוֹד נִשְׁמַתִּי בִּי, נִתַּח בְּשֵׁר-
 שׁוֹר כְּשֶׁב אוֹ עֵז יִקָּר לִי מִכָּל הַמַּטְעָמִים
 שֶׁבְּעוֹלָם. וְדַבֵּר מַעֲלִים מֵהַזֶּה תִּשְׁאַלְנִי?
 הֲלֹא הִיא רַק שְׂטֵלְתִּי לְעוֹרִי, מִנְּעָלִים לִי לְמַסְפָּר

הַרְגָלִים, וַיֵּשׂ שְׁרָגְלֵי מַרְבִּים מִנְעָלַי, יְרַהֲבֶם
 אַרְבּוֹת אַרְבּוֹת נִשְׁקָפוֹת בְּעַדָם בְּהֹזְנוֹת
 הַרְגָלִים.

הַשֵּׁר אַחֲלֵי! יָסִיר מִעֲלֶיךָ רוּחַ הָעֵוִנִים
 הַמְּסוּךְ בְּקִרְבֶּךָ, אֲרוֹן מְאֹד נֶעְלָה.
 עַד מָתִי? הַנִּשְׁמַע בָּזֹאת? אִישׁ שֵׁר וְגֵדוּל,
 נִצָּר־רוֹזְנִים, גִּבִּיר בְּעַמּוֹ וְנִשְׂוֹא פָנִים
 כְּמוֹךָ אֲרוֹנִי יִרְעָה יִרְדּוּף רוּחַ.

שֵׁלָה הִלְמִשְׁנָע תַּעֲשׂוּ אוֹתִי, הֲלֹא שֵׁלָה אֲנֹכִי
 בֵּן לַיְדֻלָּף הַזָּקֵן, שֵׁלָה אֲנֹכִי הַרוֹכֵל מִלִּידָה
 וּמִבֶּטֶן, וְעוֹשֶׂה קְלָפִים מִיּוֹם הַנְּמָלִי, נוֹהֵג
 בַּדּוֹב מִנְעוּרִי, וְעַתָּה רוֹקֵעַ פַּחִים אֲנִי
 בְּאוֹמְנָתִי, שְׂאֵלוֹ אֵת הַצִּלְפֹּנִית הַפְּנִדְקִית
 הַשְּׂמִנָּה אֲשֶׁר לְבֵית־הַיֵּין בְּשָׂרוֹן, כִּי תִדְעֵנִי,
 וְאִם לֹא תִגִּיד לָכֶם אֲשֶׁר אַרְבַּע עֶשְׂרֵה
 פְּרוּטוֹת חֲרוּצִים עָלַי בַּבּוֹתֵל בְּעַד שְׂכָר, אֲזוֹ
 כְּזָבֵן וַיִּשְׁקְרוּן תִּקְרְאוּנִי כָּל הַיָּמִים, הֲלֹא בְּשִׁנְעוֹן
 לֹא הִפִּיתִי, הִנֵּה פֹה —

הַעֲבַד הַרְאֵשׁוֹן הֲלֹא בְּגִלֵּל זֹאת תִּירַד הַגְּבִירָה בְּכֹכִי.

הַעֲבַד הַשֵּׁנִי וְתוֹגָה נִפְּשׂ עֲבָדֶיךָ רוֹאֵי פָנֶיךָ.

הַשֵּׁר חוֹלָה אֶתָּה וּתְבַעֲתֶךָ רוּחַ רָעָה
אֲשֶׁר גִּרְשָׁה אֹתְךָ מִבֵּית תְּעַנּוּגֶיךָ .
אֲנִי! אֲדוֹן נִכְבָּד, זְכוֹר צוֹר חֲצַבְתָּ .
גִּרְשׁ מִקֶּרְבְּךָ חֲלוּמוֹת וּמִשְׁאוֹת שׂוֹא
וְרוּחַ נִבּוֹן כְּמֵאוֹ חֲדִישׁ בְּקֶרְבְּךָ .
אֲמֹר כְּלָה! כָּלֵם אֱלֹה עֲבָדֶיךָ
יִמְהָרוּ יַחֲלִיטוּ, עֲשׂוֹת פְּקוּדֹתֶיךָ כְּרַגַע,
אִם קוֹל שָׁרִים וְשָׂרוֹת תִּקַּח אֲזַנְךָ
הֵט אֲזַנְךָ וּשְׁמַע אֶפְלוֹן יִשְׂרָאֵל;
וְעֲשָׂרִים צַפְרֵי-זָמִיר מְכֻלּוֹב יִרְצֵנוּ .
אִם תִּנּוּמָה לַעֲפַעֲפֶיךָ תֵּת תַּחֲפֹצָה;
בְּמִטָּה כְּבוֹדָה וּרְפוּדָה מִרְבֵּדִים
כְּמִטָּתָה שְׁלִשְׁמִירָמִית נִישְׁנָךְ .
אוֹ לְרוּחַ הַיּוֹם לָשׁוּחַ רְצוּנְךָ
עַל כָּל מַדְרֵךְ כֶּף רִגְלֶךָ פָּרְחִים נִפְזָר .
אוֹ לְרִכּוֹב אֲבִית, סוּסֶיךָ מְזִינִים
בְּכֵלֵי כֶסֶף וְזָהָב וְכָל אֶבֶן-יִקְרָה,
וְאִם לְמַעְרֵי-יַדֶּיךָ יַחֲמוֹד לְבַבְךָ:
הִנֵּה דִיּוֹתֶיךָ נִיץ כִּי תֵאבְרֶנָּה
גַּם הַחֲסִידָה בְּשָׁמַיִם תַּעֲבֹרְנָה,
לְצוּד כִּי תִכְמָה נִפְשֶׁךָ: קוֹל כְּלָבֶיךָ

שְׁחַקִּים יִבְקִיעַ. וּמִבְטֵן הָאֲדָמָה
צִלְצַל-יְהוָה בְּהַמוּלָה לְעַמְתָּם יַעֲנֶה.

הַעֲבַד הַרְאֵשׁוֹן אִם לִרְאוֹת בְּמִרוֹץ חֲשָׁקָה נִפְשָׁךְ;
הֲלֹא הִנֵּה כָּל־בֵּיךְ בְּשֹׁטֶף מְרוֹצָתָם
קָלוּ מִצְבָּאִים וּמֵאֵילוֹת הַשָּׂדֶה.

הַעֲבַד הַשֵּׁנִי אִם תְּמוֹנוֹת צִירִים יִשְׁעִישְׁעוּ אוֹתְכָה;
תַּחֲזֶה כְּרֹגַע. אֲדוֹנִית עַל שִׁפְתַי תִּנְהַר
וְצִתּוֹרָה מִתַּחֲמֶקֶת בְּעַרְבֵי נַחַל
אֲשֶׁר בְּנִשְׁמַת רוּחַ אִפָּה יִתְעַלְסוּ
כְּשִׁעִישַׁע גַּלִּי אֲגִמּוֹן תַּחַת הַרוּחַ.

הַשֵּׁר גַּם נִרְאָךְ אֶת אִיָּה בְּבַתּוֹלִיָּה
וְאֵלֶּה בְּמִרְמָה אִיךְ מִמְּנָה נִחְמָסוּ.
כְּמוֹ-חַי כְּמוֹ עֵתָה הַעֲלִילָה נַעֲשֶׂה.

הַעֲבַד הַשְּׁלִישִׁי וְאֶת הַפְּנֵה נִרְאָךְ בְּנוֹסָה בֵּין צִיָּאֵלִים
שׂוֹרְטֵי שְׂרָטֹת בַּחֲמוּקֵי יִרְכִיָּה
וְהֵם יִזְבּוּ דָם – יִשְׁבַּע כָּל רוֹאֶה –
וְאֶפְלוֹן סָר וְזָעַף מוֹרִיד בְּדַמְעוֹת.
הַדָּם וְהַדְּמַע אֵךְ פְּלֵאֵי יְדֵי-אָמֵן.

השר אָדוֹן אֶתָּה. לֹא אַחֲרַי, מַה טוֹב חֶבְלֶיךָ
כִּי לֵךְ רַעֲיָה יָפָה מִכָּל בָּנוֹת גִּילָה.

העבד הראשון שָׁרם עַל אֹר פָּנֶיהָ חָרְשׁוֹ חוֹרְשִׁים
הִדְמָעוֹת שֶׁשָּׁפְכָה עַל מַחְלָתְךָ,
הִיפָה מִכָּל נְשֵׁי-חַמֵּד הִיָּתָה.
וְעַדָּן גַּם עָתָה אֵין אִשָּׁה בַתְּבַל
מִפְּנֵי הוֹד יָפִיָּה פָּנָי אֲשֶׁתְּךָ יַחֲרוּזִי.

שְׁלַח הָאֱמָנָם כֵּן, צְדָק וְאֱמֶת תְּדַבְּרוּן?
כִּי אָדוֹן אֲנֹכִי, וְלִי כֹזֵאת רַעֲיָה?
הַחֹזֵלִם אֲנֹכִי, אוֹ חֵלוֹם חִלְמָתִי?
עַר אָנִי, רוֹאֶה, שׁוֹמֵעַ וּמְדַבֵּר,
יָדַי יִמְיָשׁוּן וְרִיחַ נִרְדָּה בְּאֵף אֲרִיחַ,
בְּחַיִּי! שֶׁר אֲנֹכִי וְלֹא רוֹקֵעַ פְּחִים.
הִבָּה! תָּנוּ לִי אֶת אֲשֶׁתִּי וְאֵת כֶּד הַשִּׁכָּר.

העבד השני יוֹאֵל נָא אֲדוֹנָי וְרַחֲצֵת אֶת יָדֶיךָ,
מַה נְשִׁישׁ! רְאוֹת בִּינְתְּךָ שָׁבָה אֵלַיךָ.
וַדַּעַת לְנַפְשֶׁךָ יִנָּעַם לְחוּשׁ מִי אֶתָּה.
זֶה חֲמִשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּחֵלוֹם הָיִיתָ,
אוֹ נִרְדָּם בְּהַקְיִין גַּם כִּי הִקְיָצוֹת.

שלה זה חמש-עשרה שנה ישן הייתי?
אבל שינת-צהרים טובה ומתוקה!
הנאלמתי דומיה פל העת היא?

העבר הראשון דברי הכל וריק הגה רוחך,
עורך שוכב בחדר הנחמד הזה
כמו אחורי דלתים אלו השלכת
את בעלת-הבית לשמחה חרפת,
לך גלוג אל הפנדקית, פעם אמרת,
כי אל פס השופט תביא דבתה
יען תמיר מדה שלמה וצדק
במדה קטנה שיתמר בה המזוג.
פעם, צצלה, צצלה, כמו קראת.

שלה ידעתי, היא צצלה סכנת בית-היין.

העבר השלישי מה יאמר אדוני? אין פה, גם לא היתה
לא בית-מרוח, ולא בתולה סכנת,
גם לא אנשים בשמות אשר קראת;
כמו יולה, דלפון, טריפון או פימבער,
ומאה עוד כמותם וכיוצא בהם
לא היו מני שים אדם עלי ארץ.

שְׁלַח בְּרוּכִים אֱלֹהִים, כִּי נִפְקְחוּ עֵינַי.

כֹּלם אָמֵן!

שְׁלַח תּוֹדוֹת גַּם לְכֻלְכֶם, הִנֵּה שְׂכַרְכֶם אִתִּי.

(תלמי לבוש בגדי אשה בא החדרה ואחות משרתים)

תלמי הַשְּׁלוֹם לְאֲדוֹנַי?

שְׁלַח אָבֵל, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם, אֵיפֹה הִיא רַעֲיָתִי?

תלמי אָנֹכִי הַנִּצְבֹּת עִמָּךְ, אֲדוֹנַי,

מֶה חִפְצָךְ, מֶה בִּקְשָׁתְךָ וְהַתְּעֵשׂ?

שְׁלַח וְאִשְׁתִּי אֵת, לְמָה אֵיִשִּׁי לֹא תִקְרָאֵינִי?

בַּעַל אֲנִי לְעַבְדִּי, וְלָךְ אֲנִי אִישׁךָ.

תלמי אַתָּה אֲדוֹנַי אִישִׁי, אֵיִשִּׁי וְאֲדוֹנַי,

אִשְׁתְּךָ אֲנִי בְּכֹל וּלְכֹל אֲשֶׁר תִּפְקְדֵנִי.

שְׁלַח אָבִינָה, אָבִינָה, מִחַ שְׂמָה וְאֲדַעָה?

הַשֵּׁר גְּבֻרָת.

שְׁלַח גְּבֻרָת חוֹלְדָה אוֹ גְּבֻרָת צִרְעָה?

הַשֵּׁר גְּבֻרַת וְלֹא עוֹד, כִּן יִקְרְאוּ הַשָּׂרִים לְגִבּוֹרֹתֶיךָ .

שְׁלַח גְּבֻרַת אִשְׁתִּי, זֶה כְּחֵמֵשׁ עֲשֶׂר־הַשָּׁנָה,
אוֹמְרִים אָמֹר, וְעוֹד יוֹתֵר, חִלּוֹם חֲלַמְתִּי .

תְּלַמִּי אֲבָל אֲדוֹנִי, בְּעֵינַי כְּשִׁלְשִׁים נֶחֱשָׁבוּ
שָׁנֹת רָעָה אֵלֶּה מֵעַרְשֶׁךָ נִטְרַדְתִּי .

שְׁלַח עֲתָה בָּא הַיָּקִין, יֵצְאוּ נָא הַנְּעָרִים
וְעִזְבוּ שְׁנֵינוּ, אוֹתִי וְאוֹתָהּ לְבַדְנוּ,
גְּבֻרַת, הַתְּפִשְׁטִי־נָא וּבֹאִי אֵלַי .

תְּלַמִּי לְדַבֵּר הַזֶּה, אָנָּה סֶלַח־נָא אֲדוֹנִי,
כִּי אֲבִקְשֶׁךָ, הוֹחֵל לִי רִיגָה אוֹ שְׁנַיִם,
אוֹ רַק עַד בּוֹא הַשָּׁמֶשׁ בַּתַּר לִי זַעִיר .
כִּן צוּר עָלַי הָרוֹפְאִים בְּמִפְגִּיעַ
עוֹד מֵעַט קָט הַנְּזוֹר מִמִּטְתְּךָ
פֶּן תִּפְגַּעַךָ הַמַּחֲלָה מִמֶּךָ סָרָה,
בַּתּוֹאֲנָה הַזֹּאת דֵּי הַצְּדִיקִנִי אֶקְוֶה .

שְׁלַח כְּמַעַט אֶמְצָא דֵּי־אוֹנִים לְכַבּוֹשׁ אֶת יְצָרִי,
אֶךְ יִרְאֵתִי פֶּן יוֹסִיף יַפּוֹל עָלַי הַחִלּוֹם בְּרוֹב
עֵינָי, לָכֵן לַמְּרוֹת בְּשָׂרִי וְדַמִּי אֶעֱצוֹר בַּתּוֹאֲתִי .

עבד מִשְׁחַקֶּיךָ אֲדוֹנִי . לְשִׁמְעֵ רַפְאוֹתֶיךָ
 הֲצִיג לְפָנֶיךָ מַחְזָה יְפָה בָּאוֹ ,
 בְּשָׁנִים . מִטַּעַם הָרוֹפְאִים הִיא שׁוֹמְהָ ,
 בְּרֵאוֹתֶם דְּמִיךָ זָרְבוּ נִצְמָתוֹ
 לְרַגְלֵי מַחְלָתֶךָ הַמְּשַׁבָּה עַד כּוֹה ,
 פֶּן עֲצַבְתָּ אִם הִשְׁנַעְוֹן תִּדְבַּקְךָ
 יְדָאָגוּ , עַל־כֵּן נֹסְרוּ אֶף נֹאֲעָצוּ
 שְׂרָאוֹת בְּשִׁחּוֹק מִשְׁחַקִּים יִגְהָה לְךָ מְזוֹר ,
 רוּחַ גִּילָה וְשִׁשׁוֹן עָלֶיךָ תִּצְדָּח
 הַמְּגַרְשֶׁת יִגְוֹן אֶף תּוֹסִיף חַיִּים .

שְׁלַח טוֹב יִבֹּאוּ הַנְּעָרִים וַיִּשְׁחַקוּ לְפָנֵינוּ , הֲלֹא
 הִמָּה מְרַקְדֵי־בֵי־כּוֹבֵי אוֹ הֲנִי אֲרַחֵי־פְרָחֵי
 דְּפְרָחֵי בְּאוֹר .

תִּלְמִי לֹא אֲדוֹנִי , הַשִּׁחּוֹק יִהְיֶה מִמֵּיִן אַחֵר יוֹתֵר
 טוֹב וְנָעִים .

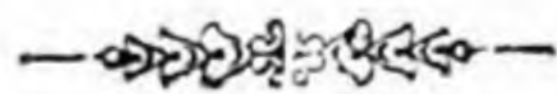
שְׁלַח מִמֵּיִן תִּרְגִּימָא ?

תִּלְמִי לֹא מַחְזָה מִמְעֵשָׂה שְׁהִיָּה .

שלה טוב, נְחֻזָה מֵהַ יְהוָה, בֹּאֵי גְבֻרַת אִשְׁתִּי
יָסִיב לִימִינִי.

יִלְךְ הַתֵּבֵל אֶזְרַח לֹא יָשׁוּב,
לְעֹלְמֵינוּ יִתְלַוּפוּ עִוְלָם לֹא נָשׁוּב.

(קול נבלים וחלילים)

מחזה ראשון

חזיון א.

פרבה, בשוק. נכנס חפר ועבדו געל

חפר משאת נפשי ראות מינקת החכמות
את פרבה, האח! באה ונהתה.
ובאתי הלום, ללמבריה הפוריה
הלא היא גנה של איטליה הפרוכה,
תודות לאבי, שבאהבתו ומוב לבו
זכרני רצונו ויתן לי לחברה
עבד נאמן מנוסה בכל, כמורה.
לכן פה נשב, פה נתור בחכמות
ונקדיש כל ימינו למדע ותושיה,
ליליד פזה היא העיר ההללה
באזרחיה כנעני נכבדי-ארץ
ולבן אב עשיר סוחר נודע במרכלתו
על פני תבל, כמוני, יאתה
לתת יד אל התקוות הנואשות,
ולעדות הצלחתו בערי הצדקה.
לכן, בכל יעת שבתתי פה קחת לקח.

אַךְ בְּתוֹרַת הַצְדָּקָה אַחְקוֹר לְדַעַת,
 בַּק אֹתוֹ הַפָּרֶק בַּפִּילֶסְפִיָּה
 נִגְדִי אֲשׁוּהָ. הַנּוֹתֵן אִמְרֵי שֶׁפָּר
 עַל אֲשֶׁר אָנוּשׁ וְהַצְלַחְתּוֹ הָאִמְתִּית
 שָׁרֵק בְּאוֹרַח צְדָקָה וְחֶסֶד תִּמְצֵא,
 הַגִּידָה לִי גַעַל, מַה תַּחֲשׁוּב אֶתָּה?
 כִּי בִצְאָתִי מִפְּזָה וּבֵאתִי פִּדְבָה
 דְּמִיתִי לְאִישׁ מִן מִי-בְצָה יֵרֵד מִצּוּלָה
 לְשִׁבּוֹר צְמֵאוֹנוֹ תְּהוֹם אֶל פִּיּו יִגִּיחַ.

געל
 כְּמוֹזָה, כְּמוֹנִי, אַחֲשׁוּב אַחוּשָׁה,
 וּמְאוֹד יִשְׁמַח לְבִי לְרֹאוֹת אוֹתְכָה
 מֵאֲרִיךְ כֹּה בַתְּשׁוּקָתְךָ הַנְּמַרְצָה
 לְמוֹץ לְשֵׁד הַפִּילֶסְפִיָּה הַצְרוּפָה,
 אֲמָנָם, גַּם בַּהֲעֲרִיצָה מַעֲשֵׂה הַצְדָּק
 אֶל תַּצְדֵּק הַרְבֵּה וְאֶל תַּתְּחַסֵּד בִּיּוֹתֵר,
 הַחֹזֵק בַּמוֹסֵר לְפִתְגָם אֲרִיסְטוֹ,
 וְגַם מְאוֹיֵד אֶל תִּנַּח יְדִיךָ.
 יְדִיעַת בֵּית-רַבֶּךָ תִּסְפִּיק לְךָ בְּהַגִּיוֹן
 וְקִצְחוֹת תַּתְּרַגֵּל בְּעֶסְקִיךָ בֵּין אֲנָשִׁים;
 דְּרוֹשׁ שִׁיר וּמְלִיצָה בַּק בְּדִי-עֲנֵג לְנַפְשֶׁךָ;
 וּמִמְטָרֵי-אוֹת וְחֲכָמַת הַנְּשֻׁגָב אֲכוּל

כְּפִי אֶצְטוּמְכֶתֶךָ רַק תּוּכַל עֲבֹל ;
 בְּאֵין עֲנֵג וְעֵדֶן—תּוֹשִׁיָה אֵין עוֹד ;
 סוֹף דְּבַר , מָה עָרַב לְחֶכְךָ אוֹתוֹ לְמוֹד .

חֶפֶר רַבּוֹת אוֹרְךָ , גַּעַל , כִּי טוֹב יַעֲצֶת ,
 לוֹ גַם אֶתָּה צִיבָא , פֹּה עוֹמֵד אֶתְנוּ ,
 עַל נִקְלָה , יָד לָנוּ פֹה הַצְּבָנוּ ,
 וְחֲזִינוּ קָנוּ מְעוֹנָה בְּכֹל עֲרוּכָה ,
 לֹא יבֹשׁוּ בָּהּ רַעִים פֹּה נִרְכָּשָׁה ,
 הֶרֶף נָא רַגַע , חֶכֶר אֲנָשִׁים שָׁם אַחוּ .

גַּעַל גַּם יִשְׁנֶנּוּ בִּינֵיהֶם פְּרוֹאִים פְּאֵלָה
 רַק בְּשִׁבְלֵם לוֹ בָּאנוּ דֵּיִינוּ .

(נכנסים צלפחד, הגלה, צלה, גמר וגוני, חפר וגעל עומדים אצלם)

צֶלְפַחַד אֶךְ עָמַל וְרִיק הַפֶּצֶר בִּי תִהְיֶה לָנוּ ;
 אַחַת אָמַר גְּזֹרֹתִי , לֹא אֲשִׁיבָנוּ ,
 לְבָלִי תֵת הַצְּעִירָה לְפָנַי הַבְּכִירָה ,
 אִם יֵשׁ בְּכֶם אֵל חֲגִלָּה אֶהְבֶּה יִרְחֹשׁ ,
 מֵאֲשֶׁר נִפְשׁ שְׁנֵיכֶם בְּעֵינַי יִקָּרָה
 לְחֲרוֹשׁ בְּאַהֲבָתָהּ הִיא לָכֶם רְשִׁיוֹן .

גַּמַר (לעצמו) טוֹב לְחֲרוֹשׁ בְּשׁוֹרִים , אֶהְבֶּתָה לִי בְסֵר

גוּנִי, לְקַחַת אִשָּׁה, לְךָ עָתָה עֵת כְּשֶׁר.

חגלה בִּי אָבִי, הֲיֵיטֵב זֶה בְּעֵינֶיךָ?
כַּבְּהוֹר תִּרְטַנִּי בְּיַד מְרַעִים אֵלֶּה.

גוּנִי מְרַעִים! לֹא רַעִים לְךָ אָנּוּ, לֹא לָנוּ אֶת אִשָּׁת
עַד לֹא לְבָצֵק אַחֵר תְּהִי נְדֻשָּׁת.

חגלה בַּחֵד לֹא הָיָה אֲדוֹנִי תִפְחָרוּ
עוֹד הִדְרֵךְ אֶל לְבָבָה מִכֶּם סְנָרָה,
לוֹ גִישָׁת תְּהִינּוּ, זוֹ לַעֲנָה יָדְעוּ,
לְשִׁרוֹק רֵאשִׁיבֶם בְּכִסֵּא שְׁלוֹש־הָרְגָלִים;
שִׁפּוֹךְ עֲלֵיכֶם בּוֹז וְהַתּוֹת תּוֹ עַל אַפִּים.

גוּנִי מִנְשָׂה וְשָׂדוֹת כָּאֵל, אֵל יִשְׁמְרֵנִי.

גמר עַל זֹאת אֵף אָנִי אֶתְפַּלֵּלָה.

געל רֵאָה אֲדוֹנִי, עֲנִין טוֹב לְפָנֵינוּ אֵף נָאָה
יְהִי לָנוּ לְשַׁעֲשׁוּעִים,
הַנְּעָרָה הִיא בַת־מְרִי נְפִלָאָה
אוֹ רוּחַ בָּהּ תַּעֲתוּעִים.

חפר אָבֵל בְּדוֹמִית הַשְּׁנִיָּה אֲרָאָה בְּעֵלִיל

תִּם־דָּרָךְ, הַצְנַע־לֶכֶת וּמַעַם־עֲלָמוֹת,
הֵם גַּעַל!

גַּעַל בֶּן דְּבָרְתָּ, אֲדוֹנִי, הוּם וּרְאֵה שְׁבַעֲךָ.

צִלְפַּחַד לַמַּעַן יַעֲבֹר פִּי לַפְּעֻלוֹת יָדַיִם
לָכֵן אַתָּה צָלָה בְּאִי חֲדָרֶיךָ,
אַל יִפּוֹל לְבָבְךָ וְאַל תִּתְעַצְבִּי
בִּי מֵאַהֲבָתִי אֵלֶיךָ לֹא נִגְרַע.

חֲנֻלָּה יֶלֶד שְׁעֵשׂוּעִים! לֹא יִדְעָה עֲרֻמָּה,
טוֹב שׁוֹמְמָה אֲצַבֵּעַ בְּעֵינָהּ לוֹ יִדְעָה לָמָּה.

צָלָה אַךְ בְּאִי־חֲבָצִי הַמְצָאִי הַפֶּן אַחֲוֹתִי,
אָבִי, צוּרְצוּ תַתָּה קוֹרְקוּ לִי יִשְׁמְתִי,
בְּסִפְרֵי אֲמָצִיא עֲנֵג בְּנִבְל וְכִנּוֹר
בָּם אֶהְיֶה תָמִיד, בָּם יָדִי אֲלַמְּדָה.

חֲפֵר גַּעַל הַסִּבָּת וּשְׁמַע מִיִּנְרוֹה מִדְּבָרְתָּ.

גּוֹנִי אֲדוֹנִי צִלְפַּחַד, נִכְרִיָּה זֹר מֵעַשְׂךָ,
יִצֹר לִי מְאֹד כִּי לַמְּנַגֵּת לֵב צָדָה
בְּכּוֹנְנֵתֵנוּ רְצוּיָה הִיְתָה נִסְבָּה.

גמר הבגלל בת-תפת זאת תסגר צלה?
 מדוע תשא היא בעון לשון אחותה?

צלפחד הרגעו אדוני, גזרה היא מקפני,
 צלה האספי הביתה. (צלה יוצאה)
 מדעתי שלנפשה מאד ינעמו
 שירה ומליצה וכל חכמות היפות;
 לבן מורים אל ביתי לה אקחה
 בדרך החכמות אותה ידריכו,
 אם גמר אתה או אתה גוני,
 מורים פאקה אם ידעתם תמצאו
 אלי הביאו, כי כל יודעי בינה
 ממני טוב, כבוד ורצון יפיקו,
 מצאצאי מעי להשפיל לבותם
 מאומה לא אכלאה, ובבן היו שלום,
 ואת הגלה פה עמדי זעיר לי בתרי
 כי עוד אל צלה לי נסות דברים. (יוצא)

חגלה מדוע לא אלכה גם אנכי? הכי שעזת
 קבועות לי מנו? פבר פאה חכמה בלבי
 לדעת מה לבחור ומה למאום.

גמר לבי לעזאזל, מרב טוב מהותיך אין מי

יַעֲצוֹר בְּעַדְךָ. (אל גוני) הָאֲהָבָה בֵּין הָאֲחִיּוֹת
כָּל כֶּף גְּדוּלָה, כִּי תַעֲיֵף בָּהּ אֶצְבַּע קַמְנָה.
וְאִינְנָה, הִיָּה שְׁלוֹם גּוֹנִי, מֵאֲהַבְתִּי לְצִלָּה,
אִם תִּמְצָא יָדִי לְהַשִּׁיג מוֹרָה לְהוֹעִיל לָהּ
בְּדַבָּרִים הָעַרְבִים לְנַפְשָׁהּ אֲצִיגְהוּ לְפָנַי אָבִיָּה.

גוני כֵּן גַּם אָנֹכִי עֹמְדִי אֶדוּף גִּמְרִי, אֵךְ עוֹד
מְלָה בְּשׁוֹנֵי אֵלֶיךָ, בְּשָׁנָם מְלַחֶמֶת-הַקְּנָאָה
שְׂבִינֵינוּ דוֹרֵשֶׁת הַכְּתוּר־דָּבָר אִישׁ מֵרַעְהוּ,
בְּכֹל זֹאת זָמַק לֹא אֶכְחַד אֶת אִשְׁר הוֹרָה
וְהוֹנָה רוּחִי, אַחֲרֵי שְׂמַנְמַת שְׂנִינֵנו לְחַתוֹר
חֲתִירָה וְלִמְצוֹא פֶתַח פְּתוּחַ לְחַדְר־אֲהוּבַתֵּינוּ,
וְלִחְרוֹשׁ אִישׁ לְבַצְעוֹ בְּאֲהַבְתָּהּ, עָלֵינוּ לְכוּנֵן
פְּעוּלוֹתֵינוּ רַק לְמַטְרַת דָּבָר אֶחָד.

גמר מֵהִזָּה הַדָּבָר, הַגְּדִינָא לִי ?

גוני דְּהַמְצִיא בְּגִיּוֹן לְאֲחוֹתָהּ הַבְּכִירָה.

גמר בְּגִיּוֹן מֵהַנִּי גְּבָרִין עֲרִטִילָאִין ?

גוני לֹא, גְּבָר בְּגוּבְרִין.

גמר אֵךְ יֵשׁ מִשִּׁחָה, הַתְּדַמָּה גּוֹנִי, שְׂיִמְצָא אִישׁ

שָׁנָה וּפְתִי, לְכָרוֹת בְּרִית אֶת תַּכְּתָּה, גַּם
אִם אֶת כָּל הַזֶּן בֵּיתוֹ יִתֵּן לָהּ אָבִיהָ.

גוּנִי אֵל בְּחֶמְקָה גָּמַר, אֵף כִּי נִפְשֵׁנוּ קִצְרָה מִהַכִּיל
כָּל הַמּוֹנֶה וְנִלְוֹ בָּהּ, אֵךְ לֹא כָּל הַדַּעוֹת
שְׂוֹת, לֹא אֶלְמֹ תִּבֵּל מֵאֲנָשִׁים בְּעֲלֵי נַפֶּשׁ
שִׁיקְחוּ אוֹתָהּ. עִם חֶסְדֵּנוּתִיהָ וּרְכוּשָׁה הַרְבֵּה:

גַּמַר אֶפְיוֹנָה מְאֹד, כִּשְׂאֲנִי לִי, חָבִיב בְּעֵינֵי הַדְּבָר,
כְּלֵהוֹת מְתוּחַ עַל הַעֲמוּד וְלִסְפּוֹג אֲרַבְּעִים
בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר, תִּלְף מֵהַר וּמִתֵּן חֲרִיבָה.

גוּנִי כֵּן הַפְּרַת אֵין לְבוֹד בֵּין תַּפּוּחִים עֲבוּשִׁים,
לְכָה נִלְכָּה, אַחֲרֵי שְׁצַרְת אַחֲזוֹת הַזּוֹאת,
צָרָה הַבּוֹלְלֶת לָנוּ תִשְׁלִים בֵּינֵינוּ, נַחֲזִיק
בְּשָׁלוֹם וְלֹא נִרְף, עַד שְׁבַעֲזֶרֶת הַבַּעַל
שֶׁנִּמְצָא לְבַת-צֶלְפָּחַד הַבְּכִירָה, תִּהְיֶה הַצְּעִירָה
יְעוּדָה לְבַעַל, וְאִז נַחֲלִיף כַּח לְהִרוֹם אֵלֶיהָ,
צָקָה חֲמוּדָה! אֲשֶׁרִי הַגָּבֵר לֹא תִפּוֹל לְחֶבֶל!
הַמְהִיר יוֹתֵר בְּמַרוּצָתוֹ לֹא תִהְיֶה הַטַּבַּעַת
לְמָנָה, הֵאֵין זֹאת גָּמַר?

גַּמַר כֵּן אֲדַמָּה גַּם אֲנִי, אֶת הַפּוֹם הַטּוֹב בְּפִדְבָּה.

אָתָּן לְאִישׁ שִׁיֵּאֱהַבְנָה יֵאֲרַסְנָה וַיַּעַרְשֶׁנָּה .
וַיִּגְרַשְׁנָה מִבֵּית אָבִיהָ . הָבָה נֵלְכָה .
(גמר וגוני יוצאים)

געל אחלי אדוני, הנידה לי היתכן?
אהבה שבן-רגע נולדה נבראה
ככה תתלקח ללהב יצאה.

חפר אכן, טרם מבשרי חזיתי כי בן
כי יהיה כזה וכמוהו לא פלתי,
כל עוד עומד היתי משתאה לה
האהבה הזמם פגיותי שכנה,
ועתה געל ידיד נפשי ואיש סודי
כמדפנים חנה למקפת צר היתה,
בלבי יקר-איש, גוע אני ומתי
אם לא העלמה התמימה אשיגה,
בעצתך נחני, ידעתי כי תוכל,
כפעלק תמכני, ידעתי כי תעש.

געל אדוני, מה אוכיחה, אערכה לנגדך,
בדברים לא תוסר אהבה עזה,
במצודתה אם נלכדת, עצתי, זאת,
המלט כצפור מפת, אם תוכל עשות:

חפר יִשָּׂר כַּחֲךָ כִּי הִנְחַתְּ אֶת רוּחִי,
עוֹד אֶרְאֶה בְיִשְׁעִי, כִּי עֲצָתְךָ מְאֹד נְכוֹנָה.

נעל בְּעוֹד עֵינֶיךָ מִזֵּי הַעֲלָמָה זָנָה
מִרְאוֹת שְׁרֵש־דְּבָר אוֹרֵי טָחוּ.

חפר אַךְ חֵן וְיָפִי בְּפָנֶיךָ חֲזִיתִי,
כִּי־פִיפּוֹתָהּ שֶׁל עֲרֶפֶה בֵּת אֲנָנֹר
אֲשֶׁר לֵב יוֹב הָאֱלִיל הָאֲדִיר פִּלְחָה
אִז עַל אֵי־כִרְתִּים רָגְלוֹ דָּרְכָה.

נעל וַיֵּינן עוֹד? אֶת אַחֲזָתָה לֹא רָאוּ עֵינֶיךָ
צוּחַת כְּכִרוּכֵי־אֵל מְחוֹלְלַת סֵעַר,
קוֹל שֶׁאֲנִנָּה לֹא תִסְבְּלִינָה אֲזֻנִים?

חפר רְאִיתִי תְנוּעַת שְׁפִתוֹתֶיהָ־אֶל־מוֹגִים,
מִנְשָׁמַת רוּחַ אֶפֶה בְּשָׁמַיִם יִרְעֵפוּ
וַחֲן וַחֲסֹד מִפָּנֶיךָ נִשְׁקָפוּ.

נעל הֵן עַת הָסִיר מִנּוּ יֵין־אֶהְבֶּה עֲבָרוֹ,
הַקִּיצָה אֲדוֹנִי, לָמָּה תִהְיֶה כְּחֹזֶלִים;
אִם בְּעֲלָמָה דְּבַקָּה נִפְשֶׁךָ, גִּבֹר תִּילִים,
יִשִּׁית לְבָבְךָ אֵיזָה דֶּרֶךְ תִּשְׁיַגְנָה,
הֲלֹא רְאִיתָ אֶת אַחֲזָתָה הַשׁוֹכְבָה,

שָׁכַר עוֹד יְדֵי אָבִיךָ בָּהּ אֲסוּרוֹת
 בְּבִתּוֹךְיָהּ בֵּית אָבִיךָ אֲהוּבָתְךָ
 תֵּשֵׁב, עַל פֶּן נִדָּר בְּעֵדָה לֹא תֵצֵא
 לְבַל יִצְיִקוּךָ אֲהָבִים מִשְׁחַרְי־פָּנֶיךָ.

חפר אָהָה! גַּעַל, מָה אֶכְזָר לֵב אָבִיךָ!
 אַךְ הֲלֹא שָׁמַעְתָּ מִפִּי יֵצֵא דָבָר
 כִּי לִלְמֹד בְּתוֹ חֻכְמוֹת אֲשֶׁר אֲהַבָּה
 מוֹרָה אֶל בֵּיתוֹ קַחַת נִפְשׁוֹ תֵאַבָּה.

געל וְאַלִּי דָבָר יִגְנָב, אֲדוֹנִי וְאַלוֹפִי.

חפר גַּם אָנִי בְּלִבִּי יַעֲזֶה עֲמוּקָה.

געל מִנִּי וּמִנְךָ תִּסְתַּיִם תַּחֲבֹלָה.

חפר הֲגֵד מָה יַעֲצֶתָ.

געל הֲיִה אַתָּה הַמוֹרָה.

תֵּת לְקַח לְבִתּוֹךְהּ תִּשָּׂא עָלֶיךָ.
 מָה חֲבֹלָה רוּחְךָ?

חפר אַךְ מִי יוֹדֵעַ
 אִם עֲשׂוֹת יִבְצֵר מִמֶּנּוּ אֲשֶׁר יִזְמֶנּוּ.

נעל יְכַבֵּד מִמֶּנּוּ, כִּי אֶת מְקוֹמֶךָ מִי יִמְדָא,
 שֵׁם חֵפֶר בְּנֹו בְרוּלִי פֹה מִי יִשָּׂא,
 מִי יִשַׁק בֵּיתוֹ, יִתְאַבֵּק בְּמִקְק־סַפְּרִיו,
 מִי אֹרְחָיו יִזְמֵן וַיִּכְרֶה לָהֶם כֶּרֶה?

חפר רב לך, געל, אל תהי מפדיג לדבר,
 עד כה פה אין איש אותנו יודע,
 מי אדון מי עבדו, מי בנו יען,
 על כן זאת יעצתי, וכיה ראה וקיים,
 היה אתה געל לאדון ושורר בביתי,
 לא יקרא שמי חפר, כי אם מזה
 או חרנפר או בן-בלי-שם מפזה
 זאת חרצתי, ועתה געל חיש מהר
 התפשט והלבש אותך מחלצותי,
 ואת מגבעת-נוצתי חבוש לראשך,
 ציבא בבואו אך משמעתך אשימהו,
 ואראה ראש דבר, ברסן עדין לבלום.

געל אף חזבתך היא אדוני, בקצרה;
 יען כל זה משויש חפצך ורצונך,
 ולך אני עבד נרצע לשמור ולעשות,
 כי כן צוה עלי אביך לאמר

”לְכֹל אֲשֶׁר יִצְוֶךָ בְּנִי בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָע”
 אֵף כִּי אַחֲרַת, אֲדַמָּה, דַּמָּה אָבִיךָ,
 בְּכֹל לְבִי מֵעַתָּה אֶהְיֶה חֹפֵר
 כִּי נַפְשִׁי קִשְׁוֶרָה בְּאֲדוֹנִי בְּחֹפֵר.

חפר כִּן תִּהְיֶה גַעַר, כִּי כִן אֶהֱבֶה חֹפֵר,
 וְאֲנִי הָעֹבֵד אֶכְרָה לִי הַנְּעֶרָה,
 הַנְּעֶרָה אֲשֶׁר בְּהֶרֶף-עֵין חִוִּיתִי
 לְבַבְתָּנִי, לְעֹבֵד עוֹלָם לָהּ שְׂמַתָּנִי,
 גַּם הַנָּבֶל הַזֶּה הֵנָּה? (נִכְנָס צִיבָא)
 מֵאֵין הַרְגָלִים?

צִיבָא מֵאֵין וְלֵאמֹן! מָה הַחֲרָדָה! וְאַתָּה אֲדוֹנִי
 אֵיךְ? מִי גָנַב כִּלְיוֹ שֶׁל מִי? הָאֲדוֹן אוֹ
 הָעֹבֵד? אוֹ שְׁנַיְכֶם כְּאַחַד מִזֹּבִים? הַנְּיָדוּ
 לִי מַה-מֵּשָׂא?

חפר צִיבָא נֶשְׁ-הֵנָּה לֹא יַעַת חָמוּד לְצוֹן
 אֶל חֶפֶץ הַיָּעָה כּוֹנֵן רוּחָךָ,
 הֵן גַּעַל זֶה חֲבֵרְךָ לְהַצִּיל חַיְתִי
 לְבֶשׂ צוּרְתִי, וְלָקַח אֶת חַיְצָתִי,
 בְּמַדְיוֹ אֲנִי סִתְר־פָּנִים שְׂמַתִּי לְהַמְלִיט
 כִּי אֶל נֶמֶל זֶה אֵךְ יָרֵד יְרֵדְתִּי

בְּהִצּוֹתִי אֶת אִישׁ אֶת דָּמוֹ שְׁפַכְתִּי,
 וּפֶן יִבְעוּ מִצְפוּנֵי אֶפְחָדָה,
 הֵן גְּבִיר לְךָ נִתְתִּיחוּ, רְאֵה צוֹיֹתֶיךָ,
 עַד אֲמַצָּא מִפְּלֹט לִי וְנִפְשֵׁי הַצֹּלְתִּי,
 הַבְּנֹת לִרְעִי?

צִיבָא צִיבָא
 אַף לֹא שָׁמַן מְנַחוּ.

חֶפֶר שֵׁם גַּעַר עַל שְׁפָתֶיךָ לֹא יִפְקֹד
 גַּעַר נִתְנַלְגֵּל בְּחֶפֶר.

צִיבָא מַה שָּׁפַר חֶלְקוֹ, מַה טוֹבוֹ אֲשֶׁר־יְהוּ!
 מִי יִתֵּן הִיָּה אֶהְיֶה כְּמִחוּ.

גַּעַר וַאֲנִי אֲזוֹ אֲשִׁישׁ וּדְבָבִי יַחַד
 כִּי יִקַּח לוֹ אֲדוֹנִי אֶת בַּת־צִלְפַּחַד,
 לֹא לְמַעַנִי תַעֲשֵׂשׂ אַךְ לְמַעַן הָאֲדוֹן,
 הַיּוֹתֶךָ עֲבָדִי לְמִרְאָה, רוּחֶךָ בְּךָ יְדוֹן,
 בְּחִדְר־מִשְׁבֵּיתֵנוּ רַעַךְ אֲנִי גַעַל,
 אַךְ נִגְדָה לְכָל אֱלוֹף זַחָר אֲנִי בַעַל.

חֶפֶר בֹּא אֶתִּי גַעַל, עוֹד זֹאת מוֹטָל עֲלֶיךָ
 בֵּין מְבַקְשֵׁי יָדָה תִּתְצַב גַּם אַתָּה,
 אִם תִּקְיִפְנִי בְשֵׁאוֹת, קָמָה. מַדּוּעַ?

דַּי לָךְ, שְׁטַעֲבֵי עַמִּי בַּיַּתְד נְמוּעַ.

הַמִּשְׁחָקִים בַּמְּבֹא לְמַעֲלָה

הַעֲבַד תְּרַאשׁוּן אֲדוֹנָי, נִים אֲתָה וְלֹא תִיר, וְלֹא תַחֲוֹשׁ
לְשִׁחּוֹק הַמַּחֲזָה.

שְׁלַח בְּשֵׁם הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאָרֶץ, אֲזוּנֵי כְּאֶפְרַיִם,
הַמִּשָּׂא מִזֶּבֶךְ אֶף נְעִים הַעוֹד יוֹסִיפוּ כְּהִנָּה
וְכִהְנָה?

תִּלְמִי הַנֶּעַר הַמַּחֲזָה עוֹד הִיא בְּרַאשִׁיתָה, אֲדוֹנָי.

שְׁלַח הַמְּלָאכָה מְלֹאכֶת-אֶמֶן, גְּבֻרָתִי, אַחֲלִי רְאִיתִי
תִּכְלָה.

חֲזִיוֹן ב.

לְפָנַי פֶּתַח בַּיִת גּוֹנֵי נִכְנַם פֶּרֶץ וְעַבְדוֹ הַדָּד

פֶּרֶץ לְמַצָּעַר אֵינְזִבֶּךְ בְּרוֹנָה עִיר מְכוֹרָתִי
לְרֹאוֹת מִרְעִי, וְגוֹנֵי בְּרַאשָׁם, אֲשֶׁר בְּפִזָּה
הִנֵּה גַם שָׁכְנוּ אֲדַמָּה, הֶךְ פֹּה, הַדָּד, הֶךְ.

הַדָּד אֶת מִי אֲכָה אֲדוֹנָי, מִי פֹה אִישׁ שְׁפַנֵּעַ
בְּכַבֻּדָּךְ?

פרץ בן-בְּרִיעֵל, הֲלֹא אָמַרְתִּי לָךְ, הֲךָ לִי פֹה
בְּחֻקָּה.

הַדָּד קִהְּבֹת לָךְ אֲדוֹנִי, הַאֲכָה, אֲכָה אֲדוֹנִי?
מִי אָנֹכִי אֲדוֹנִי כִּי אֲכָה לָךְ אֲדוֹנִי.

פרץ שׁוֹטֵה, אָמַרְתִּי, הֲךָ לִי הַכֶּפֶתוֹר הַלֹּזִים,
הַלְמוֹת עֵמֶלִים, וְלֹא, קִדְקֹדֶךָ אֶהְלוֹם.

הַדָּד אַךְ רוּחַ רִגְנִים עָבַר עָלֶיךָ אֲדוֹנִי,
אִם יָדִי תַחֲיֶה בְּךָ בְּרֵאשִׁיטָה
יִדְעֵתִי יָד מִי תִנָּבֵר בְּאַחֲרֹנָה.

פרץ עוֹד תִּמָּאֵן לְהַבֹּת?
אִם לֹא תִכֶּה אֶתָּה, אָנֹכִי אֲדַפְקָה
וְאַנְסָה כְּחֶךָ קוֹמֵר וְצַעֲקָה. (מַכָּה אוֹתוֹ)

הַדָּד הוֹשִׁיעֵנו, הוֹשִׁיעֵנו! אֲדוֹנִי הֲכָה בְּשִׁנְעוֹן.

פרץ עֶתָּה הֲלֹא תִכֶּה בְּאִשְׁרֵי אֲצִיבְךָ.

גוֹנִי מַה-זֹּאת! מַה-קוֹל הַשָּׂאוֹן? הַאֲתָה זֶה יְדִידִי
הַדָּד הַזִּקֵּן? וְגַם אֶתָּה רֵעִי פָרֵץ פֹּה? מַה
שְׁלוֹמְכֶם בְּכִרְוֹנָה?

פרץ אֲדוֹנֵי גוֹנֵי, אִם תִּקַּח יָד בַּמְרִיבָה
 „בְּרַעוֹת נַפְשָׁאֵי מִיְתָךְ לְטֹב“ אֲשִׁיבָה.
 גוֹנֵי „בְּרִיךְ אַתָּה בְּמִיעַלְךָ לְגוֹ בֵּיתָאֵי, מָרָא פֶּרֶץ
 מָרִי רְחִימָאֵי“ קוּם הַדָּד, קוּם, טוֹב שְׁבֵת
 מְרִיב.

הַדָּד אַל תִּפֶּן אֶל לַהֲגוֹ שְׁיִלְעוּ לְךָ אֲשֶׁדוּדֵית, .
 הַאִם לֹא הִיְתָה לִי הַצְדָקָה לְעוֹב סַפְנֵי
 זֶה אֶת אֲדוֹנֵי? רְאֵה נָא אֲדוֹנֵי,
 הִנֵּה הוּא צוֹנֵי לְהַכּוֹתוֹ וּלְהַלְכוֹ בַּחֲזָקָה,
 אֲדוֹנֵי, הִיעֲשֶׂה כֹּזֵה עֶבֶד לְאֲדוֹנָי, וְהוּא
 אוֹלֵי בֶן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁתַּיִם שָׁנָה וְעוֹדֶה?
 לוֹ יָדֵי הִיְתָה בּוֹ בְּרֵאשִׁנָּה
 וְלֹא הִיְתָה אַחֲרֵית הַדָּד עַל הַתְּחַתְּנָה?
 פֶּרֶץ שׁוֹמֵה בְּלִיעַל!

לְהַכּוֹת הַכְּפָתוֹר אוֹתוֹ צוֹיְתֵי,
 קָרָאתִי, שׁוֹעֵתִי, לֹא שָׁמַע קוֹלִי,
 הַדָּד לְהַכּוֹת הַכְּפָתוֹר? אֵי שְׁמַיִם! הֲלֹא מִפּוֹרֵשׁ
 אָמַרְתָּ בְּזֶה הַלְשׁוֹן,
 „הֵךְ לִי פֹה, הֵךְ לִי הַיָּטֵב, וְהֵךְ לִי בַּחֲזָקָה“
 וְעַתָּה אַתָּה אוֹמֵר הֵךְ הַכְּפָתוֹר.

פֶּרֶץ בַּשׁ הַלָּאָה אוֹ דוּם, שְׁמַע צוֹיְתִיךָ.

גוּנִי הִרְגֵעַ, אָנֹכִי לְהַדִּד יִשְׂרוּ אַגִּידָה.
 אֲבָל מִקְרָה רַע בֵּינוּ וּבִינֶיךָ קָרָה.
 הוּא הַדִּד עֲבָדְךָ הַנְּאֻמָּן. זְכוּר בֵּיתְךָ
 עֲתָה יְדִידִי וְרַעִי נָא הַגִּידֵנִי.
 אֵיזָה רוּחַ צְלִיחָה נִשְׁאַתְךָ פִּדְבָתָה
 מִבְּרוּנָה הָעִיר הָעֲתִיקָה.

פֶּרֶץ רוּחַ בְּנֵי הַנְּעוּרִים אֲשֶׁר תִּרְדָּפֶם פִּדְוֹר
 אֶל רַחֲבֵי אֶרֶץ לְבַקֵּשׁ הַצְּלַחְתֶּם
 וְנִסְיוֹנוֹת רַבִּים. הִרְחַק מִבֵּית אֲבוֹתֶם
 מִקּוֹם זָרַע כְּשֶׁרוֹן לֹא יַעֲשֶׂה פְרִי.
 בְּמַעַט מְלִין, אֲרוּנִי גוּנִי, אֲחֻוּךָ
 מִה־שִׂיחֵי פִיעַת חַיָּה וּמִה־שִׂיגִי.
 אָבִי נִתְנָהוּ אֵינָנו עוֹד בְּחַיִּים
 וְאַנְכִי אֶת נַפְשִׁי מִנְּגִד הַשְּׁלֻכְתִּי
 אֶל עוֹלָם הַתְּהוֹ וְהַבְּהוֹ הַזֶּה
 לְבַקֵּשׁ עוֹר וְאִשָּׁר בְּאִשָּׁר אֲמַצָּא.
 שְׂקָלִי זָהָב בְּכִיסִי, בַּבַּיִת כָּל טוֹב.
 וּבְכֵן יֵצְאֵתִי רְאוֹת תֵּבֵל וּמְלוֹאָה.

גוּנִי הָאוֹכֵל דְּבַר אֵלֶיךָ בְּלֹא לֵב וְלֵב
 וּלְבַקֵּשׁ אֲשֶׁרְךָ בְּחִיק אִשָּׁה סוֹרְדָה?

בְּעֲצָתִי בִּרְכָתְךָ עָלַי לֹא אָבִיא
 אֶךְ עַל אֲדוֹת עֲשָׂרָה כִּי רַב הַנְּחִי
 הָיָה בְּטוֹחַ, אֲבָל אֶהְבְּתִי אֵלֶיךָ
 לְהַנִּיא אֶת לִבְךָ מִפְּנֵה תְּחוֹבֵינִי.

פּרִץ אֱלוֹף גּוֹנִי, בֵּין אַנְשִׁים אַחִים כָּפְנוּ
 גַּם מֵעַט דְּבָרִים דִּי-בְּאֵר יִסְפִּיקוּ,
 נִעְרָה רַבַּת אוֹצְרוֹת כְּרָאוּי לִי
 אִם יִדְעָתָּ, טוֹב, מָהֵר אֶמְהַרְנָה,
 בְּהִלְכוֹת אֲשׁוֹת, דַּע לָךְ, בַּק הוֹן וְעֵשֶׁר
 לְפָלֶם לִי שְׂמֵתִי, קוּ וּמִשְׁקֻלָּת
 תְּהִיָּה בְּעוֹרָה פְּלִילִית, זְקֵנָה כְּסִבְלָה
 אֲרוּרָה כְּצִנְתָּפָה וְאַלְף פְּעָמִים כְּכָה
 לֹא תֵרַף יָדִי, וְתֵאוֹתִי לֹא תִקְהָה,
 לֹא כַגְּלִי יָם זַעַף לְבָה זַעֲפָת
 אֲרֹאֶה אֶתְּךָ בְּפִהָּ חַיִּי עֵשֶׁר
 וּבְעֵקֶב הָעֵשֶׁר יָבֹוא גַם אֲשֶׁר.

הַדָּד רֵאֵה אֲדוֹנִי, כִּי הַגִּיד לָךְ אֶת כָּל-לְבוֹ,
 הֲרַבּוּ כְּסֵף, הֲרַבּוּ זָהָב וְיִשָּׂא גַם נָלֶם
 דְּמוֹת-אִשָּׁה אוֹ אֶת הָאִישׁוֹן אֲשֶׁר
 בְּטַבַּעַת - לְאִשָּׁה, לֹא יִכַּחַל בְּזִקְנָה מִשְׁכָּלָת

שְׁנִיָּהּ וְאַחֲזִיזַת כָּל-מְדוּי-מִצְרַיִם , אִם אֶת
עֵגֶל הַזֹּהֵב בְּצַדָּה תַּשִּׁים .

גוּנִי אַחֲרֵי הִרְחַקְנוּ בְּדַבְרֵינוּ עַד הַלּוֹם
אֶכְלָה דְבָרֵי יְרִיתִי כַּמִּתְלַהֲלֵה ,
יֵשׁ לְאֵל יָדַי הַזֹּכִיחַ לְךָ רַעִיָּה
יִלְדָּה , רַבַּת-הַהוֹן וְרַבַּת-הַיָּחַן ,
מִלְמַדָּת כַּאֲשֶׁר תִּהְיֶינָה בְּנוֹת-נְדִיבִים
אֶךְ חֵטָא אַחַד יֵאָבֵד כָּל טוֹבוֹתֶיהָ ,
אִין קֶצֶה לְזֵדוֹן-לְבָבָה וְזַעַם-אַפָּה
אֲרוּרָה הִיא וְסוּרְרָה בְּמַדָּה נִפְרָוּה
לֹא עָשִׂיר אָנֹכִי , וְלוֹ עוֹד דְּלוּתִי ,
גַּם בְּעַד מַחְצֵב הַזֹּהֵב בּוֹז בְּזִיתֶיהָ .

פֶּרֶץ רַב לְךָ , גוּנִי , פַּח הַזֹּהֵב לֹא תִדַּע
הַגִּידָה לִי מַה שֵׁם אָבִיָּה , וְדִי ,
אָנֹכִי לֹא אִירָא מִקְרוֹב אֲרִיָּה
אֶף אִם תִּרְעַם עָלַי כְּקוֹל הַרְעַם
בְּיַמֵּי הַקִּיץ כִּי יִרְגְּעוּ עֵבִים .

גוּנִי , שֵׁם אָבִיָּה צִלְפָּחַד הַנְּמוּאֲרִי
אִישׁ נְדִיב נְשׂוּא־פָנִים וְנִכְבָּד בְּעַמּוֹ

וְשֵׁם בְּתוֹ חֲנֻלָּה נֹדַעַת בְּפִדְוָה
 בְּמִרְרוֹת לְשׁוֹנָה וְלוֹזוֹת שְׁפָתֶיהָ.
 נֹדַע לִי אָבִיָּה מְרָם יִדְעָתֶיהָ
 אֶף מֹדַע הָיָה לְאָבִי בַּמֵּתִים עִתָּה
 לֹא אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי עַדִּי אֲרֹאֶנָּה
 עַל כֵּן הוֹאִילָהּ, לֹא תַחֲשׁוּב לִי עֵוֹן,
 אִם תַּחֲלֶלֶת רְאוֹת פְּגִינֹו אֶקְפֹּוד בְּפִתַע
 אִם לֹא לְלוֹנִי שְׁמָה אִהְיֶה תִתַּע.

פּרִץ

הַדָּד הֵנַח לוֹ אֲדוֹנִי, כָּל עוֹד רוּחַ אַחֲרַת
 עָלָיו לֹא יִצְלַח, עַל דְּבַרְתִּי אֲדוֹנִי,
 לוֹ יִדְעָה אוֹתוֹ כְּמוֹנִי, נוֹכַחָה לְדַעַת
 שְׁכָל כְּלִי וְעַמָּה עָלָיו לֹא יִצְלַחוּ. אֶף כִּי
 תִנְבְּלֶהוּ בְּכָד-כְּנוּיִי-שְׁמִצָּה שְׁבַע־עוֹלָם, לֹא
 חָלִי וְלֹא מַרְגִּישׁ הֵאֵי גַבְרָא, אֶךְ אִם
 יִפְתַּח הוּא אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב, וַיַּחַל לְרַקֵּד
 עַל חֲבֵלֵי-מְהַתְלוֹתָיו, חֵי גַפְשִׁי, אִם
 תַּעֲצוֹר כַּח נִגְדוֹ! אֲנִיד לְךָ אֲדוֹנִי מָה
 הַדָּבָר – הֵן יִשְׁלִיךְ פָּרֶשׁ עַל פְּנֵיהָ,
 וּפְנֵיהָ לֹא יִהְיוּ לָהּ עוֹד, עֵינֶיהָ מִחֹרֵיהֶן
 תַּתְּנוּצְצָנָה כְּעֵינֵי הַחֲלָדָה הַזֹּאת עוֹד לֹא
 בַּחֲנֻת אֶת לְבוֹ.

גוּנִי חֲכֵה לִי וְאַלְכָה אֶתְּךָ בֵּיתָה צִלְפָּחַד
 שָׁשׁ אֲוִצֵר-סִגְלָתִי בְּחִבּוּן יִסְפוֹן
 מִנְּזוּר-חַיִּי יִכְבוֹשׁ אֶבֶן-הַחַן
 הִיא בַתּוֹ הַצְּעִירָה, צֵלָה, יַעֲלֶת-הַחַן,
 יִכְתִּירָנָה מֵעֵינַי וּמֵעֵינַי רַבִּים,
 הֵמָּה מִשְׁחַרְיָה קִנְאֵי-אֶהְבֹּתִי,
 כִּי בְהִזּוֹתוֹ נֹאֵשׁ וְאַבְד־תִּקְוָה
 לְבַתּוֹ הַבְּכִירָה מְצוּא דוֹרֵשׁ וּמִבְּקִשׁ
 מִפְּנֵי מְנַרְעוֹתֶיהָ לָּהּ סִפְרָתִי,
 גִּזַּר צִלְפָּחַד אָמַר אִישׁ בַּל יִשׁוּרְנָה
 עַדִּי יִשִּׂא לְאִישׁ אֶת חַגְלָה הָאֲרוּרָה.

הַדָּד חַגְלָה הָאֲרוּרָה!
 שֵׁם טוֹב לְבַתּוֹלָה צָרָה צְרוּרָה.

גוּנִי עֲתָה יְדִידִי עֲשֵׂה נָא גַם אִתִּי חֶסֶד,
 בְּשָׁנוֹתַי טַעַמִּי וְאַתְחַפֵּשׁ בַּבְּגָדִים
 תִּצְיַנְנִי לִפְנֵי צִלְפָּחַד בְּתוֹר מוֹרָה
 לְלַמֵּד אֶת צֵלָה נְצִיחַ בְּנִגְיָנוֹת,
 אֲזוּ חֲפִשָּׁה תְּהִי לִי אֶהְבָּה לָּהּ תַּנּוֹת
 מִבְּלִי מֵשִׁים תְּמוֹנָתָה אֲשַׁבְּעָה כָּל-עֵת.

הַדָּד אֵךְ דְּבַר-בְּלִיעַל יִצּוֹק בָּם ! הַנְּדָיִים יַעֲרִימוּ
סוּד לְהוֹלִיךְ שׁוֹקֵל אֶת הַתִּישִׁים !

(נכנס גמר והפר מתחפש)

אֲדוֹנִי , אֲדוֹנִי הַבְּמִנָּה וְרֵאָה מִי זֶה
בָּאִים שָׂמָּה , מִי ?

גוֹנֵי דוֹם הַדָּד ! אַחַד מִקְּנָאֵי-אַהֲבַתִּי הוּא ,
פֶּרֶץ עֲמוּד-נָא רַגַע .

הַדָּד בְּחֹר טוֹב-רְאִי וְהַלּוּם-אַהֲבָה !

גַּמַּר (אֵל הַפֶּר) מְאֹד יִשְׁרוּ לִי דְבָרֶיךָ עִם הַסֵּפֶר,
עֲתָה שִׁמַּע מֵה חֶפְצֵי תִשְׁלִים , רֵאשֵׁנָה,
הַיּוֹת פֶּל-סְפָרֵי-הָאַהֲבָה בְּהַדָּר אֲגוּדִים
וְרַק אֵלֶּה תִשְׁלִים לְמִקְרָאֵי קִדְשֵׁיהָ,
הֵלֵא בְנֵת לְרַעִי , מְקַבֵּד מִתְּנַת-צִלְפַּחַד
כִּי־נִדְבַתִּי אִשִּׁית לָךְ נוֹסְפוֹת ,
גַּם אֶת גְּלִיוֹנְךָ תִקַּח , וְרֵאָה גַם רֵאָה
הַיּוֹתָם מִקְטָרִים מִר וְכִי זְנִי-בִשְׁמֵם
כִּי עֲרֵבָה מְכַל בְּשָׁמַיִם-רֵאשׁ הַגָּה

אֲשֶׁר לָהּ יַעֲדוּ . וּמָה תִּשְׁנֶן לָהּ ?

חפר יהי מָה אֲשֶׁנֶן מְלֶאךְ מִרִיץ לָךְ אֶהְיָה
 לָךְ אֶלּוּפִי אִישׁ חֲסָדִי , בְּטַח בִּי הַשָּׁעֵן
 כְּאֵלֹה בְּנַפְשֶׁךָ אֶתָּה עֹמֵד לְפָנַיָּה ,
 בְּחֹר דְּבָרִים עָרוּמִים כְּמִנִּי לֹא תִדַּע
 אִם חוֹבֵשׁ בֵּית הַסֵּפֶר אֵינְךָ .

גמר דְּבַר-פִּי-חֶבֶם חֵן יִשָּׁק שְׁפָתַיִם !

הדר הוּי תִנְשָׁמֶת בְּצוֹרֶת תְּמוֹר־תְּמוֹרֶתָיִם .

פרץ הִזֵּם , פָּתִי פִּשְׁק שְׁפָתַיִם !

גוני הֲדַד , שִׁים שִׁכִּין בְּלוֹעֶךָ ! שְׁלוֹם אֶלּוּף גָּמַר !

גמר גַּם אֶתָּה שְׁלוֹם אֶלּוּף גּוֹנִי ,
 הַיְדַעְתָּ מְקוֹמִי אֲנִי הֲלֹךְ ? לְבֵית צְלַפְחָדָר ,
 מִצּוֹא מוֹרָה הִבְטַחְתִּיו לְצִלָּה יְפָתִי ,
 בְּאֲשֶׁרִי , רְאֵה זֶה מִצְאָתִי בְּחֹר וּמוֹב
 רַב-תְּבוּנָה , תָּם-דֶּרֶךְ , רְאוּי לְדַבֵּר
 שְׁאֵר-רוּחַ לֹא בְּמַלִּיצָה וּדְבַר-צָחוּת ,
 תִּנְאִי קִרְאִי בְּסִפְרִים מוֹעִילִים ,
 אֲנִכִּי אֶעֱרַבְנִי .

גוּנִי טוֹב אֵף נָעִים
 גַּם אֲנֹכִי מוֹדֵעַ טוֹב-לֵב פְּנִישְׁתִּי
 בּוֹ בְּעִזְזוֹתָו מוֹרָה אַחַר אֲמִצָּאָה
 בְּנִגּוֹן וּזְמֵרָה יָבִין לָהּ שְׁמוּעָה.
 בָּזָה אֵל הַשְּׁעָרָה אֲמֵלֵא חוֹבְתִי
 אֵל צָדָה הַיְפָה הִיא אֶהוֹבֶת-נַפְשִׁי.

גמר אֶהוֹבֶת-נַפְשִׁי, עַל זֶה פָּעַלְתִּי יוֹכִיחַ.

הַדָּד עַל זֶה צִלַּחְתָּו תוֹכִיחַ.

גוּנִי לֹא יַעַת שִׁיחַ אֶהְבָּה לָנוּ הַפְּעָם,
 הַט אֲזִנְךָ וּשְׁמַע נְצוּרוֹת אִשְׁמִיעֶךָ
 כְּמִנִּי כְּמֶךָ חֲפִץ בָּם נִמְצָא
 הִנֵּה אֶחָד מִבְּנֵי הָאֲצִילִים הָלוֹ
 הִנְצַב לְפָנֵינוּ בְּמִקְרָה פְּנִישְׁתִּיו
 בְּכָל-נַפְשׁוֹ, אִם נַחֲמִינָהּ הַמִּמְנוֹ,
 יִבְקֹשׁ אֶת יַד-הַגְּלָה הָאֲרוּרָה, וַיֵּאֲוֹת
 לְקַחְתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה אִם נִדְּהָ לָהּ יִרְבוּ.

גמר אֹמֵר וְעוֹשָׂה, מִה-טוֹב
 כָּל רַע-דְּרָכֶיהָ הִרְצִיתָ לְפָנָיו?
 פִּרְץ יַדְעִתִּי, בַּת-מִטְרָד הִיא מִמֵּאת-שִׁפְתָּיִם.

וְכַל־זֶה שׁוּחַ לִי בַּיּוֹם קִבְבִּי.

גמר בְּרוּךְ מְעַבְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵי אֲתָהּ ?

פריץ יְלִיד בְּרוּחָהּ בֵּן לְנִתְנִיָּהוּ הַזֶּקֶן,
אָבִי מֵת, עַל הַזֵּן וְאֹנִי חַי אֲנִי חַי,
עוֹד אֲנוּבָה בְּשִׁיבָה וְטוֹבָה עַד בְּלִי דִי.

גמר רְאוּת בְּטוֹבָה בְּחִיק רְעִיָה כִּזְאוֹת
יְהִי קְפָא, וְיִרְיֵמוּ עַל נִם,
אֵךְ אִם חֶפְצְךָ אֵיתָן אֱלֹהִים בְּעִזְרְךָ,
אִף עִזְרָתִי אֲנִי מִמֶּךָ לֹא אֶכְלָאָה,
אֲבָל, הַבְּאֻמָּת וְתַנְיִם תֵּאמַר לְבַקֵּשׁ יְדָה
שֶׁל חֲתוּל־פְּרָא הַלְּזֹאת ?

פריץ בְּחַי !

הדרד אוּ מְהֵר יִמְהַרְנָה, אוּ הַזְקַע אוּקְיַעְנָה.

פריץ הֲרַק בְּגִלְל זֹאת בְּאֵתִי הַלֹּם ?
הַתְּדַמּוּ, קוֹל צִלְצִל־כְּנָפִים יַחַתְנִי ?
רַבַּת שְׂמֵעָה לָּהּ אֲזֵנִי שְׂאֵנוֹת כְּפִירִים,
שְׂמֵעָתִי יָם זַעַף נִגְרָשׁ מִסּוּפָה
יְהִמָּה כְּדוֹב שְׂכוּל בְּזַעַף מְקַצֵּף.

שָׁמַעְתִּי בַמַּחֲנֶה רַעַשׁ כְּלִי-תוֹתַח
 וְקוֹל רַעַם בַּגִּלְגָּל יִתְנוּ שָׁמַיִם
 שָׁמַעְתִּי עַל שְׁדֵי-קָטַל רַעַשׁ לְרַכֵּב
 מִצְהָלוֹת אַבְיָרִים וּתְרוּעוֹת חֲצוֹצְרוֹת,
 מִדְּשׁוֹן אִשָּׁה חֲלוּשָׁה עֲתָה הָאֲלֶפֶת
 אֲשֶׁר גַּם כְּאַגּוּז בְּכוֹר-אִישׁ לֹא תִהְיֶן הוֹל עֵז.
 הַבֵּל הַבָּלִים!
 בְּאֵימִים תִּחְרִירוּ אֶךְ עוֹלָלִים!

הדר הֵן עָשׂוּי הוּא לְבָלִי חָת!

נמר שָׁמַע נָא גוֹנִי
 מִבִּיאָתוֹ הִנֵּה יִנְבֵּא לִי לְבִי
 יִהְיֶה לוֹ גַּם לָנוּ לַטּוֹב תּוֹצְאוֹת.

גוני עַל בֶּן הַבְּטַחְתִּיהוּ הָיוֹת לוֹ לְמוֹשָׁעוֹת
 תָּמוּךְ בִּימִינוֹ כְּכֹל הַהֲרַפְתָּקֵאוֹת.

נמר בֶּן נַעֲשָׂה, אִם אֶל הַבְּתוּלָה אֶךְ יִקְרָב.

הדר אֶהְיֶה כֹּה בְּטוֹחַ לְאַרוּחַת לְחַס-רָב.

(נכנס געל לבוש הדר וציבא)

געל שָׁרוּם מִכְּבָדִים, אֶרְהִיב עֵז בְּשִׂאלָתִי

איזה דרך ישכן צלפחד הנמואלי ?

ציבא אשר לו שתי בנות יפות, לשכנו תדרש ?

גער פון הוא האיש - ציבא !

גמר הגם אתה אליה מגמת-פניה ?

גערל אליו או אליה מה יהלך מנה ?

פרץ אל הקולנית אדוני, הלא לא תפן ?

גערל מה די לקולנית, ציבא, חיש מזה נפן .

חפר בכי-טוב החלת.

גוני אך מלה טרם תלך .

הגם אתה אהוב הנערה לבך הזלך ?

גערל אם הן אדוני, חיש בזה חטא אשר פשע ?

גמר אין דבר, אם בלא-דבר ממנו תשע .

גערל האת הדרך אדוני, לפני תחמון ?

גמר אך לא עדיה מסלותיה ירומון .

גַּעַל בִּי אֲדֹנָי, יֶעַן מָה לָּמָה וַיִּמְדוּעַ׃

גַּמַּר יֶעַן וּבִי־עֵן, וַהֲיִה לָךְ יְדוּעַ
הִיא אֲהוּבַת-גִּמְר וַאֲלִיָּה תִשׁוּקְתוֹ.

גוּנִי בַחֲרֵת-גּוּנִי הִיא וַאֲלִיָּה תֵאֹתוֹ.

גַּעַל אֵר בְּרַעַיִט אֲדֹנָי, אִם בְּעַל־יֶנְפֶשׁ אַתֶּם.

עֲשׂוּ אֵתִי חֶסֶד וּבְנַחַת יִשְׁמְעוּנִי,
הֵן צִדְקָתְךָ אִישׁ נִכְבָּד אֲצִיל וְשׁוּעַ,
בֵּין מִי־דַעְיוֹ לְפָנַיִם נִחְשָׁב גַּם אָבִי.
לוֹ עוֹד פְּהִגָּה תִיף בְּתוֹ, לֹא תִבּוֹשׁ
אִם בַּהֲמוֹן דּוֹרִיָּה תִמְנָה גַם אוֹתִי,
הָאֵלֶּף לָךְ בַּת-לֵדָה הִי־פִהֲפִיָּה
וּלְצִלָּה הַחֲמוּדָה אֵלֶּף וְעוֹד אַחַד
לְהִיּוֹת הָאֶחָד חֶפֶר יֵאָזֵר כַּחַ
אֵף כִּי דָמָה פְּרִישׁ הִיּוֹת חַד הִיא צוֹקָה.

גַּמַּר הָאִם לִשְׁמִפְּנוּ זֶה בָּא בְּשִׁטָּף קִשׁוֹנוֹ!

חֶפֶר הַחֶר דָּסֵן מִפִּיּו פּוֹעֵר, וַהֲיִה לְסוּם הַחֶר.

פֶּרֶץ גּוּנִי מַה יִתְּנוּ דְבַר־יֶבְלַע אֵלֶּה?

גוּנִי יִשְׂאֵנִי אֲדֹנָי כִּי אֲשִׁאֲרֶךְ

אם את בת-צִלְפָּחַד חֲזוּ עֵינֶיךָ ?

נעל לא, אך שמע שמעתי לו שתיים בנות
האחת ברשעתה וזעם שפתיה
והשנית ביפי תמחה נודעת.

פרץ לי הראשנה, אדוני, ממנה חרל.

גמר יחבך זה על הרקולוס השליכה
ונוסף עוד על שתיים-עשרה מפעלותיו.

פרץ הט אונף, אדוני, ושרש-דבר תדע.

הצעירה אדוּתִיָּה אתם גדונים
בית אביה עצורה לא תשורנה עין,
לא יתן ידה ולא תדע פני-גבר
עדי את בן-זונה הבכירה תמצאה.
אך אז לתת דרור לה גזר נחרצת.

נעל הדבר פי כן, ואתה הוא הנבר
בשלקך ישועתה לבר-אוהבי הצעירה
וגם לי אני עבדך בתוכם ומהמהם.
אם להסיר מכסת-הקרח לך ישפר;
לאסור הבכירה והצעירה פקח קח:

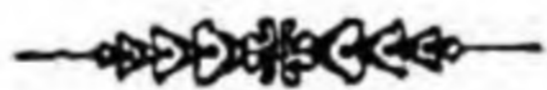
אִין אִישׁ מִמֶּנּוּ נִחַלְתּוּ בָּהּ תְּשֻׁפָר
יְהִי בְּזֶה-נֶפֶשׁ טוֹבָתְךָ שׂוֹכַח.

גוּנִי טוֹבִים דְּבָרֶיךָ אֵף מִחֲשַׁבְתְּךָ רְצוּיָה
בְּהִיּוֹתְךָ גַּם אֶתָּה בְּמִשְׁחָרֵי יָדָה
לְגַמּוּל פְּנִמּוּלָה הַחֹזֶבָה עָלֶיךָ
לְמֵאֲהַבְנֵי זֶה הַחֹזֶב כְּלָנוּ.

נַעַל לְשֵׁלֶם חוֹבְתֵי לֹא אֶהְיֶה מְתַרְפֶּה
וְהָיָה הָאֹת, אִם טוֹב בְּעֵינֵיכֶם אֲדוֹנֵי.
הַיּוֹם בְּצַחְתֵּי לְמִשְׁתָּה נִקְרָאָה
וְנָרִיק הַגְּבִיעִים לְחַיֵּי אֶהוֹבְתֵנוּ,
כְּמִתְנַצְחִים בְּהִלָּכָה פְּדַת מַה לְעִשׂוֹת
נִלְחַם כְּגִבּוֹרִים, וְנִלְחַם כְּחִבְרִים.

הַדָּד וְצִיבָא עֵצָה נְמַרְצָה! חִבְרִים, שְׂמֵי רַגְלִים.

גוּנִי טוֹבָה עֲצָתְךָ מְאֹד, בְּעִתָּה נְחִישָׁה
וְחוֹבְתֵי לָךְ פֶּרִץ בְּבֵיתִי אֲרִיקָנָה.

מחזה שני

חזיון א.

פדבה. הדר אחד בבית צלפחד. נכנסות הגלה וצלה.

צלה אחות יקרה אל תלעיבי באחותך
וּחַטָּאת נִפְשֶׁךָ! פִּי תִחְשְׁבֵנִי לְאִמָּה
אוּ כְאֶחָת הַשְּׁפָחוֹת! נִשּׂוּא לֹא אוֹכֵלָה
אִם עַל־דְּבַר עַדְיִי וְחִלִּיתִי יוֹצֵף לְבַבְךָ,
פִּתְחֵי חֲרָצְבוֹתַי, וְכַכֶּם, הַמַּעֲטָפוֹת
וְהַרְדִּידִים עַד שִׁמְלַתִּי לְעוֹרֵי אֶתְנַצֵּד
וְכִל אֲשֶׁר תֹּאמְרֵי אֵלַי עֲשֵׂי, לַעֲשׂוֹת אִמָּהָ,
קְהוּקִיר הַבְּכִירָה חוֹבְתִי יִדְעֵתִי.

חגלה על פני כד-מאהבך את מי תבכרי
הגידִי, הבכרי, ראי אל תבחודי.

צלה חי נפשי, בכל אדם בחלדי ראיתי,
את שאהבה נפשי עֵדוֹן לֹא חוֹזֵיתִי.

חגלה חמדה ננוזה, אל תשקרי, הלא הוא גוני.

צלה אם אליו את אהבה תרחשי חי נפשי ?
 כי אטה אליך לבבו ולך יהי.

חגלה ולא אך בהון ועשר שמת עיניך,
 לחסות בצל הכסף בצל גמר, בחרת.

צלה האם לא רק התולים כל זאת עמך אחותי,
 אם בגללו צרמעון בי תבישי ?
 עתה זה ידעתי שרק לצון חמדת,
 נא אחותי, אסורי ידי התרי.

חגלה דעי אפוא, אם לצון זה חמדתי.
 (מכה אותה) נכנס צלפחד

צלפחד מהיך נערה, עברתך חק פרצה,
 צלה, סורי מעל אהל הרשעה,
 — עלמה אמללה! איך תרד בפכי, —
 צאי אל מחטך, אל תחדי בתברתה,
 הלא תכלמי, שובבה בתמחלת,
 במה אותך הרעימה פי תענה?
 המעודה דבר מר נגידך הטיחה?

חגלה בדומה בי תתקלם, הוי אנקמה!
 (רדפת אחריה להכותה)

צלפחד מה! גם על פני? צלה, לבי החדרה.

חגלה עתה ידעתי כי אותי לא תוכה,
 היא בצקה הטוב, לבעל תיעדנה
 ואני ביום חתונתה יחפה אפודה,
 למען סגלתך עם שעירים ארקדה
 מה אשחית דברי, אשב אבכה את בתולי,
 עדי מקרה אמצא נקמתי בה להתיך.

צלפחד הנמצא גבר ראה יעני כמני
 מי המה הבאים?

(נכנסים גמר עם הפר מלכש בגדי איש-המון, פרץ עם גוני
 בתור מנגן, געל וציבא נושאים נבל וספרים)

גמר צפרא טבא צלפחד שכן טוב מאח!

צלפחד צפרא טבא, שכני גמר, ואתם אפרתים.

פרץ גם אתה אדוני! ביינא, האין יש לק בת
 ושמה חגלה, טובת-תאר וטובת-לבב?

צלפחד אמנם אדוני, יש לי בת ושמה חגלה.

גמר בריר חלמות זה לא תעשה רב-חיל.

פרץ הנח לי, גמר, ואל תהיה לי למפגע.

(אל צלפחד) מִאֲפָרְתִי בְרוּנָה אֲנֹכִי אֲדוֹנִי,
 כִּשְׁמוֹעַ עֲבָדְךָ אֶת יִפְיָהּ וְחִכְמָתָהּ
 חֵין עֲרַפָּה הָרַב, צְנִיעוּתָהּ וְתַמְתָּהּ,
 מְדוּתֶיהָ וּמַעֲשֵׂיהָ הַטּוֹבִים,
 הִרְהַבְתִּי עוֹ לַעֲמוּד לְפָנֶיךָ כַּמַּצִּיר,
 וְכַעֵין הַקְדָּמָה אֶל מַעֲרְכֵי-לְשׁוֹנִי
 אֲצִיג לְפָנֶיךָ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמִי
 אֲשֶׁר יָד וְשֵׁם לוֹ בְּנִגּוֹן וְגַמְטְרִיאוֹת
 לְהוֹסִיף לָהּ לְקַח וְדַעַה בְּחִכְמוֹת אֱלֹהֵי
 שְׁמוֹזָרִים לָהּ אֵינֶמוּ יִדְעָתִי,
 אִם מְצָאתִי חֵין בְּעֵינֶיךָ, קַבְּלֶהּוּ
 (מְצִיג לִפְנֵינוּ אֶת חִפְר)
 שֵׁם הָאִישׁ חִפְרוֹן יֵלִיד מִנְטָבָה הָעִיר.

צלפחד שְׁלוֹם בּוֹאֶךָ גַּם בּוֹאוֹ בְּגִלְלָךָ,
 אֶךְ עַל אוֹדוֹת בְּתִי חֲגִלָּה יִדְעָתִי
 לְמַגְנַת-לֵב, כִּי לָךְ אֲדוֹנִי לֹא יֵאָתָה.

פרץ אֵין זֹאת, כִּי קָשָׁה עָלֶיךָ פְּרִידָתָה
 אוֹ אֶתִי הִתְרוֹעַע תִּמְאֵן, אֲדוֹנִי.

צלפחד שְׁנִית בְּרוּאָה חוֹשִׁי בִי אֲדַבֵּר,

אֵי מִזֶּה אַתָּה, וּבָשִׁים אֵיךְ אֶכְבְּדֶךָ?

פרץ שְׁמִי פָּרַץ בֵּין לְנִתְנִיחוֹ הַזֶּקֶן
הַנּוֹדֵעַ לְתַהֲלָה בְּכָל אֶרֶץ אֲמִלִּיָּה.

צלפחד הֵיטֵב יָדַעְתִּיו גַּם בְּגִלְלוֹ אוֹקִירָה.

נמר סְלַח־נָא לַפְּרָעוֹת, אַךְ הִנֵּחַ גַּם לָנוּ
מִעֲתִירִים זְעִירִים שְׁפוּךְ אֶת צֶקוֹן לַחֲשֵׁנוּ,
אֶץ דְּרָכִים! אֵל תְּהִי פִחוֹ כַּמִּים.

פרץ פְּלוֹת זִבְרֵי מְאֹד נִפְשֵׁי בִיעָרָה.

נמר לֹא אָפוּנָה, כִּי בְּנִפְשֶׁךָ תִּבּוֹאָה מֵאַרְהַ
(אל צלפחד) שְׁכֵנִי הַטּוֹב לֹא אֶבְחַד, מִתְּנָה
טוֹבָה נָתַן לְךָ מִצְדוֹ, וְלַהֲרֹאוֹת אוֹת
לְטוֹבָה גַּם אֲנִי, אֲשֶׁר יוֹתֵר מִכָּל-אָדָם
הִרְאִיתִי לְפָנֶיךָ עַד כֹּה אֶת מִדַּת-טוֹבִי,
הִבִּאתִי לְךָ אֶת הַבְּחֹר הַזֶּה הַגָּמוּל
מִבֵּית הַסֵּפֶר, (מראה על גוני) אֲשֶׁר זֶה רְבוֹת
בְּשָׁנִים יָצַק מִים עַל יְדֵי הַחֲכָמִים בְּרַמְסִם,
חָכָם הוּא וּמְלָמֵד בִּיּוֹנֵי וְרוֹמֵי וְשֹׂאֵר
הַשְּׂפוֹת כְּמוֹ הָרֵאשׁוֹן בְּגִנוֹן וְהַגְּדִסִּיתָ
נִוְגֵי שְׁמוֹ.

יְהִי לְרָצוֹן עֲבוֹדָתוֹ לְפָנֶיךָ .

צלפחד אֵלֶיךָ תִּזְדוֹת לְךָ אֲדוֹנֵי גִמְרָה , וּבְרוּךְ בְּאֵיךָ נוֹגֵי .

אל געל) אִם לֹא עֵינֵי הִטְעַתְנִי , כְּמוֹ זֶר תִּתְהַקֵּךְ אֶתְּךָ בְּתוֹכֵנוּ , מְלַחֲנָא אִם אֵעוֹז לְשִׁאלְךָ , דְּבִרְמֵה הֵבִיאֲךָ הַלּוֹם ?

געל לְךָ הַסְּלִיחָה אֲדוֹנֵי וּבִי הָאֵשֶׁם כִּי עוֹד תִּמּוֹל אֲנִי פֹה וּמִזֹּד פְּנִיכֶם

לְשִׂאת הַגֵּל אֶהְבֶּה מְלֹאנִי לְבִי אֶל בְּתֶךָ צְלָה הַנְּעֵלָה בְּיָפִי וְתֵם .

גַּם מִשְׁפַּט־הַכּוֹרָה לֹא נֶעְלַם מִנִּי לְבִתְךָ הַגְּדוֹלָה מִמְּנָה חֲרָצֶת ,

חֲלוֹתֵי הִיא , אַחֲרֵי יַחֲשִׁי הוֹדְעֵתִי , הַסְּתוּפָה חֲצֵרֶיךָ אֲנָא הַרְשֵׁנִי

וּכְכֹל הַצְּבָאִים פֹּה עָלֶיךָ רָצִנִי ,

זֹאת מִנְחָתִי לְמַעַן בְּנוֹתֶיךָ הוֹבָאֵת ; גִּבֹּל לֹא יִקָּר וּכְנַעַת־סְפָרִים שׁוֹנִים

בְּשִׁפְתַי אֵי־יִוֵן כְּתִים , הוֹדְנִים .

אִם בְּרָצוֹן תִּקְחֶם יְרֵב עֲרָפְמוֹ .

צלפחד שְׂמֶךָ חֲפֵר , מוֹלְדֶתְךָ , בִּי הַגִּידָה ?

גער, מפֿוזה אַדוֹנִי, בֶּן בְּרוּלִי .

צלפחד איש יקר ונכבד בפֿוזה ידעתיהוּ בְּשֵׁם,
גַם נִפְשֵׁךְ בְּעֵינַי יִקְרָה בֵּא אֶל בֵּיתִי,
קָחָה אֶתְּהָ הַנִּבֵּל וְאֶתְּהָ הַסְּפָרִים
עִם חֲנִיכוֹתֶיכֶם לָכוּ נִסּוֹת דְּבָרִים .
מִי כֹאן, מִי ! (נכנס עבד) הֲבֵיא אֶת הָאֲדוֹנִים
הָאֵלֶּה

אֶל בְּנוֹתַי, הַגֵּד לָהֶן אֵלֶּה הַמּוֹרִים
כָּל כְּבוֹדֶם הָרְאוּי לָהֶם תִּתְּנָה .

(יוצא העבד עם חפר וגוני וציבא אחריהם)

לְרוּחַ הַיּוֹם לְשׁוּחַ נִלְכָּה בְּגֵן,
עֲשׂוֹת פּוֹנִים לְאֲרוּחַת-הַצְּהָרִים,
מְסַבֵּת-רַעִים כְּמוֹכֶם מְאֹד לִי נַעֲמָה
יַעֲרֵב-נָא גַם לָכֶם וּבְטוֹב תִּתְּעַנְּנוּ .

פּרִיץ אַדוֹנִי צֶלְפָּחַד, לֹא בְּיַדִּי הֵן עֲתוֹתַי
וְלֹא בְּכָל יוֹם לְתַנּוֹת אֶהְבֶּה אֲבוֹאָה,
אֶת אָבִי יִדְעֶתָ פִּי חָרוּץ וּמְהִיר
הָיָה בְּמִלְאֲכָתּוֹ, וּכְמֹהוּ גַם אֲנִי
יִזְרְשׁוּ הָעֶצֶר בְּכָל אַחֲזוֹתָיו וְהִרְכּוּשׁ
אֲשֶׁר טִפְחָתִים, רַבֵּיתִים וְלֹא הִצְעֵרְתִּים.

לִבְנֵי אֲרוֹנִי . אִם בָּתָּהּ לִי אֶהְבֶּה תָּשִׁיב
הַגִּידָה , מַה מָּהָר וּמָתָן לָהּ תִּפְזֹר .

צלפחד המַחְצֶה מֵאַחֲזוֹתַי אַחֲרֵי מוֹתִי ,
וְעִשָּׂרִים אֶלֶף כֶּכֶר כֶּסֶף מְזֻמָּנִים .

פּרִיץ לְעַמַּת זֶה אֲבָטִיחַ לָהּ אֲנֹכִי
בְּאַלְמָנוּתָהּ , אִם יָמִיָּה אוֹתִי יִבְלוּ ,
מִקְרָקְעוֹת וּבָתִּים עַד כֹּל יֵשׁ-לִי .
לְכֹל פְּרִטִיָּהֶם דְּבַרִי אֶקְהֶה הַתְּנָאִים
יְהִיו נִכְתָּבִים בַּסֵּפֶר בְּשָׁנִים
וְהִיו עַל-יַד שְׁנַיִנוּ נֶעֱשִׂים , נִשְׁמָעִים .

צלפחד אַךְ רֵאשׁ כָּל-דְּבָר לְמִשְׁנַת אֶהְבֶּה
שִׁים לְבָקָה . זֹאת הִיא אֶבֶן הָרֵאשָׁה .

פּרִיץ כָּךְ זֶה הֶבֶל וְאַפֵּעַ , דַּע לָךְ אָבִי
אִם סִצְחָה נְחוּשָׁה . גִּיד בְּרוּךְ הוּא עָרְפִי .
שְׁתִּי לַבּוֹת-אִישׁ יַחְדּוֹ כִּי יִתְלַכְדּוּ
כְּרָנַע יֶאֱכֹל הַחֲמֹר מוֹלִידִם ,
רוּחַ מְצוּיָה תִּבְעִיר שְׁבִיב-אִישׁ לְבַעֲרָה
סוּפָה וּסְעָרָה תִּכְבֶּה גַם תִּבְעִרָה
כִּן אֲנִי לְדוֹדָתִי , וְכִן דוֹדָתִי לִי .

לא מִפְּנֵי אֲנֹכִי וְלֹא אֶהֱבֵךָ פִּילָד.

צלפחד יֵלֶךְ דְּבַר עַל לִבָּהּ וְתַעֲשֵׂה תוֹשִׁיָּהּ,
אֵךְ צָנָה לָךְ הֶכֶן מוֹל חֲרָבוֹת פִּיָּהּ.

פֶּרֶץ לִבִּי בַל יִמוּט; הֵאֵם יִמוּטוּ הָרִים
אֵף כִּי תִמִּיד יִסַּע עֲלֵיָהֶם הַסֵּעַר?

(גוני שב וראש לו פצוע)

צלפחד מֵהִדְלֹךְ אֶהוּבִי, מֵהִדְוָה פָּנֶיךָ חֲוָרוֹי?

גוני פֶּחַד אֶתְנִי, עַל־כֵּן פָּנֵי חֲוָרוֹי.

צלפחד הַתְּקוּהָ נִמְנָה לְנִגְיָנָה וְשִׁיר?

גוני תְּקוּהָ לְאִישׁ־צָבָא מִמְּנָה,
מִטִּיל־בְּרֹזֶל לֹא נִבַּל־עֵץ יַעֲמֹד מוֹלָהּ.

צלפחד הַבָּשֵׁל כִּחָךְ לִמַּד יָדָהּ לְצַבָּר?

גוני לֹא, אֲבָל הִיא לְמַדָּה גַם שְׂפָלָה אֶת יָדָהּ
וְתִשְׁבֵּר הַנָּבֶל לְדַסִּיסִים עַל רֹאשִׁי,
אֵךְ הַנְּדָתִי לָהּ כִּי הֶחְטִיֵּאתָ הַקּוֹלוֹת

וַאֲקַח אֶת יָדָהּ לְהוֹרוֹתָהּ הַצְּבִיעַ ,
 וְהִנֵּה פֶתֶאֱם נִתְמַלְאָה חִמּוֹת כִּשְׂדֵה
 וַתְּהַלֵּם בַּנֶּבֶל עַל רַקְתִּי
 וְרַקְתִּי בַחֲזוֹר יִשְׁבֶּת נִשְׁאַרָה .
 וְאֲנִי עֹמֵד וְתָהָה כְּבַסּוֹנֵר הוֹבֵאתִי ,
 וְעֵינַי בַּחֲזוֹרִיָּהֵן מִן הַחֲזוֹר מִשְׁקִיפּוֹת ,
 בֵּין-כּוֹה , מִנְּגִין-בֵּין-קָרְנֹת קָרֵאתֵנִי ,
 חֲרָחוֹרִים וְעוֹד שִׁמּוֹת-שְׂמֻצָּה כְּאֵלֶּה
 כְּאֵלוֹ לְחַרְפְּנִי מֵאֶתְמוֹל לָהּ עֲרוֹכִים .

פּרִץ זֹאת הַפַּעַם אֲשֶׁת-חֵיל אֲבִירַת-לֵב
 עֲשָׂרַת מוֹנִים יוֹתֵר עָתָה אֲהַבְנָה
 נַסוֹת שִׁיחָה אֵלֶיָּה נַפְשִׁי כְּמַהָּה .

צֶלְפַּחַד לָכֵה אֶתִּי אֲהוֹבִי אֵל תְּהִיָּה בְּאִישׁ נְדָהֵם ,
 אֵל בְּתִי הַצְּעִירָה אֲנַהְגֶּה , תִּלְפַּדְנָה ,
 לָהּ לֵב-מִתְנָה , כְּשֶׁרוֹן וְרַב-חֶפְזִין ,
 אֶת מְלַמְדֶיהָ לְהוֹעִיל הוֹקִיר יוֹדַעַת ,
 וְאַתָּה פּרִץ הַתֵּלֶךְ עִמָּנוּ גַם אַתָּה
 אִי אַתָּה בְּתִי חַגְלָה אֲשַׁלַּח אֵלֶיָּךְ ?

פּרִץ עֲשֵׂה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וְאֲנִי פֹה אַחֲבָה .

כלם יוצאים ונישאר רק פרץ

לְקִדְמָם פְּנֵיהָ אָמְרִי רָגַשׁ אַחֲבִירָה׃
 אִם חֲרָפוֹת אֶתִּי תִדְבֵּר , וְעִנִּיתִי לָהּ׃
 קוֹלְךָ כְּקוֹל הַזְּמִיר בְּרֶן כְּכַבִּי-בֶקֶר .
 אִם פָּנִים זְעוּמִים לִי תַעֲמִיד , וְאִמַּרְתִּי׃
 מִרְאֵךְ כְּחִבְצֵלֶת רִחְצֵת בְּמַלְ-שַׁחַר ,
 אִם דָּם תִּדְמֶם , פִּיהָ לֹא יוֹצִיא הִנָּה ,
 מְלִיצוֹת חִירוֹת לָךְ חוֹדְרוֹת לֵב אֲגִידְנָה .
 וְאִם אֶל הַדֶּלֶת וּמְזוּזָה תִּרְאֵנִי ,
 כְּמוֹ הַפְּצִירָה שֹׁבֶת אֶתָּה , אֲהוֹדְנָה׃
 אוֹ אֶת תְּנוּאָתָה תִּרְאֵנִי לְדַעַת ,
 לְמַתִּי יוֹם חֲתוּנָתִנּוּ אוֹתָהּ אֲשַׁאלָה ,
 הִנָּה הִיא בָּאָה , עֵתָהּ פְּרִץ דְּבַר , (חגלה באה)
 יִצְפֹּר-קָךְ , חֲנָא , זֶה שְׁמֶךָ שָׁמַעְתִּי .

חגלה היטבת שמוע לולא כבדה אונך
 המזכירים שמי חגלה לי יקראו.

פרץ שקר וכזב, חנא, פי-כל יקבוך
 חנא התמימה או חנא הארורה,
 חנא חסודה, חנא מחגוי סלע,
 אחת לי את חגתי נחמתי.

לָכֵן חָנָא , הִטִּי אָזְנִי לְשִׁמְעֵינִי
 שִׁמְעֵ-חֲנִי עַל אֶרֶץ רַבָּה מְהֻלָּל
 רַב־טוֹבֵךְ וַיִּפְיֶךְ הַמְּשַׁבַּח וּמִכְּאֹר
 בֵּא בְּחַתְּךָ לִי לְאִשָּׁה אוֹתִי הִנִּיעַ .

חגלה מי הלום הניעך . שוב אותך יניע .
 מיד הפרתיה היותך נועע .

פרץ מה־זה נועע ?

חגלה כפסא רעוע .

פרץ מצאת את חידתי , עלי שבי שבי .

חגלה חמור בפתך ישא , כמז־כן אתה .

פרץ אשה בבטן תשא , כמז־כן גם את .

חגלה לא גלם כמז־ך , אם אותי תרפה .

פרץ לא עליך אהי למשא , חגתי הטובה .
 לימים עודך צעירה , רכה וקדה —

חגלה קלה מהתפש לבול־עץ כמז־ך
 אבל כבדה אנכי כפי משקלי .

ובין בדברים .

פרץ פּדבּוּרִים בּן תּהּמִי .

חגלה תּפּשׁתּ פּעַמִּלָּה .

פרץ יוֹנָה יִפּת־כּנָפִים הִיתּפּשׁךּ עַמִּלָּה ?

חגלה קָה עֵינִי עַמִּלָּה כִּי תִרְאֶה בִּי יוֹנָה .

פרץ רַב קָה צִרְעָה , מָה חָרִי אִפְּךָ ?

חגלה אִם צִרְעָה אָנִי , גּוֹר קָה מִפְּנֵי עֵקְצִי .

פרץ לִי עֲצָה , עֵקְצֶךָ מִן גּוֹה אֲסִירָה .

חגלה אוֹבֵד-עֲצוֹת , מְקוֹם שָׁם עֵקֶץ הִתְדַּע ?

פרץ הָעֵקֶץ בּוֹנְבָה , מִי לֹא יֵדַע יְנוּחַ .

חגלה לֹא , בַּלְשׁוֹן .

פרץ בַּלְשׁוֹן שֶׁל מִי ?

חגלה בַּלְשׁוֹנְךָ הַמַּעֲלָה זָנַב , עַתָּה אֵלֶכָה .

פרץ עם לשוני בזנבך? שובי יפתי,
מעם נדיב אנכי.

חגלה אראה בעליל. (מכה אותו)

פרץ שני ואפרפרך.

חגלה אז אבד-שלטיה תהיה,
נבל אתה אם יד בי תשלח,
ולאדון נבר איה השלטים?

פרץ אריאל, אריאל! בספרך כתביני.

חגלה מה חתם תכניתך, כרבלת תרנגול?

פרץ תרנגול ברי כרבלת, אך היי די תרנגולת.

חגלה לא לתרנגול כסה, קולך כעורב.

פרץ אל, חגלה, אל פנים חמוצים תשימי.

חגלה יחמץ לבבי תפוחי-יער כי אחז.

פרץ תפוחי-יער איהם? פניך הטיבי.

חגלה בְּרָאִי לוֹ יֵשׁ פֹּה, הִרְאִיתִיךָ דַעַת .

פֶּרֶץ הָעֵלִי תִסַּב אִמְרָתְךָ ?

חגלה טוֹב מִצָּאֵת, לֹא כִימִיךָ שֶׁכִּכְךָ .

פֶּרֶץ אֲבָל צָעִיר אָנֹכִי כִדְתָחַר אִתְּךָ.

חגלה עוֹדָה עוֹלָל וְרָקֵב הָעֵלִיתָ .

פֶּרֶץ דְּאָגָה כְּרָקֵב בְּלִבִּי .

חגלה לֹא עָלִי דְּאָגְתְּךָ .

פֶּרֶץ דְּעִי-לָךְ חָנָא מִיָּדֵי לֹא הִתְחַמְּקִין .

חגלה פְּגִיעַתִּי רָעָה, תָּנָה לִי וְאֵלֶכָה .

פֶּרֶץ לֹא בֵּן, חֶבְרָתְךָ מַה פֶּאֶד נָעֲמָה,

כִּי כָרָה אֶת זִזְעוּמָה, לִי הִגִּידוּ

הַעֲמוּעָה כֹּזֶבָה אֶרְאֶה הַפְּעַם,

עֲדִינָה, טוֹבֵת-לֵב כְּמוֹךָ לֹא רָאִיתִי,

דְּבָרֶיךָ מְעֻשִׂים אֲבָל בְּנַחַת נִשְׁמָעִים

מִתּוֹקִים וְעֶרְבִים מִשׁוֹשְׁנֵי-אָבִיב,

חֲמָה אֵין לָךְ, קְרוּץ עֵין לֹא תוּבְלִי,
 גַּם לֹא כְבָנוֹת מְרֵדוֹת נִשְׁוֹךְ שִׁפְתָיִם,
 אֶךְ תֵּן וְחֶסֶד לְשׁוֹחֲרֶיךָ תְּמִשְׁכִּי,
 בְּאִמְרֵי-צוּף וְנַעַם מְסַבְּתָם תְּמַסְכִּי,
 מִדוּעַ, עַל יְרִכְךָ, הֵיוֹת אֶת צוֹלְעָה
 עֲלֶיךָ מְעַבְרִים? כֹּזֵב כָּל-אָדָם.
 כְּעִנְף-עֵץ-אֲגוּז, אֶת חֲגָא, רָבָה יִשְׁרָה,
 שְׁחַחְרַחֲרֵת פָּנֶיךָ כְּקִלְפַת-אֲגוּזִים
 וּמְתוֹק מְרֹאךְ מִחֲרֻצְנֵיהֶם,
 כִּי לֹא תִלְבְּטִי הִלִּיכְתְּךָ, הִרְאֵנִי.

חגלה לא זו הדרך, לאנשיה צוה.

פִּרְץ הַמַּעֲוָדָה לִיעֲרָה דִּינָה פָּאָר נְתָנָה
 כְּבַתְּלֶךְ-נִאֲוִיתְךָ לְזִבּוּלְךָ תִּתֵּנִי!
 מִי יִתֵּן אוֹתְךָ דִּינָה וְדִינָה – לְחֲגָא
 וְלִקְחַת חֲגָא תִּמְתָּה, מְשׁוֹבְתְךָ דִּינָה.

חגלה לשון-דמודים כזה מי שם בפיה?

פִּרְץ מִן הַבָּא בְיָדֵי מִבְּטָן אִמִּי לִי יִרְשָׁה.

חגלה מִבְּטָן אִם חֲכָמָה כְּסִיל-אָדָם יֵצֵא.

פֶּרֶץ הַיָּם לֹא אָדָם בִּיקָר אֲנֹכִי ?

חַנּוּלָה בֵּן, לָכֵן הִפֵּג קָרְתֶּךָ.

פֶּרֶץ בֵּן דְּבִרְתָּ, בְּמִטְתְּךָ לִי יָחַם,
 אַךְ רַב לָנוּ מִהַתְּלוּת וּדְבָרֵי רוּחַ,
 בְּשֹׁכֵה בְרוּרָה לָךְ אֲגִידָה וְנִמְרָצָה,
 שְׂמִיטָעִים אָבִיךָ לִי לְאִשָּׁה אֶת יְעוּדָה,
 גַּם בְּמָה מִהֵר וּכְתוֹן נִחְרָצָה,
 תַּחֲפָצִי אִו תִּמְאַנִּי, לִי אֶת לְעוֹלָם,
 אִישׁ פָּרְאוֹי לָךְ, בִּי מְצֵאת, חָנְתִי,
 בְּאוֹר עוֹלָם זֶה שֶׁהֲרֵאֲנִי אֶת יְפִיךָ,
 יְפִיךָ שָׁבוּ לְבַבְתִּינִי יְפָתִי
 נִשְׁבַּעְתִּי, לִי תְהִי, לֹא לְאַחַר וּזְלָתִי,
 לָרֹד אוֹתְךָ לְפָנַי מִרְאֵשׁ אֲנִי נוֹצְרָתִי,
 לְחַפְּךָ אֶתוֹן-פָּרָא לְמִסְתַּת-בַּיִת,
 לְהוֹצִיא מְתוֹק מִמֶּר—חָגָא בַת-מְרִי,
 הִנֵּה אָבִיךָ בָּא אַךְ בְּדִירֵי-רִיק תְּסַרְבִּי
 בֵּן חֲרָצְתִי, לִי תְהִיָּה חַנּוּלָה לְאִשָּׁה.

(באים צלפחד גמר והרד)

צֶלְפַּחַד אֲדוֹנֵי פֶּרֶץ הַיָּם עִם בְּתִי וְתוֹכָל ?

פרץ שריתי גם יבלתי, ואיך דמיתם?
ולא מאז הנדתי שחפצי אשלים.

צלפחד מה-לך בתי! מזה פניך נזעפים?

חגלה עוד בתי תקראני, סלה אהודך
על רחמיך, רחמי-אב, עלי גברו,
כי אל חדל-אישים, מכה בשגעון,
המרצח הזה אותי תיעדני,
האמר בלהטיו נקר עינים.

פרץ הוא הדבר אשר דברתי אבי,
דברים לא בן עליה חפאתם
אתה וכל-הדברים רעה עליה.
און אם בה תראו אף לעינים
אבל נפשה בה פיונה תמה,
כרוח צח בקר לא בסערה דרבה
בארך אפיה לגריזדותא תשתוה
ללקרציה בת-רומה בענות-צדקתה.
סוף דבר הכל נשוא בינינו
ובכסה ליום הראשון—יום חתונתנו.

חגדה תלוי לעין-השמש תהי בראשון.

גמר כבוד תכבדך מאוד אדוני פרץ
לתתך ראשון היות מוקע ותלוי.

גערל אם כה חפצך הצליח מה עוד נקוה?

פרץ הרגעו אדוני אך למעני בחרתיה.
אם טוב בעיני שנינו, מה מכם יהלך?
בשבתנו יחד ברד כה חרצנו
שבתבורת-רעים תרשיע תתבל.
הן לא תאמינו, פי לא תאמנה
איך אהבתה אלי מאד נפלאתה,
איך חגא הטובה ויקרה בנשים
בעתרת נשיקות נפלה על צוארני
ובשבעי שבעות מלבה פרצו
בן-רגע פליותי ולבי קנתה,
תמול אתם, ודעת מכם נבצרה
איך בחדר-משפיתם עין-זר לא תחו
גם נבר מוגלב שאון אשה יכניע
תני ידך לי חגא, אלכה עציונה
לקנות התכשיטין ליום כלולותינו,
ואתה אבי, ערוך הכל דעת-מועד
הכינה הטבח והזמן הקרואים.

כִּי תִיף חַגְלָה בַּהֲדָרָה לֹא אֶפְוֶנָה .

צלפחד מָה אָמַר אָנֹכִי , יְדִיכֶם לִי תִנּוּ ,
סוֹד אֱלֹהֵי עֲלֵיכֶם וַיְבָרֶךְ הַדְּבָק .

גמר ונעל אָמֵן ! עֲדִים הַנִּנּוּ , נֹאמַר אֶנְחָנוּ .

פרץ אָבִי , אִשְׁתִּי וְאַתֶּם רַעִי , הָיוּ שָׂלוֹם ,
יּוֹם הָאֶפְרַיִן עֲמִד אַחַר כְּתֻלָנוּ ,
לָכֵן אִמְהָר אַרְוֶצָה עֲצִיזָנָה ,
לְרִכּוֹשׁ בְּגָדֵי-מַכְלוּל צְמִידִים וְרִדִידִים
שֶׁק־לִי חָגָא לְמַחַר לָנוּ . עַת-דֹּדִים .

(יוצאים פרץ והגלה איש לעברו)

גמר הַנְּהִיטָה , כְּלִילוֹת כִּי תִקּוּם לְפִתַע !

צלפחד כְּתַנָּר הוֹלֵךְ לְכַחוֹר לְמַדִּינַת הַיָּם
בֵּין תִּקְוָה וְחֵיל יִסְעֵר לְבִי בְעֵיָם .

נעל אָבֹן אֵין לָהּ הַפְּכִים הָיָה לָךְ בְּעִזְבָנִים
תָּרַב שְׂכָרָךְ אוֹ תִירַד מֵיִם זִידוֹנִים .

צלפחד שְׂכָרִי וְמוֹבְתִי , עֲלוֹת הַזּוֹנוֹג לִיפָה .

גמר גַּתְח־טוֹב , הוֹעֵלָה בַּחֲבוּ , יֹאכַל בְּכָר־פָּה ,
 עָתָה אֶל בְּתֶךָ הַצְעִירָה נְטִיפָה ,
 הֵן בָּאָה הָעֵה מֵאֵז קוֹיִנוּהָ ,
 שָׁכַן קְרוֹב לָךְ אָנִי , וְרֹאשׁוֹן אֲהַבְתִּיהָ .

נער אֲהַבְתִּי לְצִדָּה מָה עֲזוּהָ מָה עֲצֻמָּה
 לֹא יָכִיד רַעִיוֹן , אֵין דֵּי־מַלִּים לְתֹאֵר .

גמר עוֹדֵד , אֶהוֹב כָּמֵנִי לֹא תִעְצֹר כַּח .

נעל לְבִן־זֶקֶן מָה אֲהַבְתֶּךָ , קוֹר קַפְאוֹן .

גמר שְׁלֶךְ , אִישׁ צָרְבֶת ,
 עֵלָה פִּחוּ , רַב יָמִים שִׁבַּע יָרִיקוּ .

נעל אֶכֶן פְּרַח־יֶשְׁחַר רְצוֹן־בְּתוֹלוֹת יִפְיִקוּ .

צלפחד אֶל־נָא אֶדוֹנִי , אֶל־נָא תִרְבּוּ תִרְנּוּ ,
 רְעִצּוֹמוֹתֵיכֶם אָנֹכִי קֵץ אֲשִׁים ,
 מִתֵּן־אָדָם לוֹ יִרְחִיב , מִי , מִי מִכֶּם
 בְּמַחִיר בְּתִי יָרֵב , לוֹ תִהְיֶה לְמִנָּה
 הַגִּיד נֹמֵר , מָה הַמַּהֲרֵר אֲשֶׁר תֹּאמֵר .

נמר ראשית-דָּבָר , הֲלֹא תִדַע פֹּה בַקֶּרֶת
 בֵּיתִי מְלוֹא-כָּל-טוֹב סְגֵלֶת-כֶּסֶף וְזָהָב .
 מִזְרָקִים אֲגָנוֹת לְרַחוּץ יָפִי כַפֵּיהָ .
 קִלְעֵי-הַבַּיִת פָּקֶם חֲטוּבוֹת אֲמִוּן צֹר
 כָּל-שִׁקְלִי זָהָבִי בְּאַרְנוֹת-שֵׁן גְּנוּזִים
 וּבְאַרְגָּזֵי-תְרוּזָה כָּל גְּנוּזֵי-בְרוֹמִי .
 סְדִינִים וּמַרְבָּדִים עִם פִּיקָה וְקִלְעוֹת ,
 רַפִּידֹת-זָהָב-אֹפִיר מַעֲשֵׂה-חֹשֶׁב וְרִקְמָה ,
 כְּרִי-בְדִיל , נְחֹשֶׁת מְמַרְט וְכָל כְּלֵי-מַעֲשֵׂה .
 עוֹד לִי שָׁמָּה בְּמוֹשָׁב-חֲצֵרִי , יִדְעָתָּה ,
 מֵאָה פָרוֹת מִיְנִיקוֹת זָבוֹת חָלָב
 וְשִׁמְנִים שְׁוָרִים שְׁמִנִים שָׁם בְּרַפְתִּים ,
 שִׁבְעֵי-יָמִים אֲנֹכִי , אוֹדָה לֹא אֲבַחֵד ,
 אִם מָחָר לְקַבְרוֹת אוֹבָל , כְּרִישִׁי-לִי
 לָהּ נְתוּנִים נְתוּנִים , אִם כָּל-עוֹד אֲנִי חִי
 לִי , אֵךְ לִי , אֶת דּוֹדֶיהָ תִתֵּן .

נעל האי "אך" אל הכותל יד , עֲתָה שִׁמַּע לִי .
 בֶּן יַחִיד אֲנִי לְאָבִי , וַיִּזְרַשׁ אֵין בְּלֹתִי ,
 אִם לִי בַתֶּךָ תְּהִי , בָּתִּים מְלֵאִים טוֹב
 בְּעִיר פְּזָה הַעֲשִׂירָה , פִּי שֶׁלֶשׁ וְאַרְבַּע
 מִבֵּית נֶמֶר בְּפַדְבָּה , בְּעִזְבָּנָה אֶתֵּן .

מִלְבָּד תְּבוֹאֵת-כְּבֶרֶת-אֶרֶץ פּוֹרִיָּה
 בְּעֶרְכָּךָ אֲלֵפִים שֶׁקֶל כֶּסֶף לִשְׁנָה
 כָּל-זֶה לְכַתְּבָתָה אֲקִימָה .
 מִדַּוְעַ גַּפְלוֹ פָּנִיךָ אֵלֶיךָ גִּמְרָ ?

גִּמְרָ תְּבוֹאֵת-שְׁנָה אֲלֵפִים שֶׁקֶל כֶּסֶף !
 גַּם כִּי-אֶחָזְתִּי אֲלֵפִים לֹא תִשּׁוּהוּ ,
 אִךְ מִלְבָּד הָאֲמוֹר עוֹד לָהּ נָתַתִּי
 אֲנִיָּה נוֹשֵׂאת מִשָּׂא בְּקֶבֶץ-יָמַיִם
 בְּאִיךָ מִרְסָלָה עֵתָה שִׁכְבָּת
 הֲאִם לֹא נִצַּחְתִּיךָ בְּאֲנִיתִי זֹאת ?

נַעַל גִּמְרָ , כֹּל הֵלֵא מוֹדַעַת הָיִזַת לְאָבִי
 שְׁלֹשָׁה צִים אֲדִירִים וְאֲנִיזַת שְׁתַּיִם ,
 שְׁתַּיִם-עֶשְׂרָה סְפִינּוֹת-מְשׁוּמַּע עֲבָרִי נְדָרוֹת
 כָּל-אֵלֶה , גַּם עוֹד בְּפָלִים כָּהֵנָּה
 אֲשֶׁר אָמַר לָהּ גִּמְרָ , הִמָּה הִבְהָבִי .

גִּמְרָ כֹּל לִי לָהּ הַקְּדָשְׁתִּי , יוֹתֵר לִי אֵין
 וְיוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לִי תֵת לֹא אוֹכְלָה ,
 אִם תִּיאֹזַת לִי לָהּ אֲנִי , וְכֹל לִי שְׁקָה .

נַעַל רַב , בְּפִיךָ פָּצִיתָ , לִי הִיא הַבְּתוּלָה ,

נִמְרַ פְּגַר לְכַת , הוֹנָה מִן מְסֻלָּה .

צלפחד אָמַנְם יְהִרֹון לְנִתְיַנְתֶּךָ לֹא אֶכְזֹב ,
 אִם גַּם עַל־פִּי אָבִיךָ יִקוּם דְּבַר
 טוֹב תִּנְאָר , וְלֹא , בְּמַחִירְתֶּךָ אֲדוֹנִי ,
 לֹו יְהִי , כִּי עַל־פְּנֵי אָבִיךָ אֶתָּה מֵת ,
 אֵיךְ אֵיפֹוא פִּיךָ ?

נעל מְלִיצוֹת חִידוֹת לְךָ ,
 הֵן אָבִי שָׁב וְזָקֵן וְאֲנִי עוֹל יָמִים .

נמר גַּם צְעִירִים יִגְוְעוּ .

צלפחד אֲדוֹנִי זֶה חָרַצְתִּי ,
 בְּרֵאשׁוֹן לְשָׁבוּעַ הֵבֵא הָלֹא יִדְעֶתֶם
 נַחֲוֹג הַלּוּרִי חֲגָלָה בְּתִי , אַחַר
 בַּשָּׁבֶת הַשְּׁנִית , אִם תִּתֵּן עֲרֻבָה
 תִּפְרֹשׁ אֶתָּה כְּנַפִּיךָ עַל צַלָּה ,
 וְאִם לֹא לְאַפְרִיזוֹן גָּמַר תּוֹבֵל צַדָּה ,
 עֲתָה קִבְּלוּ בְּרַכְתִּי וְהָיוּ שְׁלוֹם , (צלפחד יוצא)

נמר לְךָ לְשָׁלוֹם .

(אל געל) עוֹד לֹא עָלִי פִּחְדֶתְךָ,
 הוּי נֶעַר אֲוִילִי! הָאֲמָנָם תֵּאֲמִינָה
 בְּעַר אָבִיךָ, וַיִּתְנַצֵּל אֶת הוֹנֹו
 בְּנוֹבְלוֹת יָמָיו תַּחַת שְׁלַחֲנֶךָ לְלֶקֶט,
 הָיָה לֹא תִהְיֶה, אֶךְ הֶבֶל וְרוּחַ,
 חֲפֵה לְאָבִיךָ עַד־יֹמוֹ יָפוּחַ. (יוצא)

געל נָקָם וְשָׂדָם עַל רֵאשִׁיךָ עָלָה נִקְרָה!
 פָּנִי הַנְּצַחֹן מוֹד קִלְפֵי יֶאֱרוּ
 לְבַצֵּעַ דְּבַר-אֲדוֹנֵי עוֹד לִי תַחֲבֹלָה;
 הֲכִי יִפְלֵא, כִּי לְחַפֵּר הַמְדַמָּה
 גַּם אָב בְּשֵׁם „בְּרוּזֵי מְדַמָּה“ יִמְצֵא
 פְּרֵאִי-פְּלֵאִים, בְּנוֹהֵג, אָב אֶת בֶּן יוֹלִיד,
 בְּעַנְיָן לְפָנֵינוּ חֲדָשָׁה נִהְיֶתָה,
 בֶּן הוֹלִיד אָב, אִם אֲבַצֵּעַ הַמְזַמְתָּה.

מחזה שלישי

חזיון א.

פרבה, בית צלפחד, נכנסים חפר, גוני וצלה.

חפר נוגן, משול ברוחך אל תגבהה
עד מהרה שכחת אותות הכבוד
אחותה חגלה מקרוב לך הראתה.

גוני מלמד הבקר, הלא זאת המוסיקה
בת השמים, גברתנו נוגנת,
לכן מרשותך לי משפט הכבוד,
ואחרי בנגון שעה אחת בלונדון
הקדיש פמו-בן לבקרא חפיש תמצאו.

חפר הוי חמור חמורתים! דעה חסרת,
מהתפקידה של זמרה, למה נוצרה?
אם לא להשיב נפיש המתיק עמך אנוש
אחרי עבודת-מעשה או למודים?
לכן בפלספיה תנה לי קרוא פרק
אחר עת ננפיש תתפוש בכנור.

גוני הָסֵר לְזוֹת־שִׁפְתֶיךָ, אֹתָהּ לֹא אוֹכֵל.

צלה עַד־מָתִי אֲדוֹנִי כַפְלִים תִּנְאַצּוּנִי ?
 בְּעֲצוּמֹתֶיכֶם אֵלֶּה וְרִיב שִׁפְתֵיכֶם
 עַל דְּבַר הַמָּסוּר רַק לְבַחֲרֹתִי.
 חוֹבֶשֶׁת אֵינְנִי סֶפֶסֶל־בֵּית־סֶפֶר,
 לְשָׁעוֹת קְבוּעוֹת לֹא עוֹד יְדֵי אֲסוּרוֹת,
 אֶהְיֶה בְּשַׁעוֹרֵי לְחַפֵּץ לְבָבִי וְנַפְשִׁי,
 לְמַעַן הֵתֵם מְדַנִּים שְׁנֵיכֶם פֹּה שִׁבּוּ,
 קָחָה אֶתְּהָ הַבְּנוֹר הַזֶּה הַמִּיתָרִים
 וַיִּתֵּם מִשְׁנָחוּ עַד תִּמְצָא יְדֶיךָ.

גוני הִתְכַבֵּי בְּרַגַע מִיתָרֵי כּוֹנְנֹתִי ?

חפר זֹאת עוֹלָם לֹא תִהְיֶה וְכוֹנֵן לְנֶצַח

צלה עַל אֵיזָה פֶּרֶק עֲמַדְנוּ ?

חפר פֹּה, גְּבֻרָתִי,

הֲכָא אֲזַלְתָּ נִהְרָא סִימוּתָא,

דָּא הִיא אַרְעַ סִינְאָא,

הֲכָא קִימַת דִּי פְרִימָא

סִבְתָּא קְרִיתָא רַמְתָּא דִּי מַלְכֵיָא.

צלה בְּאֵר לִי הַמְלוֹת .

חפר "הִכָּא קִימַת" מֵרֵאשׁ לָךְ הַגְדַּתִּי, "סִימוּתָא"
 חִפְר אָנְכִי, "דָּא הִיא" בֵּין בְּרוּזֵי מַפְזָה,
 "אַרְע סִינְאָא" הַמַּתְחַפֵּשׁ לְהַשִּׁיג אֶהְבְּתֵךְ .
 "הִכָּא קִימַת" וַחֲפֵר הֵהוּא הַמְבַקֵּשׁ יָדְךָ .
 "פְּרִימָא" הוּא עֲבָדֵי גַעַל, "קְרִיתָא רַמְתָּא"
 לוֹבֵשׁ מַחְלָצְתִי, "דִּי מַלְכֵיָא" כְּהַתְעוֹת אֶת
 הַזְקֵן עֲשֵׂה מַעֲשֵׂה־נְעוּרוֹת .

גוּנֵי מִיתְרֵי הַבְּנוֹר נִכְנֹו .

צלה טוֹב, הַשְׁמִיעָה, פִּי ! קוֹל כְּחוֹלָה .

חפר אָדָם, הַיְטֵל רוּק בְּמֵאוּרָה וְהִכֵּן מַחְדָּשׁ .

צלה עֲתָה אֲנִסָּה אָנְכִי .

"הִכָּא אֲזִלַּת נַהֲרָא סִימוּתָא" מוֹדֵר אֶתָּה לִי,
 "דָּא הִיא אַרְע סִינְאָא" לֹא אֶתֵּן אִמּוּן בְּךָ,
 "הִכָּא קִימַת דִּי פְּרִימָא סְבַתָּא" הַשְׁמֵר פֶּן
 יִקַּח אֲזִנּוֹ שְׂמֵךְ מִנְהוּ, "קְרִיתָא רַמְתָּא"
 אֶל תִּבְטַח הַרְבֵּה, "דִּי מַלְכֵיָא" נוֹאֵשׁ
 אֶל תֹּאמֵר .

גוני גְּבַרְתִּי, הַפֶּל עָרוֹף.

חפר הַפֶּל מִלְבַּד הַבְּסִים.

גוני גַּם הַבְּסִים יִשָּׂר הַנְּהוּ
 אֶךְ בְּסִים עָגוּר הַזֶּה קוֹל מִבְּכִירָה.
 (לעצמו) חֵי נַפְשִׁי! מִקְנָאָה, כְּתַנּוּר־בַּעֲרָה
 לְבוֹ שֶׁל זֶה הַמְּהַפֵּךְ בַּחֲרָתִי,
 מִקְרֵא־דְרִדְקֵי עֵתָה אֲשַׁמּוֹר צְעָדֶיךָ.

צלה אִם עֲדָנָה אֲשַׁמְאִילָה עוֹד עֵת אִימִינָה.

חפר הַאֲמִינִי וּבִטְחִי בִי, הוּא אֲצִיד הוּא אֲיָקָם.

צלה אֲמוֹנָתִי לְמוֹרֵי זֹאת הִיא חוֹבָתִי
 עוֹד אֲעַרְכָּה אֶתְךָ דְּבַר־סֶפֶק יְצִיקֵנִי,
 עֵתָה נִחְדַּל מִזֶּה, גּוֹנִי, בֵּא הַנָּה,
 וְאַתֶּם מוֹרִים אֵל יְשִׁים אִישׁ אֲשֶׁם נַפְשִׁי
 אִם מִתְּלוֹת אֶתְכֶם שְׁנֵיכֶם חֲמַדְתִּי.

גוני עֵתָה אֲדוֹנִי צֵאת לְשׁוּחַ תּוֹכֵל,
 לֹא אֶתֵּן לְקַח נִצַּח עַל שְׁלִישִׁיהָ.

חפר קפני אדונים קשה אקה מי יעמד!
 לכן אדוני פה אישב פי אויתי .
 (לעצמו) וועמד על מצפה, פי כמו שער בנפשי
 שמכה אהבה המנצה הזה .

גוני טרם לכנור ידיך תשלחנה
 מתורת האצבעות ומשפטן
 ראשי-היסודות לפניך אגרוכה,
 ואורך בקצרה כל-טעמי-הנגינה,
 באופן קל ערב ומועיל גם יחד
 אשר לא שערזהו המורים לפני,
 פרשום בזה באותיות מאירות .

צלה טעמי הנגינה כבר דעת למדתי .

גוני אך קראי-נא טעמי הנמה לגוני .

צלה (קוראה) „נמה“ אנכי לערכי הקולות אכן פנה
 (א) „רה“ בעד אהבת גוני אותך אפניע
 (ב) „מי“ צקה עטריהו רצון בצנה
 (ג) „פה“ ראי איש אהבתו שמים יציע
 (ד) „סל רה“ אחד המפתח שתים זו שמעתי

(ה) „לא מי“ רַחֲמֵי-נָא. תִּסְתִּירֵי פָּנֶיךָ וּמַתִּי.
 חֲלֹזָה גַּמָּה תִּקְרָאֶהוּ? פְּגוּל הוּא תִּבָּל.
 טוֹבִים לִי אֲפָנִים קְדָמַי, וְלֹא אֲמִיר
 כָּלְלִים סְלוּלִים בְּהַמְצָאוֹת עֲתִיקוֹת.

(נכנס משרת)

המשרת שָׁרְתִי עָזוּב סִפְרֶיךָ צוּה אָבִיךָ,
 חֲדַר-אֲחוֹתֶךָ לִפְאָר עֲזָרְתֶךָ לֹא דְרוּשָׁה,
 כִּי מָחָר חַג כְּלוּלוֹתֶיךָ יִדְעֶת.

צלה שְׁלוֹם, מוֹרִים נִכְבְּדִים, הֲלֹא צוּיֶתִי.

חבר בֵּן נִבְרָתִי, הַשָּׂאֵר פֹּה מַה לִּי נִסְכָּה!

גוּנִי וְלִי נִסְכָּה עַל קִנְיָן מוֹרָה זֶה לְתַהוֹת,
 בְּאַהֲבָה הִיא, בֵּן פָּנָיו יַעֲיֶדוּ, אֲדַמָּה
 אֵךְ אִם צָקָה הִיא אֶת עֲרֻכָּה כֹּה תִשְׁפִּיר
 עַל כָּל שְׁנָה וּמִשְׁנָה שְׂאֵת עֵינֶיךָ,
 בְּבַחֲרֶיךָ שְׂמַחִי, כִּפִּי אֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן
 אִם יָבוֹא יוֹם אֲרָאָה אוֹתְךָ לְהִרְאוֹן.

חזיון ב

פרכה, לפני בית צלפחד, נכנסים, צלפחד, גמר, געל, הגלה, צלה
הפר ועוד אחרים, ומשרתים

צלפחד (אל געל) אַדוֹנֵי הַפֶּה, יוֹם קוֹיֵנו הִנֵּה בָּא,
הוּא יוֹם-חֲתוּנַת בְּתִי חַגְלָה עִם פְּרִיץ.
וּמַחֲתִין-דָּנָן עַד כֹּה אֵין קוֹל, אֵין קָשָׁב,
מָה יֵאמְרוּ הַבְּרִיּוֹת? אֵיךְ נִהְיָה לְשָׁחֹק!
כִּי נִפְקַד הַחֶתָּן, וְהוּכַן הַכֶּהֱן
לְסִדֵּר הַחֶפֶז וּבְרֻכּוֹת הַנְּשׂוּאִין!
לְבַשְׁתָּנוּ זֶה, הַפֶּה, מָה תַעֲנֶה אֹתָהּ.

חגלה רי, לי בשפת הפנים, פי נאצתי,
לתת את ידי, למרות חפץ לבבי,
אל איש-שגעון, קשה ורע-מעללים,
פחו לארש בתולה, למחרנה מתון,
מראש הלא אמרתי, היות בו רוח עושים,
כסה בקשי-ערפו מררות התליו,
למען, עליו, טוב-לב, עקיו יאמרו
עם אלה יתחתן, יקרא יום מועד
יבין הארוחה, ומנה הקרואים,
בפיו הוא יתחתן, לקחת בר עמו,
איך עד עניה חגלה באצבע ירזמו:

רָאוּ אִשָּׁת פֶּרֶץ מְטָרָף חֲסֵר־הַדַּעַת
אִם יוֹאֵר יָבֹא פְרוֹשׁ פְּנֵי עֵדֶיהָ.

נעל הֲרַגְעִי חֲנֻקָּה עֵדִינָה, נָם אַתָּה צְלַפְחָד
חִי נַפְשִׁי, לְבַב־פֶּרֶץ אַךְ טוֹב סָדָה,
וְמִי יוֹדֵעַ מָה אָכֹזן קָרְהוּ.
אֵף כִּי קָשָׁה הוּא, חָכֶם לְבוֹ יִדְעֵתוּ
אֵף כִּי קָצֹזן אֵתוּ, אַךְ תָּם וַיֵּשֶׁר הוּא.

תנדה אֵף־עַל כָּל־אֵלֶּה מִי יִתֵּן לֹא יִדְעֵתוּ!

(יוצאה בבכי, אחריה צלה ורעותיהן)

צלפחד בְּכִיָּה זֶה לֹא בְּכִיָּה שֶׁל־חָנָם,
חֲרָפָה כִּזְאֵת נָם לֵב־קְדוֹשִׁים שְׂבָרָה
מֵה־נָם לֵב נִגְרָשׁ וְזִעַף כְּלָבְבֶךָ.

(נכנס ציבא)

ציבא אֲדוֹנִי אֲדוֹנִי! חֲדָשׁוֹת, חֲדָשׁוֹת נוֹשָׁנוֹת לֹא
שָׁמְעָה אֵין עַד כֹּה.

צלפחד חֲדָשׁוֹת נוֹשָׁנוֹת שְׁנֵי הַפְּכִים!

ציבא הֲאֵם לֹא חֲדָשָׁה הִיא, פֶּרֶץ כִּי יָבֹא?

צ'לפחד הַנָּה הוּא בָּא ? (עבר)

צ'יבא לא אַדוּנִי.

צ'לפחד וּמָה, אַם בֵּין ?

צ'יבא הַנָּה הוּא בָּא, (הוּה)

צ'לפחד מָתִי יְהִי פֹה ?

בְּעַמְדוֹ עַל עַמְדָּתִי, וְעֵינֵיכֶם יַעֲיִנוּ תִרְאֶינָה.

נעל חֲדָשׁוֹתֶיךָ הַנּוֹשְׁנוֹת מָה הַנָּה ?

צ'יבא אַבָּל, פֶּרֶץ הוּא בָּא לְבוֹשׁ כּוֹבֵעַ חֲדָשׁ וּמְעִיל

יָשָׁן, בְּרֵאוֹת מְכַנְּסִים בְּשֵׁלֶשֶׁת חֲדָשׁוֹ פְּנֵיהֶם,

נְעָלִים מְטֻלָּאִים עַל רִגְלָיו, הָאֶחָד רָכּוּס לֹא

כְּפֹתָרִים, וְהַשֵּׁנִי צְמִיד-פֹּתִיר, חָרַב יִשְׁנָה

הַעֲלָתָה חֲלוּדָה צְמוּדָה לֹא עַל יֶרֶכוֹ, שְׁנֵי פִיּוֹתָיו

מְפֻצְמוֹת: וְרוֹכֵב הוּא עַל סוּם קִטְעַ בְּרִגְלוֹ,

מִזֵּין בְּאַפֶּךָ אֲכָלְהוּ עָשׂ, וּסְמוּכֵיּוֹת

מִחֲמַר אֵין לֹא דְמוּת; נוֹסֵף עַל כָּל-אֱלֹהִים, סוּסוֹ

אֲחוּזוֹ מְחַלֵּת-הַשִּׁקְדִים, בְּעַד חֲטָטִין וְכָל מַדְעִין

בִּישֵׁין, מוֹצֵק מִצְפְּרֵדֵעַ, מִכָּה-שְׁחִין, מִלְּפָף

יִלְפָתָהּ, רָר פִּיּוֹ אֶת רִירוֹ, נוֹפֵל-יִרְכּוֹ, כָּבוֹל
 בְּרִגְלָיו הַקּוֹדְמוֹת, רָסֵן לוֹ עַל לַחֲיוֹ הָאֶחָד,
 מוֹשְׁכוֹתָיו מֵעוֹר כְּשֶׁב קְרוּעוֹת לְקַרְעִים מֵרַב-
 עֲבוּדָה שְׁעָבַד בָּם גְּעָצוֹר אוֹתוֹ מִהַכְּשֵׁל,
 וְחֲגוֹר חֲגוּרָה מִשְׁשֵׁת הַטְּלָאִים, תִּפְוֶרָה בְּחוּמֵי
 הַסְּקָאִים.

צלפחד מי ומי ההלכים אתו?

ציבא נָעְרוּ מְשָׁרְתָו כְּמוֹ סוֹסָתוֹ הַדּוֹר בְּסוֹתָהּ,
 פְּזֻמְקֵי שָׁל בַּד עַל שׁוֹקוֹ הָאֶחָד, וְאִמְפֻּלָּאָה
 שָׁל לְבַד עַל הַיְשָׁנִי, חֲגוֹר בְּפִתִּיל צְבוּעַ
 אָדוּם וַיִּרְזַק, חָבוּשׁ כּוֹבַע יֶשֶׁן שְׁפִסְת־נִיר
 תְּחוּבָה בּוֹ תַּחַת נוֹצָה, דְּמוֹתוֹ דְּמוֹת קָטָב
 מְרִירִי, לֹא תִפְאַרְת־אָדָם לוֹ.

געל יַעֲשׂוֹת זָר מְעַשְׂהוּ רוּחַ זָרָה תִּתְקַפְּהוּ,
 אֶךְ מְנַהֲגוּ פְּעָמִים בְּחוֹר בְּגִדֵי עֲדִים.

צלפחד יָבוֹא כְּמוֹ שִׁיבוֹא, אֲנִי קְקֶרְאתוֹ אִישְׁמַחָה.

ציבא לֹא אֲדוֹנִי, הוּא אֵינְנוּ בָּא,

צלפחד הלא הגדת שבא .

ציבא מי? שפרין בא? לא אדוני, שסוסו בא,
הגדתי ופרין על גביו .

צלפחד ולא אחד הוא?

ציבא לא, חי פרעה נכה
היא לכם קשיטה
אם לא סוס ורוכבו,
רק אחד בספר
ויזתר במספר.

(נכנס פרין והדר)

פרין אדופי רעי, איכם? האין איש בבית?

צלפחד בואף לשלום אדוני.

פרין אף לא שלם באתי .

צלפחד שבריד או רגל הלא בק לא נראה .

נעל לא דמיתיה תבוא בעדים פאקה.

פרין הטוב טוב, לו כשואה עליתי אליכם

אֵיפֹה חָנָא, כִּלְתֵי אַהוּבַת נַפְשֵׁי?
 וְאַתָּה אָבִי הַשְּׁלוֹם? מַה-זֶּה סֵר רִוְחָכֶם?
 מַדּוּעַ כְּלָכֶם תִּתְרָאוּ, תִּתְּכְרוּ לִי?
 כִּמּוֹ מִפְּלֻצַת אִיוֹמָה, זָנַב הַכִּימָה
 אוֹ אֶחָד מִפְּלֵאֵי-תִבְלָלוֹ רְאִיתֶם!

צִלְפַּחַד יֵן זֶה יוֹם כְּלוּלְתֵיךָ הֲלֹא יָדַעְתָּ,
 וּמֵאֵד הִתְעַצְבְּנוּ כִּי בֹא אַחֲרֶיךָ,
 וְעַתָּה כְּהִלְךָ כִּי בָאתָ נוֹסִיף עֲצֻבַת-
 הַסֵּר מֵעֲלֶיךָ בְּגִדֶיךָ אֵלֶּה
 הַכֹּסִים קָלוֹן וַיִּשְׁימוּךָ לְרֵאוּהָ,
 וְהַפְּכִים לְאֵבֶל וַיִּגְוֹן יוֹם שְׂמַחַתֵּנוּ.

נַעֲל לְשַׁחַר בְּעֵתְךָ, הַסָּבָה הַגִּידָה,
 שְׁזָה זְמַן-כְּבִיר מִבֹּא עֲצָרְתְּךָ,
 וּמוֹזָר אֶל עֲצֻמָּךְ הִנָּה הִבִּיאֲתְךָ.

פִּרְץ יִאֲרְכוּ הַדְּבָרִים וְתִיגַע אֶזֶן מִשְׁמוֹעַ,
 תִּנּוּ תוֹדָה לְאֵל, כִּי בָאתִי הַפְּעַם,
 וּמַדּוּעַ עַד בּוֹיֵשׁ כֹּה הִתְמַהְמַהְתִּי
 בְּעַת רִוְחָה צָדִקִי לְפָנֶיכֶם אֲנִישָׁה
 וְהִשְׁכַּחְתִּי רִוְחָכֶם מִמֶּנִּי, אֶקְוֶה.

חָנָא אֵיָהּ? פְּרִידְתָּה עָרִי קָשָׁה,
הַבְּקָר יִפְנֶה, וְעַת בְּהִיכֹל הָיִינוּ.

צלפחד בְּבִגְדֵי-בוֹז אֱלֹה פָּנִי כִלְתָךְ הַתְּרֹאָה!
לֵךְ אֶל חֲדָרֵי וְהַחֲלֵף אֶת מַחְלְצָתִי.

פרץ אֹדֶךָ אֲדוֹנָי, בְּאַקָּה אֲרֹאֶה פָּנֶיהָ.

צלפחד הֲגַם אֵל חֲפָתְךָ בְּאַקָּה תִּבְיֹאֲנָה?

פרץ חָתַן כְּמוֹ שֶׁהוּא, דְּבָרֶיךָ אֵךְ לְמוֹתָה,
אֶל עֲצָמֵי תַנְשֵׂא, לֹא אֶל שְׂדֵמְתִי לְעוֹרֵי,
לֹא מִדֵּי נַפְשִׁי בִּי, כְּמוֹ מַדּוֹתֵי אֱלֹה,
הֵיטֵב כְּחֻפְצָה וְרוּחָה לֹא יִכְלָתִי,
מִה-טוֹב הָיָה לְחַנָּא וְעוֹד יוֹתֵר לִי,
מִה נוֹאֲלָתִי שְׁעוֹת אֶתְךָ בְּדַבְרֵי-שִׁקָּר,
עַת אֶת פְּנֵי-כִקְתִּי עָרִי לְשַׁחַר
וְלַחֲתוֹם אֶהְבְּתִי בְּאַחַת מִנְשִׁיקָתִי. (יוצא)

נער דְּבַר לְאַט עָמוּ, עֲדִים כִּי עָטָה,
בְּכָל יְכַלְתָּנוּ פִּתּוֹת אוֹתוֹ גַּחְתוֹרָה
לְשׁוֹם בְּגִדֵי-כְבוֹד בֵּיתָה-יֵאל בְּלִכְתּוֹ.

צלפחד אלכה אחריו, דבר-מה יקרה אראה.

(יוצאים צלפחד, גמר והמשרתים)

גַּעַל (אל חפר) אִזְּ אִזְּ נִשְׁכִּיל אִם רְצוֹן אָבִיהַ יַחֲבֵר
 אֶל אַהֲבַתָּהּ הִיא תָּשִׁיב אֶל חִקָּךְ,
 לְהוֹצִיא דָּבָר לְפַעַל אִישׁ עִתִּי אֲמַצָּא,
 — מִי וְאִיזָה הוּא, לֹא יִתֵּן אֵף לֹא יוֹסִיף —
 אוֹתוֹ כְּלִי-חֶפֶץ אָשִׁים לְמַטְרַתְנוּ,
 הוּא יִהְיֶה לָּךְ לְאָב, בְּרִזְלֵי יִקְרָא,
 עַל מַהֲר הַבְּטַחְתָּ עוֹד יְשִׁים נוֹסְפּוֹת,
 מִפְּרִי-תְקוּתְךָ תִּשְׁבַּע שִׁקְט וְשִׁלְיוֹ,
 אֶת צְלָה יִתֵּן לָּךְ צִלְפַּחַד בְּחֶפֶץ-לֵב.

חפר לולא המורה את עקבתיה ישמר,
 טוב אשר יפה לו חרש ארשתיה,
 דבר שכבר נעשה, אין עוד להשיבו
 טובי ביד אחוז נגדה-נא לשוררי.

גַּעַל אֲשֶׁר אַחֲזָה אָנִי, לֹא בָרַעַשׁ אֲדוֹנִי,
 לֵאמֹת לֵאמֹת אֶל מַטְרַתְנוּ עֲדוֹת נַעֲפִילָה,
 וְתַעֲזוּ יָדְנוּ עַל גִּמְר לְבִן-זָקֵן
 עַל נְמוּאֵלֵי בּוֹרֵק גְּנִזֵי-נִסְתָּרוֹת.

וְעַל הַמְּגִינִן בְּעַל יְסוּרֵי-שָׁל-אֶהְבָּה ,
 לְמַעַן אֲדוֹנֵי דָבָר מִנִּי לֹא יִקָּשׁ .

(גמר שב)

אֲדוֹנֵי גִמְרָה , מִבֵּית-הַתְּפִלָּה בּוֹאֵךְ ?

גמר שבע-ענג פֿרײַן גַּער מִבֵּית-הַסֵּפֶר .

גער הָגַם הַמָּה , הַבִּלָּה עִם חֲתָנָה , בָּאִים ?

גמר אַף גַּם הַבִּלָּה עִם חֲתָנָה חֲתוּן-דָּמִים ,
 בָּאֵף הַבְּתוּלָה שֶׁם חָחִים תַּחַת נְזוּמִים .

גער הַמְּמַנָּה עוֹד יוֹסִיף יִרְשִׁיעַ הָאִישׁ ?

גמר לֹא אִישׁ הוּא , אַךְ שְׁעִיר , שֶׁד מְשַׁחַת .

גער וְהִיא לֹא אִשָּׁה , אַךְ שָׂדֶה מִתְּפֶת .

גמר אַךְ שִׁיָּה הִיא יוֹנָה פּוֹתָה לְעַמָּתוֹ ,
 בְּאַמוּנָה , אֲדוֹנֵי חֵפֶר , בְּשִׂאוֹל אוֹתָה
 הַכֹּהֵן , אִם קְהִיּוֹת לוֹ לְאִשָּׁה תַּחֲפִין ,
 „חֵי נוֹג וּמְנוּג“ קִכָּץ וְנִשְׁבַּע בְּקוֹל רָם ,
 עַד כִּי נִרְעַשׁ וְנִפְחַד הַפִּיל הַכֹּהֵן

ספרו מידו, ויהי אך להרימו
 שלח ידו, וידחפה: החתן
 בכל-כחו, עד פי כהן על ספר
 ספר על כהן רטשו, עתה קחנו
 אם עוד בו חפצך, צעק בקול אדיר.

גערל הנערה מה ענתה, בקום הכהן ?

גמר נבהלה ונדמה מדהותי
 ושאזנו, כמו אל מצנים יקחהו,
 סדר-הנשואין כנהוג אחרי כלה,
 קקח כוס יין ויגר אל פיהו
 ויקרא „הה לחיים!“ כאלו אל החוף,
 מאניה חשבה להשבר, עתה בא
 ויחד עם מרעיו יין וישכר יסבא,
 גם מהענבים צבט, תזכם מצה
 וקלפתם זרק אל פני הסגן
 כאלו חפץ לשבור רעבון וקנו הדק,
 אחר, בין זרעתי חטף הפלה
 וישקנה, עד לקול צללו שפתיו
 רעשו הספים, ובושים ונבלמים
 אני וכל הקהל משמה נדחפנו.

אֶפְרַיִם פָּרוּעַ כָּזֶה לֹא נִהְיָה,
שָׁמַע, הִנֵּה הַנּוֹגְגִים זְמִירֹת יִתְנוּ.
(מקהלת נוגגים)

(נכנסים, פרץ, הגלה, צלה, צלפחד, גוני, הדר וכל התהלוכה)

פֶּרֶץ אֱלוֹפֵי רַעִי, בְּעַד מְרַחֲכֶם תּוֹדָה אָגִמַּל,
לְמִשְׁתַּהֲחַחְתּוֹנָה, רַב־תְּכוּנָה הִרְבִּיתֶם
יִדְעֵתִי, וְאֵתִי אֶכּוֹל בַּצְּהָרִים תִּדְמוּ,
לֹא בּוֹ עֶסְקִי אֶל אֶרְצִי יִבְהִילוּנִי
לְהַפְטֹר מִכֶּם שִׁחְחוּנִי בְּרַכּוּנִי.

צלפחד הוֹאֵר־נָא עַד פְּנוֹת הַיּוֹם עֶמֶד.

פֶּרֶץ מָרָם פָּנָה יוֹם, פְּנוֹת לְלֶכֶת אֲנִי נֶאֱלָץ,
אֵל תְּתַמְהוּ, לוֹ חֶפְצִי בְּבֵיתִי יִדְעֵתֶם,
עֲמוּד פֶּה אֶף רַגַע הַפְּצָר בִּי תִחְדְּלוּ,
וְאַתֶּם רַעִי, לָכֶם תּוֹדָה אֶתְנָה,
אֲשֶׁר אֵיךְ בְּיַד רַעִיָּה עֲדִינָה זֹאת
אֶת רוּחִי הִפְקַדְתִּי בְּעֵינֵיכֶם רְאִיתֶם,
אֲשֶׁר וְשִׁכְרוּ הַזְּדִים, הָיוּ שְׁלוֹם כְּלָכֶם,
גַּם לְשִׁמִּי וְזִכְרִי כּוֹס בְּרָכוֹת תִּשְׂאוּ,
חֶפְצִי אֹתִי לְשׁוֹשׁ אֶתְכֶם יְכֻלְאוּ.

גַּעַל לְמַעַנְנוּ עֲשֵׂה־נָא שְׁבָה עַד פְּלוֹת הָאֲרוּחָה .

פֶּרֶץ לֹא אוֹכַל עֲשֵׂהוּ .

נֹמֵר אִם לֹא לְמַעַנִי תַעֲשׂ .

פֶּרֶץ דְּבָר לֹא יִתְכַן .

חַגְלָה הֲלֹא לְמַעַנִי תַעֲשׂ .

פֶּרֶץ מְאֹד לִי יִנָּעַם .

חַגְלָה הֲיִנָּעַם לְךָ דְהַשָּׂאֵר .

פֶּרֶץ בְּקִשְׁתְּךָ אֶת עֲמֹדִי , מְאֹד לִי נִעְמָה
אֶךְ בְּכִרְה־הַפְּצָרְתְּךָ לֹא אוֹכַל עֲשֵׂה .

חַגְלָה אִם אָהֵב אֶהְבְּתָנִי , פֶּתַר לִי זַעִיר .

פֶּרֶץ הֶדֶד , רְחוּם הֶרְכָּשׁ .

הֶדֶד נְכוּנִים אֲדוּנִי , הַשְּׁעוּרִים אֲכָלוּ תַסּוּסִים .

חַגְלָה אִם כֵּן אֵיפּוּא ,

כָּל תּוֹכַל עֲשֵׂה , אֲנֹכִי לֹא אֵלֶכָה ,
גַּם הַיּוֹם גַּם מָחָר , גַּם כָּל עוֹד אֵין נַפְשִׁי ,
רְאֵה הִפְתַּח פְּתוּחַ שָׁם שִׁים דְּרָךְ ,
לְכַתֵּת רַגְלֶיךָ כָּל-עוֹד נִעְלֶיךָ יִצְלָחוּ ,
וְאֲנִי עַד לֹא אָבָה מְזֵה לֹא אֲמוּשׁ ,
הִנֵּה בַּמַּחֲתָּה עַל הוֹלְלוֹת רִשְׁעֶתְךָ ,
הִיא דְרֹכְךָ , וְדַע אֲשֶׁר לִפְנֶיךָ .

פּרִץ הִרְגֵעִי נָא חָנָא אֵל בַּחֲמַתְךָ .

חַגְלָה קִצְפִי וְחַמְתִּי מֵהֲזֵה יִפְחִידְךָ ?
אָבִי הָיָה בְּמוֹחַ , אֶת חֲפְצֵי יִשְׁלִים .

גַּמֵּר הָאֵח אֲדוֹנִי , הִקְמַח יַעֲשֶׂה צְמַח !

חַגְלָה חוֹשׁוּ אֲדוֹנֵי אֵל מִשְׁתֵּה-הַחֲתוּנָה ,
אֲמִלָּה אֲמַלָּה , אִשְׁת־פְּתִיּוֹת אֵין-לִב
הַחֲזוֹק בֵּין הַגְּלָה לֹא תִדַּע מוֹל בַּעַל .

פּרִץ מִקְאוֹת פְּקַדְתְּךָ חָנָא כָּלֵם נְכוּנִים ,
כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָה עֲשׂוּ כָל עַמְדֵי עֲלֶיךָ ,
לְכוּ סַעְדוּ לְבַבְכֶם , שִׁמְחוּ עֲלוֹנוּ ,

שְׁתוּ-יַיִן, מִסְכּוֹ שֶׁכָּרַעַר בְּתוֹקִיהָ.
 הִתְנַעֲשׂוּ וְהָלוּ אוֹ הִצְלִבוּ,
 אֲבָל חָנָא הִיא, אֶתִּי תִשִּׁים פְּעֻמִּיהָ,
 אֵל אֵימָה תִזְדַּר, תִּרְגָּשׁוּ תִרְגָּזוּ,
 הִיא אֶחְזָתִי, הִיא מִירְתִּי, הִיא בֵּיתִי
 כְּלִי בֵּיתִי הִיא לִי, שְׁדֵי גִרְנִי וְיִקְבִי
 סוּסִי, שׁוֹרֵי אוֹ כָּל-כִּי-הוּא-זֶה אֲשֶׁר לִי
 פֶה הִיא נִצְבֶּת, גַּעַת בָּהּ מִי יִזִּיד!
 גַּחַת זְרוּעֵי יְרָאָה בְּעַבִּי-גִבְהוֹ
 כָּר-אִישׁ אֲשֶׁר יִגְדֹר דְּרָכֵי בְּפִדְבָּה,
 הִדְדָה הִרְק זִינְיָה, שׁוֹדְרִים עָלֵינוּ,
 הִצִּיקָה גְבַרְתָּךְ אִם אִישׁ-חִיל אֶתָּה,
 אֵל תִּירְאֵי יִפְתִּי, אִישׁ בָּךְ לֹא יִגַע
 נְגַדְה־נָּא לְרַבָּבָה, מִגֵּן קָךְ אֶהְיָה.

(יוצאים, פרץ חגלה והרד)

צלִפְחָד יִלְכוּ לָמוֹ, גַּם שְׁנֵיהֶם כְּאַחַד מִזְכִּיּוֹת.
 גַּמֵּר לֹלֵא מִחֶרֶד לְכַת בְּשִׁחוּק לֹא עֲצַרְתִּי.
 חֶפֶר מַה תֹּאמְרֵי אֶתְּ לְאַחֻזְתְּךָ, שָׂרְתִי?

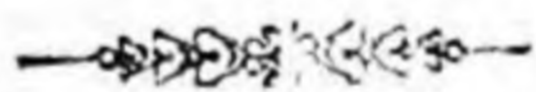
צלה מְתֵהוּלֶלֶת אֶל הוֹלֵל כְּמוֹתָהּ הַקְּלָה .

גמר בְּאַמוּנָה, מְרוּחָהּ הִיא עָלָיו אֲצִלָּה .

צלפחד יְשִׁבֵנִי וְרַעִי, בְּשִׁגְם מָנוּ נִפְקְדוּ,
 אֲדִירֵי-הַשְּׂמֵחָה, מִפֶּל זְנִי-מְגָדִים
 יִשְׁלַחֲנֵנוּ בַל יִחְסַר הַמּוֹג ,
 אֶל מוֹשֵׁב-הַחֶתֶן, אֶתָּה יִחַר יְשִׁבָה ,
 וְצָקָה, בְּחֶדֶר-אַחֻתָּה תַּשִּׁים מִשְׁכַּנָּה .

געל הָבִי בְּעִבּוֹדֵת-כֹּלָה תִּתְרַגֵּל צָלָה ?

צלפחד בֵּן, אֱלוֹף חֶפְר, אֲדוֹנִי, הָבָה גְּלִיכָה .

מחזה רביעי

חזיון א.

בית השדה אשר לפרץ, נכנס הדר.

הדר הוֹי סוּסִים נִרְפִים, אֲדוֹנִים זֶדוֹנִים וְדַרְכִים
עֲבֻלְקָלוֹת! הִנְמָצָא אִישׁ לָקָה כְּמִנִי הַיּוֹם
הַזֶּה? הִנְמָצָא אִישׁ מְלַכְכָּךְ כְּמִנִי? אִו
הִנְמָצָא אִישׁ עֵיף וַיִּגַע כְּמִנִי? בְּמִלְאֲכוֹת
הָאֲדוֹן וְהַנְּבִירָה שְׂפַחְתִּי הִנָּה לְנִפּוֹחַ בְּאִשׁ
פָּחַם לְפָנַי בּוֹאֵם, לַעֲשׂוֹת לָהֶם מְדוּרָה
לְהַתְחַמֵּם בָּהּ, בְּאֲשֵׁרִי, כִּי סִיר נָנַס אֲנֹכִי
וְרֵאשִׁי קָל לְהַתְדַהֵב, דוּלִי זֹאת, כְּבָר נִקְפָּאוּ
שְׂפַתֹתַי אֶל הַשֵּׁנִים, לְשׁוֹנִי לְחִכֵּי דְבָקָה,
וְלִבִּי נִרְזַב תּוֹךְ מַעֵי, מָרָם זִכִּיתִי לְהַחֲלִיץ
עֲצַמֹתַי לְפָנַי הָאֵחַ הַזֶּה, עֲתָה אֲפַח
בְּהַרְצָפִים וְחָם לִי, מִפְּנֵי קוֹר כְּזֶה לֹא יַעֲמֹד
אֵף יְלִיד־הָעֲנָקִים, הוֹי יִקְטֵן, קָרָב!

יקטן מי זה קורא מקור?

הַדָּד נִצְיָב-קָרַח, וְאִם לֹא תֵאֱמִין, תּוּכַל לְעַבֹּר
 עָלַי מִשְׁכְּמִי עַד יַעֲקֹבִי בְּמַעֲוֵף רִנֵּעַ, כְּאִלּוּ
 מִרְאֲשֵׁי עַד עֲרָפִי עֲשִׂיתָ הַדְּרֹךְ, אִישׁ!
 יִקְטַן אֲהִיבִי!

יִקְטַן הֵיבֹא הָאֲדוֹן וְאִשְׁתּוֹ?

הַדָּד יָבֹא, עַל בֶּן שֵׁים אִישׁ, רַק אִישׁ וַיְמִים
 לֹא תֵשִׁים.

יִקְטַן הָאֲמָנָם אֲרוּרָה נִלְהַבָּה הִיא כְּאֲשֶׁר אֹמְרִים
 עָלֶיהָ.

הַדָּד מִלְּפָנִים הִיָּתָה, הַקָּרַח הַנּוֹרָא מָרָם הָיָה,
 הֲלֹא יָדַעְתָּ מִחֲמַדֵּי שְׁחֻחָה יִכְבֹּשׁ מֵאִישׁ
 עַד אִשָּׁה וְעַד בְּהֵמָה, וּבִכֵּן הִבְנִיעַ הַקּוֹר
 אֶת אֲדוֹנָי הַיָּשׁוּן אֶת גְּבֻרָתִי הַחֲדָשָׁה
 וְאוֹתִי אֲנִי חֲבֵרָה.

יִקְטַן פָּתִי בֶּן שְׁלֹשָׁה טַפָּחִים, לֹא חֵבֵר אֲנִכִּי
 לְבֵהֶמָה כְּמִן.

הַדָּד הֲרַק שְׁלֹשָׁה טַפָּחִים קוֹמָתִי? הֵן קִרְנֶךָ

אָמַח בְּאַרְבֵּי, וְלֹא קָטוֹן אֲנִי מִמֶּנּוּ, אַחַת
 מִשְׁתֵּי אֵלֶּה, אִם תֵּאָחִיז הַמְדוּרָה אִם
 אֶתְאוּנֵן עֲדֶיךָ בְּאַזְנֵי הַגְּבִירָה, וַיִּדְעַת אֶת
 יָדָהּ הַחֲזֻקָה כִּי תָבֹא הִנֵּה מְהֵרָה, וְהָיָה
 לָךְ לְמֹשִׁיב נֶפֶשׁ בְּקָרָה, תַּחַת אֲשֶׁר
 הִתְרַפִּיתָ בְּעִבּוּדֶיךָ הַבּוֹיָעָה.

יִקְטֵן אַחֲלֵי הַדָּד מִחֲמַדֵּי, סִפְר־נָא לִי מָה חֲדָשָׁה
 נַעֲשֶׂה בְּתֵבֶל.

הַדָּד אַךְ עוֹלָם שֶׁר קוֹר בְּכָל עִבּוּדָה מִלְּבַד
 בְּעִבּוּדֶיךָ, עַל כֵּן עֲשֵׂה אוֹר, שְׁמֹר תִּפְקִידֶךָ
 וְהָיָה לָךְ תִּפְקִידֶךָ, כִּי הָאָדוֹן וְהַגְּבִירָה
 כְּמַעַט גּוֹעֵי מִקּוֹר וְקָרַח.

יִקְטֵן הַבְּיָעָה לְלֶהֱב יִצָּאָה, עַל כֵּן מִחֲמַדֵּי הַדָּד,
 סִפְר הַחֲדָשׁוֹת.

הַדָּד (מִשׁוֹרֵר), הַיָּדָד, פְּוֶרָה, הַיָּדָד, כָּל הָאָרֶץ מִרְאָה
 חֲדָשׁוֹת כְּטַל עַל פְּנֵי הָאָדָמָה.

יִקְטֵן בְּנִקְוָה מִרְאוֹ עֲצֻמְתֶיךָ.

הַדָּד עֲצַמְתִּי מִלֵּאוֹ קוֹר, עַל בֵּן עֹשֶׂה אִשׁ, אֵיךְ
 שֶׁר הָאוֹפִים, הַנְּכוֹנָה הָאֲרוּחָה, הָאֵם
 כְּבָדוֹ הַבֵּית, פִּזְרוֹ אֲנִי, מֵאִמָּא קוֹרֵי
 הַעֲכָבִישׁ, הָאֵם לְבִישׁוֹ הַמִּשְׁרָתִים פִּטְשִׁיהֶם
 הַחֲדָשִׁים וּפְזוּמָאוֹתֵיהֶם הַלְּבָנוֹת, וּבְעֵלֵי
 הַפְּקֻדוֹת הַלְּבִישׁוֹ בְּגָדֵי יוֹם טוֹב, הַשְּׂמֵפֹר
 הַצְּנָצְנוֹת, מִרְקוֹ הַבְּדִים וּרְבָדוֹ הַמַּרְבְּדִים,
 וְאֵם עָרוֹף כָּל־דָּבָר בְּמִשְׁטֵר?

יִקְטֵן הַכֵּל פֶּאֶשֶׁר לְבַל, עַל בֵּן הָבָה חֲדָשְׁתִּיקָה.

הַדָּד רֵאשִׁית דַּע לָהּ, כִּי סוּסֵי עֵיף, הָאֲדוֹן
 וְהַגְּבִירָה נִפְלוּ מֵהַרְכָּב.

יִקְטֵן אֵיךְ? !

הַדָּד צָנְחוּ מֵהַמְּרֻדָּעַת לְטִיט־חוּצוֹת, וּבָזָה תְּלוּזֵי
 הַסְּפֹר.

יִקְטֵן אֲנִי סִפְרָנָא לִי.

הַדָּד הֵטָה אֲזוּנָהּ.

יִקְטֵן הֵנָּה לְפָנֶיךָ, פֹּה. (מִמָּה אֲזוּנוֹ אֵלַי?)

הרד ישם . (משפחהו על אונו)

יקטן אני מרניש בחויש את ספורך מבלי שמוע
דבר .

הרד עד פן יאמרו המשלים ספור-מוחשי , דפקתי
על אונך להעיר אותו לשמוע , עתה אחל
ספורי ראשית , ירד ירדנו מהר הרב , אדוני
רכב אחורי הנבירה .

יקטן שניהם על סום אחד ?

הרד ומה מנה יהלך ?

יקטן סום .

הרד עתה ספר אתה , לוגי הפרעת את דברי ,
כי אז ספרתי לך , איך נפל הסום והיא
תחתיה ושמעת איך נפלה בטיט-יון , איך
טנפה בגדיה , וידעת היטב איך עזב אותה
וסוסה על גבה , איך הבני מכות נאמנות
יען כי כשל הסום , איך צלח הרפש
לנתק אותו ממני , איך קצר וקל , איך

הַתְּחַנֵּנָה הַיָּא שְׁמַעוּלָם לֹא יִדְעָה חַנּוּת ,
 אִיךָ בָּרַח הַסּוּם וְנִשְׁבַּר הַרְסָן , וְאִיךָ אֲבִדְתִּי
 אֵת לִוְלֵאת־זַנְבִּי , – וְעוֹד דְּבָרִים כְּאֵלֶּה
 רְאוּיִם לְמוֹכְרֵת , וְעֵתָה יֵאבְדוּ בַּיַּם־הַנְּשִׂיָּה ,
 וְאַתָּה תִּרְדַּ לְשַׁחַת מִבְּלֵי דַעַת עֲלֵיךָ .

יקטן מפל זה נראה שארור הוא מפנה .

הַדָּד הַדָּבָר כִּי כֵּן תִּרְאֶה בְּבוֹאוֹ אֶתָּה וְכָל
 הַנְּאִיוֹנִים כְּמוֹךָ , אִיךָ מַה זֶה לְהַגִּי הַרְבִּיתִי ?
 קְרֵא לְנִתְנָאֵל , יוֹסֵף , מִיכָה , בּוֹקִי , יִגְלִי ,
 צְפִיחֵית־בְּדָבָר וְהַשָּׂאֵר , יִשְׂרָקוּ שְׁעֵרוֹת
 רְאִישֵׁיהֶם לְמִשְׁעֵי , מְעִידֵיהֶם שְׂרָקִים ,
 וְאַבְנֵי־הֶם כְּרוּכִים בְּשׂוּהָ , יַעֲשׂוּ קִידָה
 עַל בְּרַכָּם הַשְּׂמֵאלִית , וַיִּזְהָרוּ לְבָבִי יִנְעוּ
 בְּשִׁעַר זַנְבוֹ שֶׁל סוּסוֹ שֶׁל אֲדוֹנִי בְּטָרֵם
 נִשְׂקוּ עַל יְדֵיהֶם , הַנְּבוֹנִים כָּלֵם ?

יקטן כלם נכונים .

הַדָּד קְרֵא לָהֶם וַיָּבֹאוּ .

יקטן משמע ודומה! עליכם לחכמות לקראת

אֲדוֹנָי, הָבוּ לְהַגְבִּירָה פָּנִים יְפוֹת.

הַדָּד לְהַגְבִּירָה פָּנֶיהָ אִתָּהּ.

יִקְטֵן מִי לֹא יֵדַע בְּכָל זֹאת.

הַדָּד אִתָּהּ כִּי צוֹיֶתָ לְמִרְעִיָּה לַעֲשׂוֹת פָּנִים לָהּ.

יִקְטֵן לֵאמֹר, שִׁירְאוּ לָהּ אֲמוֹנָתָם.

הַדָּד לֹא תִדְרֹשׁ מִכֶּם אֲמָנָה.

(נִכְנָסִים אַרְבַּעַה הַמִּשָּׁה מִשְׁרָתִים)

נִתְנַאֵר שְׁלוֹם בּוֹאֶיךָ הַדָּד!

בּוֹקֵי מַה שְׁלוֹמְךָ הַדָּד!

יוֹסֵף הִשְׁלוֹם לָךְ הַדָּד!

מִיכָה רְעִי הַדָּד!

הַדָּד שְׁלוֹם לָךְ וּלְךָ, כִּי קָהּ אַף קָהּ, כָּל זֶה לְבִרְכַּת-
הַשְׁלוֹם, עִתָּה חֲבֵרֵי הַמְּגַהֲצִים, הֶעֱרוּךְ

בִּיפִי וְנֹנִי

נתנאל ערוף בפל, הקרוב האדון?

הדר פה על ידנו, חיש קל יבוא, על פן אל...
שאל ואבדון, הסו!
שמע אנכי את אדוני.

נבנס פרץ והגלה

פרץ הוי ריקים! מדוע אין איש בביאה?
אין מחזיק ברסן, סוסי מי יקח?
נתן בוקי יגלי, אייכם?

כלם הננו אדוני, הננו, הננו אדוני.

פרץ הננו אדוני הננו אדוני, הננו אדוני,
הוי עבדים נקלים, בערים, זרע מדעים
איה כבודי, מוראי, איה חובתכם?
הנבל ההוא לפני שלוח איהו?

הדר הנני אדוני נבל קפניף.

פרי הוי רעה אוילי, בן-זנונים, ראש חמור,

הלא צויתי אתה וכלביתך אל
על יד-הביתן על בואי תשמרו.

הדר בְּגֵר נִתְנָאֵל, אֲדוֹנֵי, בְּגֵר בְּגֵדִים בְּגֵר,
וּלְגִבְרֵי־אֵל הַנְּעֵלִים מָעְלוּ מֵעַל
וַחֲסֵר הַשְּׁחֹר לְמִגְבַּעַת חֲרָנְפָר,
גַּם חָרַב חֲרַבְנָה שְׂכָלָה נִדְנָה,
עֲמָפוּ שִׁית לָמוֹ רַק אָדָם רָפְאֵל,
הַשָּׂאֵר קְרוּעֵי בְּגָדִים מְלֵאֵי בְּלָאֵי
כִּשְׁהֵם בְּצַבִּיּוֹנָם לְקִרְאָתְךָ יִצְאוּ.

פּרִיץ שְׁעוֹ בְּזוּי־נַפְשׁוֹ, הָבוּ אַרוּחַת הָעֶרֶב.

(משורר) חָלְפוּ עָבְרוּ יָמִים רָאִיתִי טוֹבָה
חָלְפוּ וְאֵינֶמֹּז "שְׁבִי חָנָא, אֲרַח טוֹב לִי אֶת,
"הֵי־דָד, הֵי־דָד, הֵי־דָד" (נכנס עבד עם הארוחה)
הָהָה לְמַתִּי? חָנָא עֲדִינָה הֵי־יִי שְׂמַחָה,
נְעֵלֵי שְׁלָפוּ, בְּגָדִים, פְּחֹזִים! עוֹשׂוּ, חוֹשׂוּ!
(משורר) "הַנְּזִיר, הַנְּזִיר עֲמָה מְעִיל אָמִיץ
הַלֵּךְ יַחַף חֲשׂוֹף-שֵׁת בְּבֵן-חֲמוּץ"
צֵא, בְּלִיעַל! אֶת רַגְלֵי מִקְנָה תִּשְׁבֵּר
הֵא שְׂכָרְךָ, וְלִמָּד לְאַחֲרִים בִּינָה (מכה אותו)

חָנָא , הֵי שְׂמַחָה , אֵתוּ מַיִם , הָהָה !
 אֵיפָה כְּרַב־צִיִּדִי ? בֶּן־אָדָם פְּנִיה לָךְ
 וְקָרָא אֶת דּוּדֵי בֶן־פֶּרֶד וַיְבוֹאָהָ ,
 חָנָא , דוּדֵךְ הוּא שְׂקִי־לוֹ וְדַעִיהוּ ,
 סַנְדְּלֵי אֵיפָה הֵמָּה ? אֵי מַיִם ?

נבנס עבד עם ספל מים

בְּאֵי חָנָא , הִתְרוֹחֲצִי וְהִתְעַרְב מְנוּחָתְךָ ,
 בֶּן־מְבִישׁ , הַסֶּפֶל תַּפִּיל מִיָּד , (מכה אותו)

חגלה אָנָּה שְׂאֵ־נָא , כְּשִׁגְנָה מִבְּלֵי צְדִיקָה ,

פּרֵץ הוּי רֵאשׁ־כְּלָב , שְׂקֵץ , אֲזֶן־חֲמוֹר !
 בְּאֵי חָנָא שְׁבִי , יִדְעֵתִי הָרַעַב יִצִּיקְךָ ,
 מַה זֹאת , בְּשׁוֹר־כֶּבֶשׂ ?

העבד הראשון בֶּן .

פּרֵץ מִי הֵבִיא ?

פטר אָנִי .

פּרֵץ תָּרָה מִנִּי אֵשׁ , וְכֵן כָּרִי־הָאֵבֶל ,

כָּל־בָּיִם אַתֶּם ! הֲרַקַח תִּקְרַח אֵיפֹה ?
 הוֹי נְבוֹזִים וְשֹׁאֲלִים ! אֵיךְ לִבְכֶם מְלֹאכֶם
 הַקָּרִיב לְפַחַתְכֶם דְּבַר בּוֹ לֹא יִרְצֶה,
 מִהָרֹו הִסִּירוּ הַקְּעֵרוֹת, הַכַּפּוֹת
 מִזְרָקִים, פְּזִיזִים, עַד כִּי הוּא זֶה.

(משליך ארצה הבשר)

הוֹי בּוֹרִים, רִיקִים חֲסֵי־לֵב !
 עוֹר תִּרְגְּנוּ, חֵישׁ קַל אֲלֵיכֶם אֹדֵעַ.

חגלה בִּי אֲרוֹנִי אִישִׁי, בְּרוּחַךְ הַבְּלִיגָה,
 הַבָּשָׂר לְתַאֲוָה, לוֹ שְׁלוֹ יִדְעַתָּה.

פריץ שָׁמְעִי חָנָא, אַחֲיָךְ, מוֹת בְּצָלִי,
 בְּנַפְשִׁי, צוֹיֹתִי, אִם יָדִי בּוֹ תִינַע,
 כִּי יוֹרִיד מָרָה שְׁחֹזְרָה, יִתֵּן עֲצָבַת,
 בְּשָׁנָם מִטְבַּעֵנוּ בְּעֵלֵי מָרָה אָנוּ,
 טוֹב לָנוּ בְּרַעְכֵן עֲנוֹת נַפְשֵׁנוּ
 מֵאֲשֶׁר בַּבָּשָׂר הַצְּמוֹק נִכְתָּ לְחָדִי,
 הַבְּלִיגִי עַד מָחָר, נֹאכֵל לְמַעַדְנִים,
 וְהַלִּיגָה לְצוֹם יַחַד נִקְרָאָה,
 בֹּאֵי, אֶל חֲדַר־כְּלוֹתֶיךָ אֲנִהְיֶךָ (יוצאים)

(נכנסים אחדים מהמישרתים)

נתנאל המימון פזאת ראית?

פטר צור חרפה אל קבה ישיב, (יקטן שב)

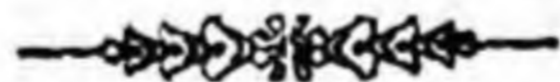
הרד איפה היא?

יקטן
 בחררה. ישיף קה למוסר
 ילעג, יקלל, יחרף, והיא בלב נדפה
 תתמונג, לא תדע דרך עמדה,
 שאה עין לא תוכל, מליה נתקו
 פנועה מחלומה, יושבת ושוממה,
 מחרו צאה הנה הוא בא הלום (יוצאים)

(נכנס פרץ)

פרץ ראשית ממלכתי בהשכל החלתי,
 והדאה בן תחיל אנכי אוחילה,
 ביתי גלוי-עין בטנה ריקה,
 פן תחטיא מרפה אכל לה אכרית,
 עוד דרך חזיתי לכבוש התחמם
 תאנתה השיבנה, תדע קונה,
 נדדים אשביענה נדדי-ליל,

בֵּן יַעֲנֵנו חֲסִידָה מְכָה וּמִטְפַּחַת
 מִמְּאֲנֶת לְשִׁמְעַ, נוֹמָה מְנָה יִמְנְעוּ,
 בְּשָׂר לֹא אֶכְלָה, גַּם לֹא תִטְעַם הַיּוֹם,
 אֶמֶשׁ לַיְלִ-שְׁמוֹרִים לָהּ הֵיטָה,
 גַּם הַלַּיְלָה שְׁנָתָה מִעֵינָה תִדַּד,
 כְּמוֹ בְצָלִי, בִּיצוּעֵי-עֲרֵשָׁה פְּכָה
 עֲלִילוֹת-שָׂוֵא אַחֲפָשָׁה אִמְצָאָה,
 פַּעַם אֲשַׁלֵּךְ חֶבֶר, פַּעַם הַכֶּסֶת
 עֲתָה הַמְכֶסֶה וְאַחַר הַמְרַבְּדִים,
 וּבֵין תִּהְיוּכַת אֵלֶּה אֲרֹאנָה דַעַת
 שָׂרֵק לְטוֹבָתָה כָּל-זֶה אֲנִי עֹשֶׂה,
 בֵּין כֹּה וְכֹה לֹא תִישֵׁן הַלַּיְלָה
 עַפְעַף אִם תִּנְיֵד אֲרֹגֶשׁ אֲנַעֲשֶׂה,
 בַּהֲמָלָה וּרְעֵשׂ יַעֲרָה אַחֲזִיקָנָה,
 וּבִזָּה עֲקֹשׁוֹתָה, זְדוֹן-לִבָּהּ אֲכַנְיַע,
 זֹאת תּוֹרַת-הַמוֹסֵר לְאִשָּׁה סוֹרֶרָה,
 מִי דֶרֶךְ יוֹדַע יוֹתֵר מְעֻזָּקָה,
 אֲנִי יִגִּידָנָה, וְתִהְיֵ לּוֹ לְצַדִּיקָה.

הזיון ב

פרבה , לפני בית צלפחד נבנסים געל וגוני

געל היאמן , נוגי אהוב נפשי , שלאחר
מבלעדי חפר , צדה אהבה תתן ?
הלא ער פפים נשאתני , לך הגדתי .

גוני לאות ולמופת נאמן כי בנים דברי ,
עמוד פה , אל דרך למודו השגיחה .

חפר (אל צלה) השמת לבך גברתי אל אשר תוריתיך ?

צלה אל תורת-פיה , נפשי גרסה לתאבה .

חפר מלבי דליתיה זאת תורת האהבה .

צלה הנאה אתה מקים באשר נאה דורש ?

חפר כל-עוד באהבתי תמיד יהי לבך חורש .

(הולכים שלובי-יד)

גוני בצעדי-ענק יצעדו על שרבי אהבתם ,
מה תענה אתה שבחפוך נשבעת ,

מכל בתבל, בחפר, צקה בחרה.

געל הוי אהבה נמבזה! נשים קלות!
ער דברתי נוני, מאד אתפלאה—

גוני לא נוני אנכי, אל תשנה בראה,
ולא תפש-כנור באשר אתראה,
מאד חרה לי עתה כי התחפשתי
בגלל פתיה זאת מאסת עין-נדיב
ללכת אחרי לפיד-בוז הלזה,
שמי גוני יקרא, דע-לך אדוני.

געל אדוני גוני, לשמע-און שמעתי
אהבתך לצקה כי מאד גברה,
אך קלות-דעתה בראותי הפעם
כמוך, כמוני, אם טוב בעיניך,
חנה גם חסדה מלבנו נשכית.

גוני ראה אדוף חפר, עתרת נשיקתיהם
באהבה זה לזה ירהבו יתרפסו,
ידי לך אתקע ובנפשי אשבע
לבזות צלמה של הבוגדה הזאת
שכחת טובתי אשר לה פזרתי.

גער בלי שפתי שקר אשבע אף אני,
 אף אם תחנן קולה בל עוד אשאנה,
 בוז לה, לעג! ראה איך לשמחה לו
 פרועה.

גוני עזובה מכל, חוץ ממנו, לו תהי,
 ואני למען את שבעתי אקימה,
 טרם שלשת ימים נגזו חלפוי
 אדמנה עשירה לאשה לי אקחה
 שאהבתה לי כבר רחשה עזבתי
 מפני אהבת העלובה הזאת,
 ועתה יהי שלום אלוף חפר,
 שקר החן, אך לב טוב באשה
 לא יפי עיניה את לבי יקחוי,
 איתן בהחלטתי זאת ספק אפרד. (יוצא)

גער (אל צלה) ברכתי עליך גברתי תבאתה
 באשר לאהבה מאשרה יאתה,
 בחמד נתפשת אהבה בתענגים
 לכן אני גם גוני אותך מאסנו.

צלה האמנם מאס מאסוני?

עָרִי עֵיפָה נִפְשֵׁי כְּכֹלֵב , רְאֵה חַוִּיתִי
 מִדָּאָךְ מוֹשִׁיעַ זָקֵן וְשִׁבְע־יָמִים
 יוֹרֵד מֵהַפְּסָגָה , לְחַפְּצֵנוּ יִצְלַח .

געל מי היא ציבא ?

ציבא אם תגור או מורה לא אדע ברור
 אך איש הדור הוא , מלפניו פבוד ,
 הלך-נפשו וחזותו כמו אב ידמו .

חפר מה יתן לנו ומה יוסיף ?

געל אם כפתי מאמין לדברי יתן אמן
 בכל חפץ לבבו לאב לנו יהיה ,
 ולצלפחד אבי-צלה ערבתו יתן ,
 כמו ברזלי האמתי לו היה ,
 עם אהובתך סורה , ולבדי עזבוני .
 (יוצאים חפר וצלה)

(נכנס מורה)

המורה ד' עמך , אדוני !

געל גם אתה אדוני , בא ברוך-ד' .

הַחֶרֶק מִזֶּה לָקַח אוֹ פֶה שֶׁבֶת אוֹיֵת.

הַמּוֹרָה יָמִים אוֹ עָשׂוֹר שֶׁבֶתִי פֶה אֲאָרִיכָה,
אֲחַר עַד רוֹמָה אֲשִׁים דְּרָכֵי הַלָּאָה,
וְעַד מְרַפְּלִי בְּתַת אֱלוֹהַ בְּחַיִּים חִתִּי.

גַּעַל אֵיזָה אֶרֶץ מְכוֹרְתִיךָ ?

הַמּוֹרָה מִנְטָבָה .

גַּעַל מִמְּנִטָבָה אַתָּה , אֱלֹהִים לְהַצִּיִּיךָ !
וְאַל פְּדָבָה מְנַמְתֶּךָ , וְחַיְבַתְּ אֶת רֵאשִׁיךָ .

הַמּוֹרָה אַחֲיִב אֶת רֵאשִׁי , עַל מַה פִּשַׁע ?

גַּעַל כָּר אִישׁ מְנַטָבָה בֹּא פְדָבָה כִּי יִזִּיד
בְּנִיטוֹת הוּא , חָרָם עַל אֲנִיתִיכֶם
גְּלוּי לְכָל־הָעַמִּים הוֹדִיעַ הַשְּׁלִיט
דְּרַגְלֵי הַרְיָבוֹת בֵּינוֹ וּבֵין נְסִיכְכֶם ,
לְפָרָא – אַךְ לֹוֹלָא רַק עֵתָה בָּאת
הַכְּרִיז קוֹרָא בְּחִיל כְּבָר לְקַחָה אֲזִנְךָ .

הַמּוֹרָה אוֹיֵה ! שוֹד וְשֶׁבֶר כְּתַמֶּם עָלַי בָּאוּ !
שְׁטַר־יִי־הַמְּחֹאוֹת לִי מִפְּלֹרְנָצָה

בְּסֶפֶר־תְּמוּרָתָם פֹּה עָלַי לְקַחַת .

נעל טוב אֲדוֹנַי, לְמַעַן הִרְאוֹתְךָ אוֹת לְטוֹבָה
זאת אֶעֱשֶׂה לְךָ, וּבִעֲצָתִי אֶתְמַכֶּךָ
ראש דְּבָר, אִם מֵעוֹדֶךָ בְּפוֹה הִיִּיתָ ?

המורה בן אֲדוֹנַי, בְּפוֹה גִּרְתִּי רַבּוֹת פְּעָמִים
פוֹה הַנּוֹדַעַת בְּגֵאוֹן־יִשְׁבִּיָּה .

נער הִידְעַתָּ אֶת בְּרוּלִי, אֶחָד בְּעַלְיָה ?

המורה אֶךְ לְשִׁמְע־אֵין שָׁמַעְתִּי אֲדוֹתָיו
סוֹחֵר נִכְבָּד הוּא אֵין כְּמָהוּ לְעֶשֶׂר,

נעל הוּא אָבִי, וּלְהַגִּיד קִשְׁט אִמְרֵי־אֶמֶת
בְּקוֹמָה בְּתֵאֵר יְדָמָה אֵלַיךְ אֲדוֹנַי .

צִיבֵא (הצדה) בַּד בְּבַד, כְּאֵל אֲבִטִיחַ הַתְּפוּחַ .

נעל לְחַלֵּץ נִפְשֶׁךָ מִן הַמִּצַּר הַזֶּה,
לְמַעַן אָבִי, זֶה חֲסָדִי לְךָ אֶעֱשֶׂ —
אל יִקַּל בְּעֵינַיִךְ אֲשֶׁרְךָ חֲצִיתָ

הָיִיתָ לְאֶדְוָה בְּרֹזְלֵי לֶךְ דְּמוֹת וְתֹאֵר —
 עָתָה שְׁמוֹ וּכְבוֹדוֹ יִהְלְמוּ רֵאשִׁיךָ
 גַּם בֵּיתִי לְפָנֶיךָ שָׁם תִּשְׁכַּן כְּבוֹד .
 אֵךְ מִקֹּמוֹ וְתִפְקִידוֹ כָּרְאוֹי תִּמְלֵא
 הֲלֹא בִּנְתָ לְרַעִי , כֹּה תֵּשֶׁב לְבֶטֶח
 אֵין פְּרִיץ , עַד מְלֹאכְתְּךָ פֹּה תִּכְלְנָה ,
 אִם לְטוֹבָה אִם לְחֶסֶד , בְּרִצּוֹן תִּקְבְּלֶנָּה .

הַמּוֹרָה בֵּן אֶעֱשֶׂה , וְלִנְצַח לֹא אֲשַׁכַּח הָאִישׁ
 מִיָּדוֹ לִי חַיִּים וְחַפְּשׁ נִתְּנוּ .

גַּעַל עָתָה לָכֵה אֹתִי , בְּטַח לֹא תִכְשֶׁר ,
 בְּמַרוֹצֵת-דְּבָרֶיךָ , אֲגַלֶּה לְךָ אֲזֻנִּים ,
 כִּי יָבוֹא אָבִי הִנֵּה יוֹם יוֹם נִחְפָּה
 לְפָלֵא מִהָר וּמִתֵּן לְרַגְלִי חֲתוּנָתִי
 עִם בֵּת צִלְפָּחַד הַנְּמוּאֵלִי אִישׁ פְּדָבָה ,
 עַל אֲדוֹת כָּל יֵאֱהָ אוֹסִיפֶךָ דַּעָה ,
 לָכֵה וְהִלְבֵּשׁ מַחְלָצוֹת כְּדָרוֹשׁ לְשָׁעָה (יוצאים)

חזיון ג

חדר בבית פרץ נכנסים חגלה והדר

הדר בַּאֲמוֹנָה, בְּנַפְשִׁי הַדָּבָר לֹא אוֹכֵל.

חגלה אם פַּעַם אוֹסִיפָה, עוֹד יִרְבַּ לְעָגוֹ,
הִלְהֵמִית אוֹתִי בְרָעַב מְשַׁכְּנִי,
הֲלֹא טוֹב לְעֵנִיִּים מִבְּקָשֵׁי-לֶחֶם מִמְּנִי,
בְּבֵית אָבִי אֵין מֵהֶם לֹא יִמָּצֵא שֶׁבֶר
אוּ בְּאַחַד הַבָּתִּים חֲנִינָה יִמָּצֵאוּ.
וְאֲנִי הִיא! אֲשֶׁר בִּיקֵשׁ מְאוֹם לֹא נִסִּיתִי
וְדָבַר מֵעוֹדִי לְזֶה לֹא הִמְרִיצֵנִי
שִׂאת חֲרַפַּת-דָּרְעַב בְּאַתְנִי הַפַּעַם
וְתַמְהֵן-לֵבֵב מְנַדְדֵי-שִׁנָּה,
בְּקַלְלָתִי תִלֵּן עֵינַי, וַיְבַרְנִי חֲרָפוֹת,
וְאֲשֶׁר עוֹד יִסְפָּה חֲמָה עַל אִפִּי
בְּמַעֲטָה אֲהַבָּה עֲזָה כָּל-זֶה כִּי יַעֲטָה,
לֵאמֹר: אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי, לְפִי אֶכֶל
בְּחֵלִי אֲאָנֵשׁ, אוּ הַמּוֹתָה קְרוֹבָה,
אֲנִי לְכֹה-נָא, מֵעַט אֶכֶל לִי הַבִּיאָה,
יְהִי-מֵה-יְהִי, אֶךְ טוֹב וְרֵאוּי לְמֵאֲכֹל.

הדרד הַיִּטְעַם קָךְ . בְּפִדְגָל-עֵגֶל ?

חגלה אָנָּא הַנְּיִשָּׁה וְאִכְלָה לְכַעֲדָנִים .

הדרד לֹא , פֶּן תֵּאכְלִי וְתִרְבֶּה עָלַיִךְ הַמָּרָה ,
הַיִּטְעַם קָךְ קָרְבִּים מִזִּים מִמַּחַיִּים ?

חגלה אָנָּא הַנְּיִשָּׁה , תֵּאֲוָה הוּא לְעֵינַיִם .

הדרד אָפוּנָה מְאֹד פֶּן תִּתְרַנֵּשׁ מִרְרָתְךָ ,
אוּלַּי יִטְעַם קָךְ בְּשַׁר-כֶּבֶשׂ עַל חֲרָדֶךָ ?

חגלה טוֹב הַנְּיִשָּׁה , חֲסִדְךָ נָא יִגְדֹל .

הדרד אָבֵל הַחֲרָדֶל מוֹסִיף חוּם וְהַבֵּל .

חגלה אִם כֵּן , תֵּן לִי הַבָּשָׂר וְהַנֶּחֱלֵךְ לְךָ הַחֲרָדֶל .

הדרד זֹאת לֹא אוֹכֵל , אִם אֵין נִפְשֶׁךָ לַחֲרָדֶל
גַּם מִהַבָּשָׂר לֹא יָבֹא אֶל פִּיִּךָ .

חגלה בְּיַחַד אוּ בַּק אֶחָד , אוּ מָה רְצוֹנְךָ תִּנָּה .

הדר אם כן בלי בשר החרדל אפנה.

חגלה סור-לך מעדי עבד מביש בליעל (מכה אותו)
 מקראי-מטעמים רק תלעיטני,
 ארוזים אתם, אתה וכל פנותך
 תרבות אנשים מרצחים, השמחים לפידי,
 השע מפני! השמעת?

(נכנס פרץ עם גוני, פרץ נושא קערה)

פרץ מה שלומך סגלתי, מה-זה את נונה?

גוני מה-דך גברתי?

חגלה קר לי כפי עוד לא אוכל.

פרץ האירי פניך, ברצון עלי הביטי,
 ראי-נא אהובת-נפשי, לי יד חרוצים
 פידי מעדנים אלה לך הכינתי
 (שם הקערה על השלחן)

למזבתי זאת, אהובה, תודתך ראויה,
 אף אין הנה, אף אין סלה בלשונך?
 פי לזרא לך האכל, ראה אנכי.

וּבְדִירֵי־רִיק פַּמָּה בְּעִבּוּרְךָ טָרַחְתִּי?
 יוֹסֵר אֶת הַקְּעָרָה!

חנלה בִּי־נָא הִנַּח אוֹתָהּ.

פּרץ גַּם לְמִזְבֵּחַ קִלְחָה שְׁלֹם תּוֹרָה יוֹבֵא,
 גִּשְׁיִי תִשְׁקָמֵי טָרָם לְאַבְרָם תִּגְעֵי.

חנלה אַהֲוֹרָה, אֲדוֹנֵי.

גוּנֵי חֲרָפָה! לָךְ נָאוּה תִהְלָה,
 וְאֵת חֲגִלָּה בֵּאֵי, בְּחִבְרָתְךָ אֶתְעַנֶּנּוּ.

פּרץ (לֹאט) אֶכּוֹל גּוּנֵי אֵל תּוֹתֵר, אִם נִפְשֵׁי לָךְ יִקְרָה.

(אל חנלה) יַעֲרַב יְבָסִים לָךְ אֶת לִבְךָ סְעָרֵי,
 לֹאט לָךְ אֶכּוֹל, חֲנַתִּי, מִתֶּק לִבִּי,
 הִי נְכוֹנָה, בֵּיתָה אָבִיךָ נִשׁוּבָה,
 שֵׁם תִּעֲלֹזִי בְּעַד־יְעָרִים נֶעֱלָסָה,
 בְּבִגְדֵי מְכֻלּוֹל, תִּבְקֶת שְׁנֵי עִם עֲדָנִים,
 צְמִידִים, רְדִידִים, שְׁבִיסִים וְכֹל זָנִים,
 לְחָשִׁים, מְגִיפּוֹת, וּמִחֲלָצוֹת חֲלִיפּוֹת.

פְּנִינִים, הַבְּנִים, וְהַבָּלִים מֵאֲלִיפוֹת,
הִסְעֵדְתָּ אֶת לִבִּי? עָלֶיךָ מְחַכָּה הַחֵיט
יִכְסֶּיךָ יֵשׁ וְרַקְמָה וְכָל צְבָעֵנִי עֵיט.

(נכנס הטיט)

גִּישָׁה הֵנָּה הִרְאִינוּ אֶת קְשׁוּטֶיךָ,
פָּרֵשׁ הַשְּׂמָלָה.

(נכנס רכל)

מָה אִתְּךָ חֲדָשׁוֹת?

הַרְכַּל הֵנָּה הַצְּנִפָה אֲשֶׁר צִוָּה אֲדוֹנָי.

פְּרִיץ לְצוּר עַל פִּי צְלוּחִית אוֹ כַּסּוּי דְקַדְרָה?
קְעָרָה שֶׁר־מְשִׁי, לֹא תֹאֵר לֹא הָדָר,
אֵךְ זֶה רֵאשׁ-לְפָת, קְלֶפֶת-אֲגוּזֵי-פָרֶךְ,
צְעָצוּעַ, מְפַלְצֵת אוֹ כֶּפֶה לְתִינְקָת,
קַח לְךָ אִם גְּדוֹלָה מִזֶּה תַעֲשֶׂה, הִבֵּא •

חַגְלָה אֵךְ דְחָנָם אֲדוֹנָי אַחֲרֵי מוֹמִים תִּבְקַר
צְנִיפוֹת קְטַנּוֹת כְּאֵלֶּה לְרוּחַ הַמְּדָה,
כִּן תִּלְבַּשְׁנָה הַנְּבִירוֹת הַכְּבוֹדוֹת •

פּרִיץ אִם תְּהִי כְבוֹדָהּ יְהִי לָךְ כֵּן .

גוּנִי (בלאט) הַיּוֹם הַהוּא יִרְחַק־חַק .

חַגְלָה אֲדוֹנִי , חַוֶּה דְּעֵי גַם לִי יֵשׁ צְדָקָה ,
 לֹא יִלְדָה אָנֹכִי פְרוּחֵי אֲדַבְרָה ,
 טוֹבִים מִמֶּךָ לְדַבְרֵי יַחֲלוּ ,
 אִם אַתָּה לֹא תוּכַלִּים אֲטוֹם אֲזַנְיָה ,
 בְּמַרְרוּחֵי אֲשִׁיחָה עֲצוֹר עוֹד לֹא אוֹכַל ,
 אִם הִתְאַפְּקֵתִי וְנִשְׁבַּר לְבִי בְקַרְבִּי ,
 לֵבֵן יְהִי־מָה רֶסֶן מִפִּי אֲשַׁלְחָה .

פּרִיץ צְדָקָתְךָ , לֹא דְמוּת לֹא צוֹרֶת־צִנְפָה לְזוֹאת ,
 אֶךְ קְרוֹם־עֵנָה , סְמֵרְטוֹט , כֶּסֶף שֶׁל מְשִׁי ,
 בְּעֵינַי יִקְרָתְךָ , כִּי אוֹתָהּ מְאַסֶּתְךָ גַם אַתָּה .

חַגְלָה אַחַת לִי , יִקְרָה לָךְ אוֹ מְאוּסָה אָנִי ,
 צִנְפָה זֹאת חֲפְצֵי בָּהּ אוֹ לֹא כָל מְאוּסָה ,
 (יוצא הרכל)

פּרִיץ טוֹב , חֵט , הִבָּה לְבוֹשֶׁה וְאַרְאֶהוּ ,
 אֵי שָׁמַיִם ! מִה־זֶה , מְסוּהָ לְהִתְחַפֵּשׂ :
 לְבִתֵּי־הַיָּדִים דְּמוּת־קְנִי־רְבָה ,

כִּלּוֹ מִפְּצַל מְעַשֶׂה-עֲגַת-תְּפוּחִים,
 חֲתָףָהּ עַל-גְּבִי-חֲתָףָהּ, שְׁרוּעַ סְרוּחַ,
 כְּמַחְבֵּת-הַמְּנַמֵּר בְּבֵתֵי-הַנְּלָבִים,
 בְּיָשָׁם עֲזָאוֹז מַה שְׁמוֹ תִּכְנֶהוּ?

גוּנִי (הַצְדָּה) אֶרְאֶה בְּעֵלִיד, כִּי כְּמִשְׁפַּט הַשְּׂבָכָה
 לְהַשִּׁיג הָאֵדָר תִּקְוֹתָהּ נִדְחָה.

הַחִיט בְּטוֹב טַעַם עֲשׂוֹת שְׁלֵמָה אֶדוֹנִי, צוֹנִי
 לְרוּחַ הַעֵת וּמִדָּה הָאֲחֵרָנָה.

פְּרִץ מִן-קִשׁוּט, צוֹיִתִּי, אַךְ לֹא פָּנִים בְּלִקְלִי
 לְרוּחַ הַמִּדָּה, אִם זְכָרוֹנְךָ לֹא פָּגַע,
 דְּקִיָּה שׁוֹקֵים עַל אֲבָנִים וּבִרְקָנִים,
 עַר וְעוֹנָה לֹא יִהְיֶה לְךָ פֹּה בְּבֵיתִי,
 אִין חֶפְצִי בְּזֶה, מֵהָר שָׂא רְגָלִים.

חַגְלָה לְבוּשׁ נְחָמָד כְּמוֹ זֶה לֹא פִלְרָתִי,
 אִין כְּמוֹהוּ יַעֲטֹף-שִׁית, יִשְׁוֶה הָדָר,
 אִין-זֹאת כִּי לְסִמְלֵ-שְׁעֵשׂוּעִים תְּשִׁימֵנִי.

פְּרִץ בֵּן דְּבִרְתִּי, לְסִמְלֵ-שְׁעֵשׂוּעַ שִׁימָךְ יְדִמָּה.

החַיט עֲשׂוֹתָהּ סִמּוֹל-שְׁעֵשׂוּעַ , תֹּאמֶר , אֲדוֹנִי
יִדְמָה .

פֶּרֶץ הוּי זֶד יְהִיר , פְּתִיל , פִּי-מַחַט מְשַׁקֵּר !
הוּי אַתָּה ! פְּרַעַשׁ , בִּיצַת-כִּנָּה , צְלָצֵל !
בְּבֵיתִי יִבְחָשׁ לִי הַפְּקַעַת הַלְּוָה !
שְׁעָה מִפְּנֵי , בַּעַל טַלְחָה , מָדָה וַיִּתְּנֵהוּ
אוֹ בְּאַמַּת-יָדְךָ אֶת גִּנְךָ אֲמוֹרֵד ,
וַחֲדַלְתָּ מִצְפָּצֵף , עוֹד בְּךָ נִפְשָׁךְ ,
שָׁמַע לִי וְהִכְבַּת , אַתָּה מְעִילָה שְׁחַת .

החַיט שְׁנֵית אֲדוֹנִי , עַד פִּי מָדָה וְקָצַב
הַנְּתָן לִי , הַבְּגָד הַזֶּה עָשׂוּי ,
הֲלֹא הוּא , הַדָּד , נָתַן צֹו אִיךָ גַּעֲשׂוֹתוֹ .

הַדָּד בַּק הַמַּטְוֶה לֹא כָּל צֹו , לוֹ נְתַתִּי ,

החַיט אִיךָ תַּעַשׂ הַשְּׁלֵמָה רְצִיתָ אֲדוֹנִי ?

הַדָּד יִדְוַע , אֲדוֹנִי , עַל מַחַט וְחוּמִים ,

החַיט וְלֹא לַחֲתוֹךְ הַבְּגָד דְּרִשְׁתָּ אֲדוֹנִי ?

הַדַּד אֶת רַבִּים נֹכַחַת –

דְּחִיט בֵּן אֶת רַבִּים נֹכַחַתִּי .

הַדַּד וְאֵתִי לֹא תֹכַח , בְּפָנַי רַבִּים הֵעֲזַת פָּנֶיךָ ,
 בְּפָנַי אֶל תַּעֲזֵז פָּנִים , אֵינן חֶפְצִי לְשִׁוְכַחוּ
 עִמָּדִי וְשִׁיעִיזוּ בְּפָנַי , אֲמַנָּם , צוֹיִתִּי לְאֲדוֹנֶךָ
 שִׁיחַתְּכוּ בְּגֵד מֵהַמַּטְוֶה , אֵךְ לֹא צוֹיִתִּי
 לְשִׁיגְזוֹרוֹ לְגִזְרִים ,
 אִם בֵּן כֹּזֵב אַתָּה .

הַחִיט הִנֵּה רִשְׁמַת-הַתְּכַנִּית לְעֵדָה בִּינוֹתִינוּ .

פֶּרֶץ קָרָא-נָא אֹתָהּ .

הַדַּד הָרְשִׁימָה תִּשְׁקֹר בְּמִלּוֹא-צִוְאָרָה אִם תִּגִּיד
 כִּי בֵּן הַגִּדְתִּי .

הַחִיט (קוּרָא) רִאשִׁית , בְּגֵד מְרוֹחַ .

הַדַּד אֲדוֹנִי , אִם אָמַת הַדְּבָר שֶׁהִגִּדְתִּי בְּגֵד
 מְרוֹחַ , תִּפּוֹר אֹתִי בְּכַפְלֵי-הַבְּגָד וְהַכְּנִי
 מִכּוֹת-מֹות עִם תְּקוֹת-הַחֹט הַזֶּה ,

בְּגֵר, אֶמְרָתִי, סֵתֵם.

פֶּרֶץ עוֹד קָרָא לֵאמֹר.

הַחֵיט (קורא) עִם בֵּית-צֹוֹאֵר עֲגוּל וְקָצֵר.

הֲרַד מוֹדָה אֲנֹכִי בְּבֵית-צֹוֹאֵר.

הַחֵיט (קורא) בֵּית-יָד סְרוּחַ.

הֲרַד מוֹדָה אֲנֹכִי בְּתֵי-יָדִים.

הַחֵיט (קורא) בְּתֵי-הַיָּד הַטּוֹבִים בְּגִלּוּפִים.

פֶּרֶץ אֵינְן זֹאת הַמְכִּישָׁה.

הֲרַד טָעוֹת בְּהִרְשִׁימָה, אֲדוֹנִי, טָעוֹת בְּהִרְשִׁימָה,
אֲנֹכִי צוֹיִתִי לַחֲתוּךָ בְּתֵי-הַיָּד וּלְתַפְרֵם
אֲחֵרֵי-כֵן, כֹּל זֶה אוֹכִיחַ לְדַעַת עַל עֲצֻמָּה
וּבְשִׁרְךָ, בְּשִׁגְם קִטְנָה חֲמוּשָׁה כִּבְעֵ-נְחֻשֶׁת.

הַחֵיט כֹּל דְּבָרֵי אֵמֶת, בֹּא נִתְרָאָה פָּנִים וְתִדַּע
בִּי בֵן.

הַדָּד טוֹב, קָל מֵהָרָה אֶזְקֶק לָךְ, קַח אֶתְּהָ
פְּסֵת־הָרִשִׁימָה וְתֵן לִי אֶמְת־מִדָּתְךָ, בְּאֵלֶּה
נִגְנַחַת, אֵל תְּהִי לִי מִשֶּׁה חֶסֶד.

גוֹנִי ד' יִרְחַם! דְּמִיכֶם בְּכֶם מִכְּלֵי־מִשְׁחַת פְּאֵלֶּה.

פֶּרֶץ בְּקֶצֶרֶה אֲדוֹנִי, הַבְּגָד הַזֶּה לֹא לְמַעַנִי הוּא.

הַדָּד בֵּן דְּבִרְתָּ אֲדוֹנִי, לְמַעַן הַגְּבִירָה הוּא.

פֶּרֶץ (בלאט) הַגִּיד גוֹנִי לְהַחֲיֵט, שְׁשִׁכְרוּ לֹא יִקְפָּח,

(להחייט) טוֹל לָךְ הַבְּגָד, פִּנֵּה, אֵינְ אִמֶּר עוֹד!

גוֹנִי חֲיֵט, מִתָּר בְּעַד בְּגָדְךָ תָּכּוּא עַל שְׂכָרְךָ,
דְּבָרֶיךָ הַקָּשִׁים, אֵל תַּחֲשֵׁב לּוֹ לַחֲטָאָה,
פִּנֵּה לָךְ, וְאֶת אֲדוֹנֶךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם
(יוצא החייט)

פֶּרֶץ טוֹב חָגַתִּי אֵל בֵּית אָבִיךָ נִלְכָּה,
בְּבִגְדֵי־חוֹל אֵלֶּה, לֹא סָרַק לֹא פָּרַס,
בְּכִיסֵּנוּ גִּאּוּהָ וּמְכַסְּנוּ עֵנִי,
אֶךְ בְּהַלְךְ־נַפְשׁ וְרוּחַ עֵשֶׂר יְלִינוּ,

פִּשְׁמֹשׁ תִּזְהֵר מִבֵּין חֲשֵׁפֶת-עֵבִים
 גַּם מִבַּעַד לְבִגְדֵי-עֲנִי כְּבוֹד יֵצִיץ,
 הַיֵּשׁ יִתְרַן לְעֵיט עַל עוֹף הַזֹּמִיר
 בִּיפִי אֲבֵרְתִיו הַנְּחַפּוֹת בְּחֲרוּץ?
 אִם יִיקַר עֶרְךָ הַצֶּפֶעַן מִן הַצְּלַפַּת
 יַעַן צְבָעֵי-עוֹרוֹ עֵינַיִם יִרְהִיבוּ?
 לֹא, לֹא יִפְתִּי, מִעֶרְכְּךָ בַּל יִגְרַע
 אִם גַּם לֹא חֶמֶד, לֹא עוֹ וְהַדָּר לְבוֹשֶׁךָ,
 אִם לְכֻלְמָה הַחֲשֵׁבִי, עָלִי חֲרַפְתֶּךָ,
 עַד בֵּן תַּעֲלוֹזִי, חֵישׁ מֵהָר נִלְכָּה
 בֵּית אָבִיךָ, שָׁם נִתְעַלְסָה חַג נְאֻסָּרָה.

(לעבד) קֹה, קָרָא לְעֵבְדֵינוּ בַּל נִתְבַּשְׂשָׁה,
 הָבִיא הַפּוֹסִים אֶל קִצָּה מִשְׁעַל הָאָרוֹךְ
 עַד שָׁם בְּרָגַל נִעְבְּרָה, אַחַר בְּרָכְבּ,
 הֵן עָתָה בַּיּוֹם מִעֲלוֹת שְׁבַע, וּבְנִקַּל
 לָעַת אַרוֹחַת-הַצְּהָרִים שָׁמָּה נִגִּיעַ.

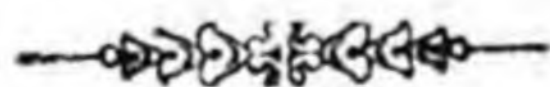
חגלה עוד מֵעַט שְׁתִּי שָׁעוֹת יִכָּה הַפְּעָמָן
 אָהִין הַעִירָךְ אֵלּוּפִי, עָדִי שָׁמָּה
 נְבוֹאָה, עַת אַרוֹחַת-הָעֶרֶב יִגִּיעַ.

פֶּרֶץ שְׁבַע יִכָּה, מָרָם נִעְלָה הַרְכִּישׁ

רָאִי עֲשֵׂה כָּל אִשָּׁר אֲדַבֵּר אִו הַתְּרֵאִי
עֲשֵׂהוּ.

עוֹדֶךָ בְּמַרְיָכִי! אֲדוֹנִי, פָּעַת הַנִּיחוּהָ.
הַיּוֹם אֶבְחַר שֶׁבֶת, אִו אִו אֵלֶכָה
אִם תְּהִי הַשְּׂעָה פֶּאֶסֶר פִּי יִקְבְּנָה.

גוֹנִי רֵאָה, הָאִם גַּם לַחֲרָם יֵאמָר דָּם, וַיְדָם!
(יוצאים)

חזיון ד

לפני בית צלפחד. נבנסים געל והמורה מתחפש בבגדי ברזלי

גער הנה בית-צלפחד. האקרא אדוני?

המורה בן, היתה אחרת? אם לא שגית
האדון צלפחד עוד זכר זכרני.
זה פעשרים שנה מאז, בעיר גנובה
עת היינו יחד בשבת-תחמני. —

געל בכריהרקה דע החוק עצמה
בכבוד ועז פראוי ונאות לאב.

המורה יהיה בטוח, (נכנס ציבא)

אבל אדוני הנה הנער בא,
מי יתן לו היה תלמיד עם מבין.

געל אין לרא ממונו, ואתה ציבא
מלא תפקידך באשר הזריתך,
פרזלי האמתי הוא בנפשך תארהו.

ציבא בטח בי אל תירא, אל תפחד ממני.

נער העשית מלאכותך אך צלפחד ?

ציבא היות אביך בעציון, לו הגדתי,
כי יבוא היום פדבה עליי תחכה.

געל נער טוב אתה, האלק לישכר,
הנה צלפחד, העמד פניך אדוני.

נכנס צלפחד וחפר

אדוני צלפחד, בחדרה נקדם פניך.

אל המורה הנה האדון אשר קה הגדתי,
עתה אבי מיטיבי פניה אלי וחנוני

תָּנָה לִי אֶת צְדָה בְּאַחֲזֵת-יְרוּשָׁתִי .

המורה

הָרַף בְּנִי !

אוֹלָא שְׁקִידְנָא הֶרְמָנָא מְאֹדוֹנִי .
 פִּה פְּדָפָה אֶסוּף מִשְׁאֵ-כֶסְפִי בְּבֵאִי .
 דְּבַר-עֲנִין נִכְבֵּד רָצָה לְפָנַי בְּנִי חֶפֶר
 פְּרִשְׁת־הָאֲהָבָה בֵּינוּ וּבֵין בְּתִיקָה .
 מְשִׁמְעִי שִׁמְעֵה שְׂמִיךְ הַטּוֹב מִשְׁמָן
 וּמִדַּעְתִּי עֲצַמַת תְּשׁוּקָתוֹ לְבִתְךָ .
 וְתִשׁוּקָתָה אֵלָיו לֹא נִעְרַם מִמְּנִי .
 מִבְּלִי הָיֹת לְעִשְׁטָנוֹ . מְאֹד לִי יִנְעַם
 בְּצִל אָב טוֹב וְנֶאֱמָן כְּמוֹךְ אוֹתוֹ לְחַתָּן .
 אִם גַּם בְּעֵינֶיךָ טוֹב , לֹא נוֹפֵל מִמְּנִי ,
 עַל פִּי אַפְנִים לְאִשֶׁר וּלְקַיִם
 נִכּוֹן תִּמְצָאֵנִי , בְּלֵב אֶחָד כְּמוֹ בֵן
 כָּכָה אוֹתָהּ הֶעִידְנָה ;
 הֵן לֹא בְּלֵב וּלֵב אֶתְךָ אֲדַבְּרָה
 אֲדוֹנִי צְלַפְחָד רַב טוֹב עָלֶיךָ מִעֲבִירִים
 שְׁמַעְתִּי —

צלפחד

סֵלַח נָא אִם בְּדַבְּרֶיךָ אֶתְפָּרֵץ ,
 מִה נְעִים קֶצֶר נִיבְךָ בְּרוּר יִמְלֵל .

אֲמַנְס־כֵּן בְּנֶךָ חֹפֵר זֶה
 אֲהַב אֶת בֵּיתִי, וְהִיא אֲהַבַת אוֹתוֹ
 אוֹ שְׁנֵיהֶם רָנְשׁ נַפְשָׁם עֲמוֹק יַחְבִּיאוּ
 לְכֵן, אִם אַךְ כִּזֶּה אָמַר תִּבְיַע,
 כִּי כָאֵב אֶתוֹ תִּתְהַלֵּךְ וְתִרְצֶהוּ,
 וְדִי-מִדֵּר וּמִתֵּן לְבֵיתִי תִפְזֹר,
 הַבְּרִית כְּרוּתָהּ וְהַכֵּל שָׁרִיר,
 בֵּיתִי לְבִנְךָ תִּהְיֶה בְּכָל-חֶפֶץ נַפְשִׁי.

גַּעַל רַב-תּוֹדָה לָךְ אֲדוֹנָי, אֵיפֹה נֶאֱרַם
 וַיִּפְתַּב סֵפֶר הַתְּנָאִים וְהָעֲרָבָה
 מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים, מִי מִמֶּךָ יוֹתֵר יוֹדֵעַ?

צַלְפַּחַד לֹא בְּבֵיתִי, חֹפֵר, כִּי יִדְעַתְּ
 אֲזֻנִים לְכַפִּיפּוֹת וְלַעֲבָדִים אֹתִי,
 גַּם עוֹר נֶגְמַר הַזֶּקֶן פֶּאֶרְכֶּסֶת
 אֲזֵן יֵשׁוּם, וּמִמַּעֲשֵׂי נוֹ יִפְרִיעוּנוּ.

גַּעַל אִם כֵּן בְּמַעוֹנָי, אִם בְּעֵינֶיךָ טוֹב,
 שָׁם יִשְׁכֵּן אָבִי, וְשָׁמָּה חֲלִילָהּ
 נִכְבְּהָ דְבָרֵנוּ, כָּל-יֹזֵר לֹא יִתְעַרֵּב,
 שְׁלַח מִשְׁרֵתְךָ זֶה אֶת בֵּיתְךָ לְהַבִּיאַ.

וְנַעֲרֵי אֶרֶץ הַלְבָנוֹת מֵהָרַם אֶשְׁלַחָהּ ,
 אֲךָ זֶה רָעָה חוֹלָה שְׁלֹפִי מִעוֹט הַהַכְנָה
 מִהֵיֹוֹת דֵּי לְאִישׁ תִּמְעַט הַמָּנָה .

צִלְפַּחַד טוֹב וַיִּפֶּה , צִיבָא מְהֵרָה הַבַּיְתָה
 וְצִוָּה אֶת צָלָה הַיּוֹתָה עֲתִידָה כְּרַנֵּעַ
 וַיֵּשׁ אֶת נַפְשָׁהּ , סֵפֶר קָה כָּל הַקּוֹרוֹת ,
 אִיךְ אָבִי חִפְּרָה בָּא פִּדְבָה
 וַאִיךְ הָיִית אִשָּׁה לְחִפְּרָה עֲמֹדָה .

צִיבָא אַחֲרָה לְאֵלִים שְׁתַּרְצָה בְּכָל לִבִּי .

גַּעַל בְּאֵלִים אֶרֶץ תְּתַהוֹלֵל , רוּחַ מְהֵרָה .
 (יוצא ציבא)

אֲדוּנִי צִלְפַּחַד הַאֲרָאָה לְפָנֶיךָ הַדְּרָךְ ?
 בְּרוּךְ בּוֹאֵךְ , אֲךָ אֶשְׁפָּר אֶחָד בְּאֲרוּחָתִי ,
 כּוֹא אֲדוּנִי אִם מְעַט וְאוֹסִיפָה בְּפֹהֵה .

צִלְפַּחַד לֵךְ לְפָנַי וְאֵלֶיךָ לְרִגְנֶיךָ .

(יוצאים געל המורה וצלפחד)

צִיבָא חֶפְרוֹן !

חפר כִּה תֹאמַר צִיבָא ?

צִיבָא הֲרֵאִית אֶת אֲדוֹנִי קוֹרֵץ עֵין מוֹלֵל בְּיַדִּיו
אֵלָיָה ?

חפר וּמַה בְּכַךְ ?

צִיבָא אֵין דְּבַר, אֹתִי עֹזֵב פּוֹה לְהַצִּיעַ לְפָנָיָה
אֵל מַה יְרֻמּוֹן רְמִיזוֹתָיו וְקִרְיַצְתָּיו .

חפר שְׂאֵלְתִי, פָּרֵשׁ פֶּשְׁמָלָה הַדְּבָרִים .

צִיבָא זֶה הַדְּבַר, צִלְפָּחַד בְּטוּחַ, מְסַפֵּר עִם זְמַן
רַמְאֵי אָב לְבֵן רַמְאֵי כְּמָהוּ .

חפר וּבְכֵן ?

צִיבָא בְּתוֹ תוֹבֵל עַל־יְדָךְ אֵל אַרוּחַת־הָעָרֵב ,

חפר וְאַחֲרֵי־כֵן ?

צִיבָא כִּהֵן בֵּית־אֵל נָכוֹן לְפִקּוּדְתָךְ בְּכָל עֵת
וְעוֹנָה .

חפר היוצא מזה ?

ציבא דבר לא אוכל, מלבד, שהמה נשאים
ונתנים דבר שטר-ערבון מזיק, ואתה עשה
בה חזקה כדין חזקת-קרקעות, אל ההיכל
תקח את הכהן, הסופר ואיזה עדים
בשרים,

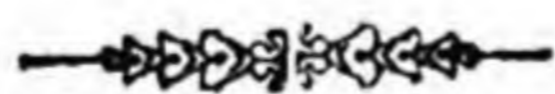
אם לא לזאת קנית אין עוד בפי מלה,
רק, שלום עד העולם, אמור לצדה.

חפר שמע-נא ציבא !

ציבא לא אוכל התמהמה, ידעתי באשה אחת
שנשאת לאיש בהלכה אחר הצהרים
לקטוף מדוח להרעים לשפנים, כזה עשה
גם אתה אדוני, אדוני צוני ללכת בית-
האלי לצות הכהן שיהיה כוכן ומזמן לבא
לקראתך כי תבא גם כל החבורה (יוצא)

חפר לי היכלת, גם חפצי איתן אם תאות.
תאות, למה זה רוח כפק תפעמני,
ויהי-מה ארוצה אשים נפשי בבפי.

אוי לי אם בְּמַרְנֶפֶשׁ אָשׁוּב בְּגִפִּי!

חזיון ה.

בדרך המדך

(פרץ, חגלה, גוני, ומשרתים)

פרץ האח! מה נְהַדָּר בְּזֹהַר קִרְנָיו הַסֵּהַר!

חגלה אָמֹר הַשֶּׁמֶשׁ, הַמְצַהֲרִים יָקוּם יָרַח?

פרץ אחת אָמַרְתִּי, זֶה הַיָּרַח יָקָר הַזֶּה.

חגלה הֲלֹא זֶה הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל, מְלַכְת־הַיּוֹם.

פרץ נִשְׁבַּע אָנֹכִי בְּנַפְשִׁי תוֹלְעָה וְרָמָה

בְּאֹתֵי יְהוָה, יָרַח, כְּסִיל אֹרֶב בִּימָה,

אֹרֶב כַּף בְּגָדִי לֹא תִדְרֹךְ עַל סֶף בֵּית־

אָבִיךָ.

מִהַר הַתָּר הַרְכָּב, פִּתַח הַסּוּסִים,

עַד מָתִי כָּל הַיּוֹם אֶהְיֶה מִנְאָץ!

נוני הלא תעני הן, לְכֹל אֲשֶׁר יֹאמַר בֵּן.
או נְצַח מִזֶּה לֹא תַעֲבֹרִי.

חגלה בי ארזני, אַחֲרֵי עַד כֹּה לָבֵת הִרְחַקְנִי
נֶאֱחָזוּ דְרָבְנֵי הַקְּאָה, יְהִי זֶה יְרֵחַ
או שֶׁמֶשׁ או כָּל כִּי הוּא תֹאמַר
או לוֹ גַם גִּרְדֵּנְג קְרוּא אוֹתוֹ תְּחַפֵּץ
מִן־הוּא, חֵי נַפְשִׁי, נִים בְּעֵינֵי יְהִי.

פרץ אני אומר, אֵין זֶה כִּי אִם הַיְרֵחַ.

חגלה ידעתי, אֵין זֶה כִּי אִם הַיְרֵחַ.

פרץ שֶׁקֶר תְּדַבְּרִי, הֲלֹא זֹאת שֶׁמֶשׁ בְּרָכָה.

חגלה בְּרוּכִים אֱלֹהִים, הֵן זֹאת שֶׁמֶשׁ בְּרָכָה,
אֶף הַיּוֹת שֶׁמֶשׁ תְּחַדְּלֵ, אִם תֹּאמַר לֹא
הִיא,

חֲלִיפֹת לַיְרֵחַ, כְּרוּחָךְ יִשְׁנָה,
וְכֹל אֲשֶׁר תִּקְרָא לוֹ זֶה שְׁמוֹ, כֵּן יִקּוּם
יִבֵן יִהְיֶה לְעוֹלָם בְּעֵינֵי חֲנֻכָּה.

נוני צֵלַח פָּרֵץ וּדְרָב, הַחֲלָקָה לְקוּחָה.

פרץ בין ירוץ הפהור דרכו מישרים
לא יט הצדה, לא יעבט ארחו,
חכה! עבר-ארח הולך לקראתנו.

(נכנס בחלי)

(אל ברזלי) צפר-טבא, עדינה! אן פניך מועדות?
חגא יפתי, קשט דבר-אמת הנדי,
הכמוה ראייה נערה רעננה?
איך לבן ואדם על לחייה יאבקו!
ככבי שחקים ביעת-זהרם הידמו
לעינים אקה, שמי פניה תפארנה?
עוד פעם צפרא טבא עלמה חסודה,
חגא יפתי בגלל יפיה חכונה.

גוני למשנע יעשו האיט בתת אותו לבתולה.

חגלה עלמה פרחת רכה וענונה
מאין תבואי, או מגורך איהו?
אשרי מחצבת צור מפנו חצבת
עוד יותר הוא מאשר אשר כוכב-מזל
לשכבת חיקו אותך לו הזכיה!

פרץ מה־לך חגא הבֿשגֿעון הכֿית ?
 אישֿ זקן היא , קמוט , נוכל ובֿלה ,
 איך לבת־וּלה צֿעִירָה אוֹתוֹ גַתָּת ?

חגלה סלח־נא אב ישיש , עיני השלונני ,
 מברק־השמש בסנורים הכו ,
 אף ירוק ורטוב על סביבי אביטה ,
 עתה אראה , אב נכבד הנך
 כפר־נא אדוני את שכבות משונתי .

פרץ עשה זאת אפוא ישיש נכבד , הנירה
 לאן הרגלים ? אם אתנו תלך
 לארח אתך לחברה מאד לנו ינעם .

ברזי אדון נעלה , ואת גברת עליזה
 פגישתכם זרה בתמהון הבני ,
 שמי ברזלי , פזה עיר מכורתי ,
 ללכת פדבה נוסע אנכי לראות שמה
 בני בר־בטני , זה כבר אותו לא ראיתי .

פרץ מה שמו ?

ברזלי חפר שמו אדון יקר .

פרץ ברוכה פגישתנו, ויותר גלל בנה, לא לבד מרב ימיה, גם במשפט אבי וראשי הן אוכל אקראך אחות-רעיתי הכבודה הזאת לבנה היא ארוסה, בעיניך בל יפלא גם בל ירע ללבך, שמה לתפארה, נדוניתה מרבה, מולדתיה תהלה, גם בתכונות נפשה פנימה וחוצה היות אשה לה נאה לאציל ושוע, הבה אחבקך אבי ברזלי ונמהר לכת לראות את בנה, ראה פניך ישבע די-שמחות גם הוא .

ברזלי הבנים אתם או זו רענכם אתי כדרך הלכי נתיבות עליזי נפש בבן-לוייתם ישחקו יתקדסו ?

גוני פנים הדברים, אמונה אמן אבטיחה .

פרץ לכה אתנו ותראה צדיקים אנחנו.

הַתְּלִינוּ בְּהַחֵל שֶׁפֶק בְּךָ הַמְּבִיעוּ ,

(יוצאים כלם לבר גוני)

גוני טוב , פְּרִיץ , הַדְּבָר בְּדָבִי אֲשִׁמְרָה ,
 סְנֵלָה לְאַלְמָנְתִּי ! אִם תְּהִיָּה לִי בַת־קָרִי ,
 אֶף אֲנִי אֵלֶיךָ אֶתָּה בְּחַמַּת־קָרִי ! (יוצא)

מחזה חמישי

חזיון ב

פדבה לפני בית חפר, גמר במלבשיו, אחריו ציבא, חפר וצלה.

ציבא אדוני, הבין מחכה עליך, חושה מתון.

חפר פחין מקשת, אם ידאגו עליך בבית פעזב
ארתנו.

ציבא ראשנה אראך בקורת ההיכל
אז אעלה בקורה אל בית אדוני.

(יוצאים חפר, צלה וציבא)

גמר אתמהה! חפרון זה כבר הלך ועודנו
לא ישוב.

(נכנסים פרץ, חגלה, ברזלי, הדר ומרעים)

פרץ הנה פתח בית חפר, אדוני,
בית אבי הרחק מזה אל פנת השוק

שָׁמָּה דַרְפֵי וְאוֹתָהּ אֶדוֹנֵי פֹה אֶעֱזֹב .

ברזלי לא תְּמַיֵּשׂ מִזֶּה עַד תִּשְׁתַּח אֶתִּי אִשִּׁישָׁה
אֶת אֲרָחִי לְכַבֵּד מִצִּוְתִי פֹה לֹא תוֹפֵר
מִכָּל מַעֲדָנִים דָּבָר לֹא יַעֲדֵר .

הַדָּד רַבָּה הַטְרָדָה בְּבֵית דְּפוֹק בְּחֻזְקָה .

(המורה נשקף בעד החלון)

המורה מי זה הדפּק לְשֹׁבֵר הַדְּלֵת ?

ברזלי הָאָדוֹן חָפֵר בְּבֵיתוֹ , אֶדוֹנֵי ?

המורה בְּבֵיתוֹ הִנְהוּ , לְרִבֵּר בּוֹ אֵינְהוּ .

ברזלי וְאִם אִישׁ יָבִיא לוֹ אֶלֶף כֶּסֶף אִו אֶלְפִים
לְרֵאוֹת כְּטוֹבָה יוֹם אִו יוֹמִים ?

המורה הָאֶלֶף לָהּ , כֶּסֶף לֹא יַחֲשֵׁב כָּל עוֹד בִּי
נִשְׁמָתִי .

פּרִץ הוּא הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי , כִּי אֶהְיֶה בְּנֶה

בְּפִדְבָּהּ, הַשְׁמִיעָת אֲדוֹנִי ? לְבָלִי הָאֲרִיךְ.
בְּדַבְרִים, אֲבַקֶּשֶׁךָ, הַגִּיד לְהָאֲדוֹן חֲפָר כִּי
אָבִיו בָּא מִפְּזָה וְעוֹמֵד פֹּה עַל הַפֶּתַח
לְדַבֵּר אִתּוֹ.

המורה שָׁקַר בְּפִיךָ, אָבִיו כָּבַר בָּא מִפְּזָה וְנִשְׁקַף
פֹּה בְּעַד הָאִשְׁנָב.

ברזלי הַאֲתָה אָבִיהוּ ?

המורה כִּן אֲדוֹנִי, כִּן הַנִּגְדָה אִמּוֹ, אִם אֵתָן אִמּוֹן
לְדַבְרֶיךָ.

פרץ (אל ברזלי) מַה־זֹּאת אִישׁ נִכְבָּד ? הַתַּעֲשֶׂה
נִבְלָה כֹּזֵאת לְהַתְחַפֵּשׂ בְּשֵׁם אַחֵר .

המורה תְּפֹשׂוּ אֶת הַבְּלִיעַל הַזֶּה, לְהַתְעוֹת וּקְרַמּוֹת
בְּשֵׁמִי יֹאמֵר בְּעִיד הַזֹּאת .

(ציבא שב)

ציבא רְאִיתִי אֶת שְׁנֵיהֶם יַחַד בְּהִיכָל, יָהֵל נֵר
הַהַצְלָחָה לְרַגְלָם, מִי הוּא־זֶה ? בְּרִזְלֵי אֲדוֹנִי

הזקן עִיף אֶבְרָה כְּלִיתְקוֹתָנוּ.

ברזלי יִבְרֹאוּ אֶת צִיבָא גֵישׁ הֵנָּה עוֹבֵד־פְּשָׁתָן.

ציבא הִבְרָרָה בְּיַדִּי אֲדוֹנִי.

ברזלי גֵישׁ הֵנָּה בְּלִיעַל הַשְּׂכֵחַת אֹתִי ?

ציבא הַשְּׂכֵחַתִּי אֹתָךְ לֹא אֲדוֹנִי אִיךְ אֲשַׁכְּחֶךָ
וּמַעוֹלָם לֹא יִדְעֶתִיךָ.

ברזלי רִשָׁע עָרִיץ! מַעוֹלָם לֹא יִדְעַת אֶת אָבִי
אֲדוֹנְךָ אֶת בְּרִזְלִי ?

ציבא מָה אֶת אֲדוֹנִי הַזֶּקֶן ? יִדְעֶתִי אֹתוֹ הֵנָּה
הוּא נִשְׁקָף בְּעַד הָאֶשְׁנָב .

ברזלי הַבְּאֵמַת בְּיָהּ הִיא ? (מִבַּה אֹתוֹ)

ציבא הוֹשִׁיעֵנִי הוֹשִׁיעֵנִי ! אִישׁ מִשְׁנַע בָּא לְקַחַת
נַפְשֵׁי זֹמָם .

הַמּוֹרָה הוֹשָׁה לְרוֹחַתּוֹ בְּנִי ! גַּם אֶתָּה צְלַפְחָד .
(יורד מֵהַעֲלִיָּה)

פְּרִץ בִּי חָנָא נַעֲמֹד פֹּה הַצְּדָה וְנִרְאָה

תּוֹצְאוֹת דְּבַר מִצּוֹתָם (סרִים הַצְדָּה)

(יורדים המורה, געל, צלפחד ומשרתים)

געל כּי אַתָּה אֲדוֹנִי כּי הִנִּיפֶת יָדְךָ עַל עַבְדִּי ?

ברזלי מִי אֲנִי אֲדוֹנִי ! מִי אַתָּה אֲדוֹנִי ? אַהֲהֵה.
אֱלֹהִים חַיִּים ! בְּלִיעַל נַחֲמַד לְבוֹשׁ הַדָּר.
אִפּוֹר־מִשִּׁי, מִכְּנָסֵי־אִטוּן־מְצָרִים, מְעִיר־
שָׁנִי וּמְגַבַּעַת חֲדוּדָה ! אוֹיָה לִּי ! אַבְדָּתִי
אַבְדָּתִי ! בְּעוֹד שְׁבַבְתִּי אֲנִי מִבְּקִשׁ
חֲשֻׁבְנוֹת רַבִּים, בְּנִי וְעַבְדִּי מִפְּזָרִים הוֹנִי
בְּדָמִן עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה .

געל מַה נּוֹעֲקָתָ, מַה־לְּךָ ?

צלפחד מַה־זֹּאת, הַמְּכִיחַ־לְבָנָה הָאִישׁ הַלְּזָה ?

געל בְּנִדְיָה יַעֲנוּ בְּךָ, כּי אִישׁ זָקֵן מִכְּבֹד
הִנְךָ, אַךְ דְּבָרֶיךָ שֶׁנְּעוֹנְךָ יַעֲיֹדָה, מַה מִּנְךָ
יִהְיֶה אִם לְבוֹשׁ פְּנִינִים וּפִזּוֹ אֲנֹכִי ? כִּיד
אָבִי הַצְּדִיקָה יֵשׁ לָאֵל יָדֵי לְלַבּוֹשׁ פְּאִידָה.

ברזלי ומי אביה? הוי בליעל! הלא הוא העושה
מפרשים בברנמה.

צלפחד שנית, אדוני, שנית, מה שמו הגידה
כי תדע?

ברזלי כה שמו כי ידע! מהיותו בן שלש שנים
גדל בביתי,
הלא געל שמו.

המורה צא, צא חמור נוער! שמו חפר בני יחירי
ויורש בכל אחותי וקניני אני אלוף ברזלי.

ברזלי הוא חפר! אהה, טרף טרף בני! איש
הדמים הזה רצחתי נפש! אסרוהו, אהה
בני בני! הגד בליעל איפה בני חפר?

נער קראו אל שומר העיר.

(אחד נכנס עם השומר)

שימה את זה אל בית הבור, אבי צלפחד
ראה להסיר את זה מעל פני.

ברזלי האותי ישימו אל בית הבור!

גַּמַּר חֲכֵה־נָא שׁוֹמֵר, אֵל תִּנַּע בּוֹ.

צִלְפַּחַד דָּם אֱלוֹף גָּמַר, אָמַרְתִּי אֵל בֵּית־הַבּוֹר יוֹבָא.

גַּמַּר הַשְּׂמֵר אֱלוֹף צִלְפַּחַד, פֶּן תִּלְכֶּד בְּפֶח יִקְשׁוּ
לָךְ, אוֹכֵל לְהַשְׁבֵּעַ שְׂוֵה בְרוּזֵי הָאֲמָתִי.

הַמּוֹרָה הַשְּׁבַע אִם תּוֹכֵל.

גַּמַּר שְׁבוּעָה אָנֹכִי יֵרָא.

גַּעַל אִזְ אֹלֵי תֹאמַר כִּי אֵינֶנִּי חֶפֶר ?

גַּמַּר אֹתָךְ יִדְעָתִי כִּי חֶפֶר אָתָּה.

צִלְפַּחַד לָךְ עִם הַיָּלֵד הַזֶּקֶן הַזֶּה וְהוֹרִידוּ בֵּית־הַבּוֹר.

בְרוּזֵי זֶה יִחַלֵּק אִישׁ נָכְרִי, בּוֹ יִתְעַקְלוּ וּבְנֵצֶד
נִתְעָב יִסְחָבוּהוּ,
הוּי נָבֵל מְנַבֵּל !

(נכנסים חפר צלה וציבא)

ציבא אָהָה נְגֻזְרָנוּ ! שָׁם עוֹמֵד הוּא הַכְּחִישָׁה.
הַחֲרִימָהוּ , אוֹ כְלָנוּ אֲבָרָנוּ .

חִפְר סְלַח־נָא אָב יִקָּר .

(נפל על ברכיו)

(יוצאים בחפזון ציבא געל והמורה)

ברזקי העוד בְּנֵי חַי ?

צדה סְלַח־נָא אָב יִקָּר .

(נפלת על ברכיה לפני אביה)

צלפחד מַה חֲטָאתְךָ בְּתִי ? אֵיךָ חִפְר ?

חִפְר הִנֵּה לְפָנֶיךָ .

בֶּן אָמְתִי לְבְרִזְלֵי הָאֲמָתִי
בְּמַסְרֵת־נְשׂוֹאִין בְּתָךְ לִי נִהְיָתָה ,
עַתָּה רְקַמְתִּי־מְרָמָה עֵינֶיךָ כְּכַתָּה .

גַּמְר חֲבוּר־תְּרַמִּית וּמְרָמָה לְהַשְׁלוֹת כְּלָנוּ .

ברזלי אֵיפֹה גַעַל עַי הַפְּנִים הָאָרוּר

מוֹלִי כֹה הַזִּיד וְשֵׁם פָּנָי כַּפָּארוֹר .

צלפחד הלא זה חפרון לבתי מורה-ספר .

צלה הסר "און" מחפרון ויעשה חפר .

חפר האהבה עושה פלאים , אהבת צקה

בשם געל להקרא המריצתני

ותחתי בעיר כבודי עליו אצלתי ,

סוף-דבר להניע בידי הצלית

אל מחוז-חפצי אל מרום אשרי בחיים .

כל עלילות געל כמני יצאו

לכן למעני אב יקר, כפר לו סלחה .

ברזלי אקרעהו כדג האיש אשר שגח אותי אך

המהפכת .

צלפחד שמע נא אדוני , איך מלאך לבך לקחת

את בתי ואת פי לא שאלת ?

ברזלי אל תירא צלפחד , את פניך נדע לכפר ,

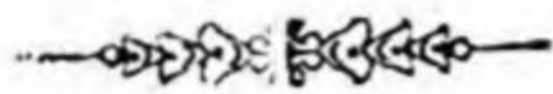
נלכה הפיתה , ואקחה נקם על-דבר הנבלה

שְׁנַעֲשֶׂתָה אֹתִי (יוצא)

- צלפחד וְאַנְכִי לְהַקְוֹר הַקָּר בְּדַבַּר הַמְזִמָּתָה.
- חפר צָלָה פָּנִיָּה בַל יִחְוֶרוּ , הֵן יִרְצֶךָ אָבִיךָ .
(יוצאים חפר וצלה)
- גמר חִרְרֹתִי בְּצִקָּה , אֶךְ אֲבַד־תְּקוּתִי ,
בֵּין יֵתֵר הַקְּרוּאִים תִּרְפְּדֵנִי מִנָּתִי .
- חגלה חֲנֻלָּה אִישִׁי , נִלְכְּה־נָא אַחֲרֵיהֶם לְרֹאוֹת סוֹף כָּל
הַסַּעַר הַזֶּה .
- פריץ בַּתְּחִלָּה שְׂקִי־נָא לִי , אַחֲרַי נִלְכְּה .
- חגלה עַל רֹאשׁ מְרוֹמֵי קָרְתִּי , הֵי־תִכֵּן ?
- פריץ הַבּוֹשׁ תְּבוֹשִׁי בִּי ?
- חגלה לֹא אֲדוֹנִי חֲלִילָה , אֶךְ אָכְלִים לְנִשְׁק לָךְ .
- פריץ אִם כֵּן נִשׁוּבָה לְבֵיתֵנוּ , נַעַר נְהַג וְשׁוּב .

חגלה טוב , הבה אִשְׁקֶה , עֲתֵה אֲהוּבִי אֲבִקְשֶׁה ,
פֶּתֶר ,

פֶּרֶץ מֵה טוֹבָה נִשְׁקַתְךָ חָנָא אֲהוּבָתִי
אֶחַת בַּחוּץ וּמֵאָה בְּמַחְצֵתִי .

חזיון ב

פדבה בית חפר

נכנסים צלפחד , ברזלי , גמר , המורה , הפר וצלה , פרץ וחגלה ,
גוני והאלמנה , געל , ציבא והרד , המשרתים מביאים
שלחן , משתה .

חפר בָּא הַקֵּץ לְמִדְנִים בִּינִינוּ אָרְכוּ ,
פִּעְבוֹר סוּפּוֹת מְלַחְמָה אֵךְ גִּילַת וְרִיָּן ,
עַל הַנְּסִים וְהַפְּרָקָן הַכֹּל יִשְׁבְּחוּ ,
צֵלָה יִפְתֵּי , לְאָבִי תִנִּי אֶת פְּבוֹד ,
אֶת אָבִיךָ בְּחָבָה אֲבַבְדָּה אֵף אָנִי ,
אָחִי פֶרֶץ , אֲחֹתִי חֲגֵלָה אַתֶּם ,
וְאַתֶּה גּוֹנִי וְהָאֵלְמָנָה אֲהוּבָתְךָ
בְּרוּכִים אַתֶּם פְּלֻכֶם , שְׁתוּ וְאָכְלוּ
בְּמִגְדָּנִים אֶקָּה קִיבַתְנוּ נְחֻסְמָה

אַחֲרֵי עֲבוֹדָתָהּ בַּפֶּרֶה . אָנָּה שָׁבוּ .
בְּאַחִיָּה נִשְׁתַּעַה גַּם נִסְעַד לְבַבְנוּ .

פֶּרֶץ בַּק אֵין דְּבַר , אֶכּוּל שְׁתוּ וְסָבִיא .

צִלְפַּחַד מָדָה טוֹבָה הִיא תּוֹצֵאת פְּדָבָה .

פֶּרֶץ מְפַדָּבָה אֵף לַטּוֹבוֹת רַבּוֹת תּוֹצֵאוֹת .

גּוֹנֵי וּנְאֻמֵּר אֲמִין מִי יִתֵּן יֵאֱמִין דְּבָרֶיךָ .

פֶּרֶץ חֵי נַפְשֵׁי , הָאֱלֹמְנָה תִּירָא אֶת גּוֹנֵי .

הָאֱלֹמְנָה אַל יְהִי אֲמוּן בִּי אִם מִמֶּנּוּ אִירָאָה .

פֶּרֶץ לֹא בִנְתָ לְרַעִי , אֵף בִּי לֵב רַנֵּשׁ לָךְ .
פִּישָׁר דְּבָרֵי , גּוֹנֵי מִמֶּךָ הוּא יִרָא .

הָאֱלֹמְנָה מִי כְחָרְחַר רֵאשׁוּ , הָאָרֶץ תִּסָּב יְדָמָה .

פֶּרֶץ תְּשׁוּבָה נְכוּחָה וְסוֹחָרָה .

חַגְלָה גְּבַרְתִּי מַה יְרוֹמּוֹן מַלְיָךְ ?

האלמנה את שהורה בו רוחי .

פרץ בי הורה רוחך , בעיני גוני הייטב ?

גוני שהורה רוחה במלתה אמרה .

פרץ מעשה ידי אמן תקנתי , נשיקה שכרו
אלמנה טובה .

חגלה „מי סחרחר ראשו , הארץ תסב ידמה“
פתרון חידתך אנא הגידיני .

האלמנה בהיות ארוחה במתני אישה מועקה ,
יד מבאבו ידמה , גם על בעלי חזקה ,
זה פתגמי וזה רעי .

חגלה רעהבך ורעות רוח .

האלמנה כי עליך יגיד רעי .

חגלה רעותרוחי היא שאתי פניך .

פרץ אליה, חנא!

גוני אליה, אלמנה!

פרץ מאה כסף, להתחרות שחנא תכריעה.

גוני לי העבודה הזאת.

פרץ בעובד הצבא דברת, אליך לחיים!
(שונה אל גוני)

צלפחד הישרו בעיניך גמר, חודדי הנערים:

גמר איש את רעהו היטב ינחחו.

צלה בקרנים ינחחו על בן יאמרו,
טול מראשך, הקרנים.

ברזדי על מהדזה הקיצות פקה נאה?

צדה רוחי לא תפעמני, לכן עוד אישנה.

פרץ לא ערינה, את השלכת הנעל

לִבְּנֵי הַנְּנִי יֵאָלֵף קִלְקֵל חַצִּים בְּרַעַל .

צלה לא צפור לְמִשְׁחָק לָךְ אָנִי
עַל סִבָּךְ אַחֵר אֲבִדָּה ,
אִם תִּדְבְּקֵנִי , וּמִשְׁכַּת קִשְׁתְּךָ .

(יוצאים צלה, חגלה והאלמנה)

פֶּרֶץ מִיָּדֵי נְמֻלָּמָה , חֲצִיף אֲדוֹנֵי גַעַל
שְׁלַחַת אֶל צְפוֹר זֹאת , עֲדִיָּה לֹא בָאוּ
לְחַיִּים אֶל כָּל הַמּוֹרִים וְאֵינָם יוֹרִים !

גַעַל יָאָבֵר , הִדְרִיבְנֵי הַפֶּר כְּכֶלֶב-צִיד
יִטּוֹשׁ עַל מִרְף לְבַעֲלָיו הַגִּישׁוּ .

פֶּרֶץ מִשָּׁל טוֹב הַרְשֵׁת , יָאָבֵר הוּא כְּלָבִי .

גַעַל מִה-טוֹב שְׁמִרְפָּךְ בְּנִפְשֶׁךְ הִבֵּאת ,
כִּי אָמֹר , צִיד צְדִית בְּמִצָּר הִבִּיאָךְ .

צִלְפַּחַד מַה תַּעֲנֶה פֶּרֶץ , הַמִּצָּאָךְ גַעַל ?

חֶפֶר שְׁפָתַיִם תִּשָּׁק גַעַל , יִפֶּה גִדְפָתָךְ ,

גוני תן תורה, בין הדברים מצאך.

פרץ אמנם לא אחד, כמעט שמררני,
אך התולי, אם אנכי אריקה,
עשרה מול אחד הנה אתחרה
ששניכם כאחד בנופלים תפלו.

צדפחד אבד בני פרץ, בלי שפתי לצון,
הארורה בנשים לחבלך נפלה.

פרץ לא בן אדמה אנכי, והיה האות,
איש איש ממנו אחרי אשתו ישלח,
ומי אשר אשתו ביותר תהי שמעת
ותחרד לבא כרגע לקול הקריאה,
הוא זכה בערבון אשר נקצבה.

גוני טובים דבריה, ומה הערבון?

חפר עשרים פסוק.

פרץ עשרים פסוק!
על דיתי וכלבי פהמה אתקעה,

וְעַל אִשְׁתִּי עֲשָׂרִים מוֹנִים כָּכָה .

חפר יהי מאה כסף .

גוני נאות גם אנכי .

פריץ ואני , בין יקום .

גוני מי בראש ?

חפר אני .

לך ציבא, צוה את גברתך ותבואה .

ציבא שומע עבדך . (יוצא)

צלפחד ישכם אחד אתה אהי , צעה תמהר בוא .

חפר קמה לי נושא ישכם, לבדי אשאנו .

(נכנס ציבא)

מה אתה , איזה חדשות ?

ציבא אדוני , דבר שלחה הגברת ,

מֵרַב עֲנִינִיהָ לֹא תוּכַל בּוֹא .

פּרָץ מָה , מֵרַב עֲנִין בּוֹא לֹא תוּכַלָּה .
תְּשׁוּבָה טוֹבָה .

גִּמְר וְגַם נִמְרָצָה ,
יְהִי רָצוֹן בְּחַמֵּי-חַמִּין לֹא תִכּוּה .

פּרָץ סָמוּךְ לְבִי בְטוֹחַ .

גּוּנִי יִקֶּךְ צִיבָא , חֲלָה אֶת פְּנֵי אִשְׁתִּי
שֶׁתְּבוֹא הִנֵּה מִבְּלִי בּוֹשׁ . (יוצא ציבא)

פּרָץ יֵאִיךְ ! חֲלוֹת פְּנִיָּה !
עֲתָה אֲפוּנָה מְאֹד אִם תָּבוֹא .

גּוּנִי יִרְאֵתִי אֲדוֹנִי , פֶּן גַּם חֲלוֹתְךָ
תִּחְלַל רַעֲיִתְךָ , דְּבָר לֹא יוֹשִׁיעֶךָ .

(נכנס ציבא)

אֵיפֹה רַעֲיִתִי ?

צִיבָא יֵאֵף הִיא מֵאַנָּה בּוֹא אֵלֶיךָ , כִּי אֲמַרָה

אַךְ רְצוֹן לָךְ , אֵלֶיךָ תֵּאָתֶה צוֹתָהּ .

פֶּרֶץ אִשָּׁה רְעוּתָהּ תִּעְבְּרָנָה , לְבוֹא תִמְאֵן !
 מָה חָלִי ! מִי יוּבֵל לְהַכִּיל , מִי יִשְׁאַנֶּה !
 אֶתָּה תִּדְרַד , אֶל גְּבֻרָתְךָ לֵכָה ,
 בְּפִקּוּדֹתַי אֶמּוֹר לָהּ אֵלֶי תִמְהַר תֵּאָת .

גוּנִי מִעֲנֶתְהָ יִדְעֵתִי .

פֶּרֶץ מָה ?

גוּנִי תִמְאֵן .

פֶּרֶץ אִזּוֹ קִץ , בָּא הַקִּץ !

צִלְפַּחַד הָאֱלֹהִים ! הִנֵּה חֲגֻלָּה בָּאָה .

(נכנסת חגלה)

חֲגֻלָּה מַה חֲפִצָּה אֲדוֹנִי , כִּי קָרָאתָ לִי ?

פֶּרֶץ אַחֲזֶתְךָ אֵיפֹה , וְאִשָּׁת גּוּנִי ?

חֲגֻלָּה לְפָנַי הָאֵחָ יַחַד תִּשְׁתַּעֲיֶנָּה .

פרץ לְכִי הִבִּיאַן הִנֵּה אִם מֵאֵן תִּמְאַנֶּה .
 עַל־כִּרְחֹן לְבַעֲלִיהֶן אוֹתָן תִּסְחָבִי ,
 חוֹשִׁי , צוֹיִתִי , וְתִבִיאַן הִנֵּה כְרַנֵּע .

(יוצאה הגלה)

גוּנִי הֵן זֶה פִּלְא , אֲזֹן לֹא שָׁמְעָה
 מֶה פֶּשֶׁר דְּבַר הַפִּלְא דַּעַת אֲשַׁתָּאָה .

פרץ פֶּשֶׁר־דְּבַר , שְׁלוֹם , אֲהַבָּה וְשִׁוּת־הַשִּׁקְט ,
 מִשְׁטָר נָכוֹן , וּמִמְשָׁרָה כְּשׁוֹרָה ,
 בְּאַחַת , כָּל מִתּוֹק וּמוֹעִיל בַּחַיִּים .

צלפחד אֲשֶׁרֶךְ בְּנֵי פֶרֶץ , הִיָּה בְרָכָה !
 לָךְ הַנְּצַחֹן וְהַעֲרַבּוֹן לָךְ הוּא ,
 גַּם אֲנֹכִי עֹשְׂרִים אֶלֶף כֶּסֶף
 נוֹסְפוֹת לָךְ אֶתְנָה .
 מוֹר חֲדָשׁ אֶל בְּתִי הַחֲדָשָׁה ,
 כִּי לְאַחֶרֶת נִהְפְּכָה . וְכַבּוֹדָה חֲדָשׁ .

פרץ בְּאִפֵּן עוֹד נִעְלָה אֲזָכָה בְּעֶרְבִי
 וְאַרְאֶכֶם אוֹת מִשְׁמַעְתָּה וְרִיק־לִבָּה ,
 תִּמְת־נִפְשָׁה , וְרוּחַ נָכוֹן בְּקֶרְבָּה חֲדָשְׁתִּי ,
 רְאוּ נִשְׁיֶכֶן הַנְּלוֹזוֹת כְּשִׁבוֹיֹת חֶרֶב ,

אֲחֲרֶיהָ נְהוּגוֹת , הַמְנַצַּחַת אוֹתָן
בְּהַכְרַת-אֲשֵׁיוֹתָהּ וּמִזְרָאָהּ לְבַעֲלָהּ .

(נכנסת חגלה עם צלה והאלמנה)

חָגְלָהּ, הַיֵּשׁ בָּיִם הַזֶּה לֹא יִהְיֶה רֹאשׁוֹ ,
הַסִּירִי הַמְּפֹלָצֵת תַּחַת רִגְלָהּ הַיֵּשׁ לִכְיָהוּ .

האלמנה לְשֹׁפְר־מְדַרְגָּה זֹאת עַד לֹא תִשְׁפֹּתֵנִי
מִכַּעַם וּכְאֵב-לֵב, בַּבָּאִים , אֲדוֹנֵי מְנַעֲנֵי .

צלה בּוֹז לָךְ ! מַה נּוֹאֲלָתְךָ קְרוּא לָזֶה חוֹבַת-נָשִׁים .

חפר מַה-טוֹב לוֹ בְּלִי דַעַת מְלֵאת חוֹבָתְךָ ,
הֵן מְרִיךְ בְּדַעַת , צָדָה יִפְתִּי ,
לְמַצְעָר , מֵאָה שֶׁקָּל כֶּסֶף עֲשָׂקֵנִי .

צלה כְּפָרִים הַסְּבֵלָתְךָ, עַל חוֹבָתִי כִּי בְּטָחָתְךָ .

פרץ חָגְלָהּ, לְנִצְוֹרוֹת-לֵב אֵלֶּה הַגִּידִי ,
עָלֶיךָ אֲנִי נוֹטֵר , חוֹבָתְךָ לְאֵלֹהִים נְעוּרֶיךָ .

האלמנה רַב דָּךְ הֵתֵרְךָ, הַיֵּשׁ לִכָּה מוֹסֵר הַבְּלִיךָ .

פרץ אֵלֶיךָ, הוֹכַחָה לְמוֹסֵר , שִׁימִי פָּנֶיךָ בַּתְּחִלָּה .

האלמנה זאת לא תעש .

פרץ תעש , אני אומר, אליה בתחלה .

חגלה הלא תבושי , הלא תכלמי שרתי ,

קמטי-זעם מעפעף הסירי ,

חצי-לעג עיניך תדינה , אסופי .

קמה לב בעלך ואדוניך תמחצי ,

כנאות שדי מקרה , יפיד תצמיתי ,

כנצני-חמד מסופות , שמך תנבל ?

אך רשע-כסל דרךך על פניך ,

אשה זעמה — מעין נרפש-לוח

מקור משחת מעלה טיט ורפש ,

אף איש העיף לשונו צחה צמא ,

לא ירהיב קחת לפיו אף טפה מנהו ,

בעלך הוא אדוניך , הוא חייך ומעויזך ,

תפארת ראשך , מלכך , עליו יהיבך .

למען טרפך יחרף נפשו וגוהו

לעבודה קשה בים ומדבר-הרים ,

חרב ביום יאכלהו וקרח בפיקה ,

עת שאננה שלוח בית תשבי ,

וכל מנדה ברו והלך ממך בל יבקש

רק אֶהְבֶּה עֵינַיִי־חַן וְעֲנֹת־צֶדֶק ,
 זֶה כָּל תַּגְמוּלֵיכִי עַל כָּל גִּדְל חֶסְדֹּי .
 כְּחֹבֶת הַעֶבֶד וְתַפְקִידוֹ לְמַלְכוֹ
 בֵּן חֹבֶת הָאִשָּׁה אֵל בַּעַל נְעוּרֶיהָ .
 אִם תִּלְךָ אִתּוֹ קָרִי בְּמִיץ־אִפִּים
 תִּפְרִיעַ עֲצָתוֹ תִּמְרָה מִצֹּתוֹ
 נְעוּת הַמְרָהוֹת הִיא , סוֹרְרָה בְּזוּיָה ,
 בּוֹגְדָה וּמְזוֹרְדָת לְאַהֲבַת בַּעֲלָהּ .
 צַר לִי בְּרֵאוֹתֵי אִשָּׁה סֶרֶת־טַעַם
 אֲשֶׁר תַּחַת עֲנוּהַ תִּלְבַּשׁ גִּאוּת כְּמִדָּה
 תִּבְקַשׁ לָהּ גְּדוּלוֹת מִשְׁרָה וְשִׁלְטוֹן
 תַּחַת הַיּוֹתֵהָ רַק לְאַהֲוֵב לְשִׁמוּעַ יְעוּדָה .
 מִדּוּעַ גּוֹיֵתִיכְנָה רַבּוֹת וְעֲנָנוֹת
 לְכֹל עֲבוּדָה וְעֵמָל לֹא תִצְלַחְנָה ?
 אִם לֹא שִׁנְפִּישְׁנוּ הַרְכָּה וּלְבַבְנוּ
 יִתְאַיְמוּ יַחַד עִם יְצוּרֵי גִּינוֹ ,
 רַב לָכֵן , תוֹלְעָה גִּאוּוֹנָה , יֵאִין אוֹנִים !
 רוּחַ גְּבוּוֹהָ גַם עָלַי לְפָנִים צִלְחָה ,
 נִפְּשׁ רַחֲבָה כְּנִפְשִׁיכֵן קָרְבִי שְׁכָנָה ,
 וְלֵב מִדַּע פִּי־שָׁנִים מִכֵּן חֲנֻנֹתֵי
 הַשֵּׁב חוֹרְפֵי דְבַר נְאֻצָּה מוֹל נְאֻצָּה ,
 אַךְ־עֲתָה נּוֹכַחְתִּי , חֲצִינּוּ קֵשׁ יְבִישׁ

גְּבוּרַתְנוּ חֲלוּשָׁה , חֲלֻשַׁתְנוּ עֲצוּמָה ,
 יִתְרוֹן לָנוּ לְמִרְאָה , שְׁפִלוּתְנוּ אִימָה ,
 עַל־כֵּן טוֹב עֲזוּב חֶמְהָ , מֵאַפְכָן הַרְפִּינָה
 יְדִיכֵן פִּתַּח רַגְלֵי בְּעַלְיָכֵן תִּנָּה ,
 לְאוֹת מִשְׁמַעְתִּי מִחֶפְצֵי לֹא אֶפְוֶנָה
 עֲשׂוֹת רְצוֹן בְּעַלְי הִנֵּה יְדֵי אֶמוּנָה .

פרץ אף זאת אשה ! באי ושקי לי .

חפר כי קה אף לך נאה , זקן-עוילי .

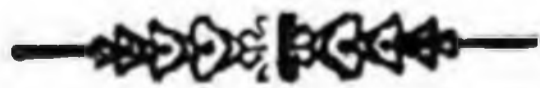
ברזלי טוב לשמוע ילדים איש פני רעהו יחד .

חפר מועקת אשה מזרת אימה ופחד .

פרץ הבה חגתי , באי אל יצוענו נעל
 שלשה אנחנו חתנים , על שנים השלך נעל
 לי הנצחון , גם לי הרבבה
 לכן שקום יהיה לכם וערבא טבא .
 (יוצאים פרץ וחגלה)

גוני לך לשלום , גדולות עשית לתקן ארורה .

חפר תם אני לא אדע , איך יצאה התמורה .

שניאות מי יבין

צד	שורה	תחת	צ"ל
5	7	נפֿשֿךְ . . נפֿשֿךְ	נפֿשֿךְ
9	11	ינֿער . . ינֿער	ינֿער
14	9	הלֿמשֿנֿע . . הלֿמשֿנֿע	הלֿמשֿנֿע
43	10	יצֿלֿח . . תצֿלֿח	תצֿלֿח
59	8	פֿניֿכֿם . . ביניֿכֿם	ביניֿכֿם
74	8	זֿקֿן . . זֿקֿן	זֿקֿן
79	5	נוֿנֿת . . גוֿנֿת	גוֿנֿת
80	17.18	הֿכֿא קִיֿמת די פֿרִיֿמא סבֿתֿא קִרִיתֿא רִמֿתֿא די מִלְכִיא	
90	4	זֿנֿב . . זֿנֿב	זֿנֿב
100	1	זֿדוֿנִים . . זֿדוֿנִים	זֿדוֿנִים
106	12	הֿעֿרוֿךְ . . הֿעֿרוֿךְ הַכֿל	הֿעֿרוֿךְ הַכֿל
110	3	לִפְחֿתֿכֿם . . לִפְחֿתֿכֿם	לִפְחֿתֿכֿם
,	11	תִּינֶע . . תִּנֶּע	תִּנֶּע
126	9	לִבֿן . . לִבֿן	לִבֿן
128	6	טִלְחֿה . . טִלְאֿה	טִלְאֿה